

3/2637

వృత్తి దిన ము వ్రక టిం వంబ దు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ నవంబరు నెల 20-వ తేది గురువారము
MADRAS, THURSDAY 20th NOVEMBER 1930.
ప్రమాదానాపనసంవత్సర శార్దూకమాస బహుళ అమావాస్య

సంచిక ౧౯౦
No. 190

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. బెఱుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూబి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు,
తేజ

109, శ్రీరంగం, ఫోర్టు - బొంబాయి

తక్కువ ధరలు
అసలు వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవజి దేవచంద్.
నగలవ్యాపారం, 21-వై నాబజారు, మద్రాసు.

**ఈ దిగువస్థలములందు ఆంధ్ర వత్రికకు
యేజెంట్లు తక్షణమే కావలెను**

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి యోగ్య
తలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెం
ట్లుగా నుండగోరదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ
దిగువవిలాసమునకు ఒక అణాస్థాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

పీలేరు	కాజీపేట	బొంబాయి	అర్కోణం	బొరింగుపేట
కదిరి	ధోర్నకల్	మార్కాపురం	కంజీవరం	బెనారస్ సిటీ
చికాకోల్	ధర్మవరము	వేలూరు	చెంగల్పట్టు	ఖరగ్ పూర్
కొబ్బిలి	చిత్తూరు	బెంగుళూరు	తిరుచినాపల్లి	కలకత్తా
కర్నూలు	కడప	మైసూరు	మధుర	రంగూర్
కొండ్లమిడి	రైచూరు	తిరువళ్ళూరు	పాండిచ్చేరి	మోల్ మీన్.

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రవత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

"BREAK PILLS"

ముసలివాండ్రను యౌవనవంతులుగా జేయును

పలుచబడిన పిర్మమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి పం
సార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు తేజస్సు కలుగజేయును.
ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములే నను జేరజాలవు. 1 గంటలో పీటి అద్భుత
శక్తిని కనబరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివి నొందించు వైరాగి
చిటుక. రసవిమగ్నంధకారులు కలియలేదు. గొర్రాండ్రక్రైస్తవ సంఠానము కలుగును.
20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0.
నెగలకు జర్మనీట్యూబులు 80 పెట్టె రూ. 2-9-0. పొట్టేజి జేరు.
ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చికాకోల్ సిటీ, (గంజాం జిల్లా)

రైల్వే రాకపోకల వేలలు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునందు

బయలుదేరు వేళ	వచ్చువేళ
కలకత్తా మెయిలు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
,, ఫాస్టు ప్యాసింజరు	— సాయం 5-55 గం
,, ,,	రాత్రి 7-30 గం —
ఓమ్మిడిపూడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 గం ఉద 9-55 గం
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 5-55 గం
,, ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం సా 8-45 గం
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 గం సా 4-25 గం
రేజీకుంట ,,	సా 6-30 గం మ 12-0 గం
,, ,,	— రాత్రి 9-10 గం
బెంగుళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 6-20 గం
,, ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 గం మ 2-25 గం
,, ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం
,, ,,	ఉద 6-45 గం రాత్రి 8-40 గం
కోలార్పేట ,,	మధ్యాహ్నం 1-0 గం
అర్కోణం ,,	సాయం 5-45 గం ఉద 9-45 గం
పశ్చిమకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 7-45 గం ఉద 7-15 గం
సింగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 గం ఉద 6-35 గం
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం

మదరాసు ఎగ్జామినేషనునందు

సిల్వాకజోల్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం
తిరువేండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం
రామేశ్వరం ,,	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం
మధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 గం ఉద 5-40 గం
పార్వత్ ,,	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం

మదరాసు బీచిస్టేషనునందు

తిరుచినాపల్లి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 గం మధ్యా 1-20 గం
కంజీవరం ,,	సాయం 5-24 గం ఉద 9-36 గం

ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాలయము, కొవ్వూరు

ఈ కాలేజీలో జర్నాల్స్ యొక్క వత్సరములనుండి యువిచ్చిన్నముగా జరుగుచున్నది. ఆ సర్నాల్స్ కేడు అనగా 18-11-30 వ తేదీ సాయంత్రము బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహము పంతులుగారి యాధిపత్యమున జరిగినది. ఈసభలో "కాలిదాసుని కాలనిర్ణయము, ఫలము, పుత్రము" అనువిషయముల గురించి యువస్వామిలు సాగినది.

మొదట కాలేజీ ప్రెసిడెంటుగారు భావరాజు వేంకట నుబ్బారావు (బి. యం.) గారు, బ్రహ్మశ్రీ లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి సన్మూలకమున నలంకరింపజేసిరి. అధ్యక్షులు గారు ప్రథమసభ్యులనుచే సభాప్రారంభము గావించి యి తోప సభ్యులకు లక్షనామకమును పంపిరి. అతరువాత కాలేజీ వేంకటరామయ్య చౌదరి లేచి "హిందూపురుషుల చరిత్రలు వ్రాయ నలవాటులేదు" అని పేర్కొని చరిత్రలు నిర్ణయింప జాల దుర్లభముగానున్నది. "మేగ్నోనాల్డు" మొదలగు వాంగ్ల విమర్శకాగ్రేసరులే సంస్కృతమున గృహింపించి కాలిదాసు 450 సం॥ ప్రాంతమువాడని నిర్ణయించిరి. "ధన్వంతరిక్ష" పరికామరసింహాయన శ్లోక రాజములన కాలిదాసు విక్రమార్క భూపాలు నాస్థానకవిగా కాలిదా నున్నాడు. కాలిదాసు స్థలాధికము నెవరును నిర్ణయింపలేదు. గ్రంథములంబట్టి చూడ మౌళవదేశముగా గానిపించుచున్నాడు. నన్నయవేగినాటిని మూలములలో లేకున్నను వర్ణించుటయే యితడును దేశభిమాన ముచే మౌళవదేశము నెక్కుడుగా వర్ణించినాడు. ఇతడు భోజారి యాస్థానమునమాత్రము లేకు. మఱియు నితని గ్రంథములయందలి ప్రాచీన శ్లోకములబట్టి శివభక్తుడుగా గానించుచున్నాడు. కొన్నిచోట్ల నితడు నిర్గుణ పరబ్రహ్మమునే వర్ణించినాడనియు నిలకను కాలిదాసు జననము గురించియు నతనివిషయమై విదేశ ములందును స్తుతిపదము లున్న పనియును జెప్పిరి.

అనంతరము కం లేటి శివరామశర్మగారు లేచి "కాలిదాసు కవిపుంగవులలో నెల్ల వన్నె కెక్కిన రసిక కవివరేణ్యుడు. ఇతనికి నామము బిరుదనామముగా గనపట్టుచున్నది. ఇతడు మొదట బాత్వా బోయడైనను భార్యయగు రాజపుత్రిక యు ద్భావనచే కాలిని బూజించి యనమాన కవిత్వాధురీ సంపన్నుడయి వెలసినాడనియు నిలకను కాలిదాసుయొక్క ఫలము నుగురించుచు నతని కవిత్వమునుగురించియు విపులముగా నుపన్యసించిరి.

పిదప బూరుగుల రామశాస్త్రిగారు కాలిదాసు ఆ ద్వైతసిద్ధాంతి. ఇతడు వేదాంతకుల కత్తితుడు. ఇతడు భగవద్గీతా సమయమున ద్రిమూర్తుల నల్పాధికవ్యత్యాసము లేక సమానముగానే వర్ణించినాడు. ఇతడు కాలిప్రసన్నతానహితుడు. మొదట నాతడు గొల్లకులజాతి, పిదప నెలుల గొప్ప కవివరేణ్యుడయ్యెనో విపులముగా జెప్పిరి. ఇంకను కాలిదాసుమూర్తి వ్యమునుగురించి కొంతవఱకు వాక్రచ్చి విరమించిరి.

తరువాత నధ్యక్షులవర్గముగారు "హిందువులు మొదటి నుండి చరిత్రల విషయమై మూఁటిభావము వహించిరి. ఇప్పుడు చరిత్రలు తెలిసికొనవలసిన మేగ్నోనాల్డు మొదలగు వారి వచనములే భావ్యవచనములు. వారలు కాలిదాసు క్రీ. శ 401 మొ. 518 వఱకున్నాడని నిర్ణయించిరి. కాని కాలవిషయమై యనేక పాదములన్నవి. కాలిదాసు విక్రమార్క-బిరుదాంకికీర్తితీయ చంద్రగుప్తుని యాస్థానపండితుడు భోజానికంపై ముందటి లాక్షణికులు కాలిదాసు శ్లోకముల నుదాహరించుటచే కాలిదాసు భోజనసమకాలికుడు గాదు. భోజకాలిదాస కథలన్నియు వినోద కథలేకాని పత్యకథలు గావు.

ఇతని గ్రంథములలో ననవసరముగా వింధ్యము వర్ణించుట చేత నితడు తప్పక వింధ్యప్రాంతవాసి యయియుండనోవు. ఇతడు మేఘునికుటదేశము మార్గ ప్రకాశిక లో "వక్రఃపంథాయదపిభవతః" యను శ్లోకముఖతః ఉజ్జయిని నీకు వంకరమార్గమే యయినను నీవు తప్పక వెల్లువని చెప్పి దానిని పరునాల్లు శ్లోకములలో వర్ణించెను. దీనికంతకు సభిమానమే కారణమని చెప్పవచ్చును. కావున కాలిదాసు మౌళవదేశజాదున, ఉజ్జయిని నగరవాసియు నని స్వకీయాభిప్రాయమును చెప్పిరి.

మఱియు నితని ప్రార్థనాశ్లోకములబట్టి శివభక్తుడుగా చేలచున్నది. బ్రహ్మ విష్ణులను నిర్గుణపర బ్రహ్మముగా వర్ణించి నాడనియు దాని కుదాహరణశ్లోకముల సతిమనోహరముగా చదివి వినిపించిరి. మఱియు నతని మాహాత్మ్యమును గురించియు గంభీరముగా నుపన్యసించుచు సముచిత ప్రదేశముల ననేక లోకాల్ల గుప్పించి సభికుల నానందపరచుట గావించిరి. పిమ్మట మా కాలేజీలో వెలసెదలచున్న సారస్వత ప్రకాశికా ప్రకటన గొన్నిటిని దీని ఆమ్మకెట్టి లక్ష్యసాన్నిధ్యమునాయుడుగారి యొక్కయూ, పర్ర గణపతిశాస్త్రిగారియొక్కయూ, పద్మములను జదివి వినిపించిరి. అంతట సభ్యులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

కావూరి వేంకటరామయ్యచౌదరి, కార్యదర్శి.

ఆయుర్వేద కళాశాలలు

గవర్నమెంటు స్కూలు ఆఫ్ ఇండియన్ మెడిసిన్

చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు ప్రాచ్యవైద్యవిద్యను పోషించుటకై ప్రత్యేకముగా "గవర్నమెంటు స్కూలు ఆఫ్ ఇండియన్ మెడిసిన్", అను పాఠశాలను స్థాపించుకొనుచు చెన్నరాష్ట్రమునందు ఆయుర్వేదవైద్యులును ఆయుర్వేద విద్యా విశారదులును అక్కడక్కడ ఆయుర్వేద విద్యాలయములను స్థాపించి ఆయుర్వేద విద్యలో విద్యార్థులను తయారుచేయుచుండెరి. ఇంకను అచ్చటచ్చట అటువంటి కళాశాలలు పనిచేయుచున్నవి. ఒక్కచెబాడ నగరమునందే రెండు ఆయుర్వేద విద్యాలయము లున్నవి. తిరుపతియందు చాలకాలముగా ఆయుర్వేద విద్యాలయము పనిచేయుచున్నది. చెన్నపురియందు డాక్టరు ఆంజుల లక్ష్మీవతిగారి యాధిపత్యము క్రింద ఒక ఆయుర్వేద విద్యాలయం పనిచేయుచుండెను. ఈవిద్యాలయము లలో ఆయుర్వేదవిద్య నభ్యసించి, అఖిలభారత ఆయుర్వేదవిద్యా పీఠము" వారి పరీక్షలకు హాజరై, ఆయుర్వేద భూమి, భిషగ్యుర, ఆయుర్వేదఆచార్య, విశారద, అను పట్టములకు పొందిన విద్యార్థులు, స్థానికస్వపరిపాలనా సంస్థలకింద వైద్యులుగాజేరి ఆలోపతికై వైద్యవిద్యలో ఎల్. ఎం. పి. బిరుదములను పొందిన వైద్యులతో సరిసమానముగాను, కొన్ని సందర్భములలో ఎక్కువ ప్రశంసార్హముగాను పనిచేయుచున్నార. డాక్టరు లక్ష్మీవతిగారి ఆయుర్వేద కళాశాలలో చదివి ఆయుర్వేద పరీక్షలయందు తీర్థులైన వారిలో కొందరు ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు స్థాపించిన ఆయుర్వేదపాఠశాలలో బోధకులుగా యున్నారు. ఇట్టి సందర్భములో ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేద పాఠశాలను స్థాపించుటకు పూర్వము వివిధ ఆయుర్వేద పాఠశాలలలో విద్యనభ్యసించి "అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ" పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులై ఈరాష్ట్రములో పనిచేయులందు స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలకింద పనిచేయుచున్న వైద్యులకు ప్రభుత్వమువారి ఇండియన్ స్కూలు ఆఫ్ మెడిసిన్ పాఠశాలలో చదివి వారి పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైనవారికి నుడు ఉద్యోగసౌకర్యములు అన్వయింపజేయుటకుచు చాల లోపముగా నున్నది.

ప్రస్తుతము "ఇండియన్ స్కూలు ఆఫ్ మెడిసిన్"లో చదువు విద్యార్థులకును ఇంతకుముందు అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలకు చదివిన విద్యార్థులకును బోధనాపద్ధతుల యందుగాని పరీక్షాశాస్త్రజ్ఞుల విషయములయందు గాని విశేష తారతమ్యము అగపడుటలేదు. అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలకు హాజరైనవారు: 1. ఆయుర్వేద ఔషధ శాస్త్రము 2. నిదానము 3. ద్రవ్యగుణ శాస్త్రము 4. రసాయన శాస్త్రము (5) కారీరశాస్త్రము (6) స్వస్వప్నత్వము (7) ఔషధనిర్మాణము (8) కల్యంతంత్రము (9) ప్రసూతీంత్రము (10) అగదంతంత్రము మొదలగు శాస్త్రములలో క్రమశిక్షను 4 సంవత్సరములు పొంది పై శాస్త్రపరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైయున్నారు. ఈ పాఠ్యక్రమమునకును ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి దేశీయ వైద్యపాఠశాలలో గలపదకు పాఠ్యక్రమమునకును ఏలాటి వ్యత్యాసము లేదుగాని ప్రసూతీశాస్త్రమునందు శస్త్రచికిత్స యందును తగు సౌకర్యములు లేక ప్రత్యేక అనుభవము నూత్రము కొంచెము తక్కువగా నుండవచ్చును. ఇంతమాత్రముచే ఇంతకు ముందు అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైనవారిని ప్రస్తుత ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్య పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైన వారి కన్న చాల తక్కువగా మారుచుట చాల న్యాయ తరముగా నున్నది. ప్రభుత్వమువారు తాము స్థాపించిన దేశీయవైద్య శాలలో బోధించు బోధనాపద్ధతిని, పరీక్షలను మాత్రమే ఆమోదించి రాష్ట్రములోనుండు ఇతర ఆయుర్వేద విద్యాలయ పరీక్షలనుగాని లేక బోధనా పద్ధతులను గాని అంగీకరింపక నిరాకరించు సందర్భములో, దేశములో పలుచోట్ల ఆయుర్వేదవిద్యను ప్రోత్సహించుచు విద్యాప్రభోధము గావించుచున్న పాఠశాలన్నియు నిర్జీవములై త్వరలోనే అంతరింపక తప్పను.

బోధనాపద్ధతులలో ఒక కార్యక్రమము నేర్పరచి ఆకార్యక్రమము ననుసరించి పరీక్షలను జరిపి ఏ ఆయుర్వేదపాఠశాలలో చదివినను ఆపరీక్షకు హాజరై ఉత్తీర్ణులగువారు ఎల్లరు ఉద్యోగవిషయములలో సమానహక్కులను పొందగలరని ప్రకటించిన ప్రస్తుతము ఏయే ఆయుర్వేదపాఠశాలలు ప్రభుత్వదేశీయ పాఠశాలలలో బోధించుకొన్నములనుగాని లేక కార్యక్రమమును గాని అనుసరింపవచ్చునో ఆయాపాఠశాలలన్నియు త్వరలోనే ప్రభుత్వదేశీయపాఠశాల కార్యక్రమమును బోధనాపద్ధతిని అవలంబించి దాని ననుసరించుచు ఆయుర్వేదవిద్యను బోధించుటకు ప్రారంభించును. ఇందువలన ఆయుర్వేదవిద్య దేశములో సర్వతోముఖవ్యాప్తి గాంచి ఉన్నతస్థానము నాక్రమించును. ఈ విషయమై విశ్వవిద్యాలయమువారు దీర్ఘముగా యోచింపవలసి యున్నది.

ఇదివఱకు అఖిలభారత ఆయుర్వేదవిద్యాపీఠ పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులై స్థానికసంస్థలకింద ఉద్యోగములను జేయుచున్న వైద్యులెల్లరు ప్రస్తుతము ప్రభుత్వదేశీయవైద్యశాలలో చదివి యల్. ఐ. యం. బిరుదమును పొందినవారితో సమాన ఉద్యోగ హక్కులను కలుగజేయువలయునని ఆలోచ్యకాభిమానులై గారికి స్థానిక సంస్థల అధికారుల ద్వారా ఒక విజ్ఞాపనమును పంపు కొనిన నటుల యాధిగా తెలియవచ్చుచున్నది. ఆలోచ్యకాభిమానులై గారు ఇందు విషయమై విశాలభావముతో యోచించి యంతకు ముందు అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలలో కృతార్థులై స్థానికసంస్థలకింద పనిచేయుచున్న వైద్యుల కెల్లరికి ప్రస్తుతము యల్. ఐ. యం. పరీక్షలలో కృతార్థులగువారికి గలగజేసిన ఉద్యోగహక్కుల నన్నిటిని సమానముగ గలుగజేయుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

వెల్లూర రామకృష్ణశాస్త్రి

HOE & CO'S
POCKET, COLONIAL,
PREMIER, GEM & BENGAL
DIARIES
1931
The Most Popular & up-to-date & Cheap Annuals.
V. PERUMALL CHETTY & SONS,
STATIONERS & PRINTERS, MADRAS

దోమ — తేరలు
పూర్తిగా
స్వదేశీగుడ్డతో
తయారుచేయబడినది
విక్రీతి దృఢమైన తెల్లని స్వదేశీ నెట్టింగ్
దోమలు యేమాత్రము దూరమీలులేనట్టిది,
గాలి చక్కగా ప్రవేశించ దారిగలదు. వైస, దిగువట్టి
గాను, నానాకుగాన, స్వదేశీ లాంగ్ క్లాత్తో కట్ట
బడినది.
పాడపు నెడల్పు ఎత్తు 1కి ధర ర. ౪. ౭
6 అ × 3 అ × 4½ అ ... 5-15-0
6 అ × 4 అ × 4½ అ ... 6 12-0
7 అ × 3½ అ × 5 అ ... 7-14-0
7 అ × 5 అ × 5 అ ... 9-0-0
ప్యాకింగ్ ఇనాం. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం
ఇతర యెజానందు కావలసినను ఆర్డరిచ్చిన 24
గంటలలోగా త. నూరుచేసి పంపబడును.
ధారాళమైన కమీషను పద్ధతిపై
పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.
THE UNION TRADING CO.,
166/163, Harrison Rd., (M), Calcutta.

గంధర్వకళ
రక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బిగి
కలిగించు గొప్పలేహ్యము. అనేకులకు మరల మగత్వము
కలిగించి 20 ఏండ్లనుండి మెప్పుపొందుచున్నది.
పాను నీసా (1 నెలకు) 3-0-0 పోస్టుఖర్చు 1-0
గంధర్వసార్వసీ, రాయవరం, గోదావరి
The Coimbatore Spinning & Weaving Company Ltd., Coimbatore.
నెం. 2-4-6 6½-8-8½-10-10½-11½-12½-14½-20-20½-21-22-24-30-32-40 రు నూళ్లున్న
మిల్లుకోరా, ఖాది, చలవఖాది, లాంక్లాతులు, దుప్ప
ట్లు, కండువాలు చావులు, చీరలు, తువాళ్లువగైరా
అన్నిరకములు అతిచపుకగాను, మంచీరకములు
దొరకగలవు.
All enquiries are to be sent to:—
CHITTOORY RANGIAH,
Post Box No. 43, Cocanada.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నవం నవంబరు నెల 20-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

విద్యమబస్తాలు

కుసుమ తెనాలివి ,, వ 45 కలవి	12 3 0	13 4 0
కల్లూరివి ,, డిటో 42	12 14 0	13 0 0
ఫిల్లి ,, డిటో 46	14 0 0	15 9 0
రాగులు రా. 166 బస్తా 1-3	8 12 0	9 0 0
మవ్వలు ,,	14 0 0	15 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-3 ర 205	11 0 0	12 0 0
పెసగలు ,, డిటో	10 0 0	11 8 0
పెసలు ,, డిటో	11 0 0	12 0 0
మినుములు ,, డిటో	18 0 0	15 0 0
ఉలపలు ,, ర 195	6 12 0	7 0 0

3. నూనెపప్పులు

కువ్వలనూనె కా 1-3	105 0 0	110 0 8
నెయ్యి మ 1-3	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు కా 1-3	29 0 0	31 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ కా 1-3	88 0 0	90 0 0
అనుదము కా 1-3	88 0 0	90 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయవకుపు కా 1-3	70 0 0	73 0 0
వూరవకుపు ,,	40 0 0	42 0 0
మిరవకాయలు (గుంటూరు) కా 1-3	67 0 0	84 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-3	80 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-3	40 45	
తల ము కా 1-3	21 0 0	25 0 0
అన్నాచక్కెర బస్తా 1-3	22 18 0	28 0 0
చింతమందు కా 1-3	24 8 0	25 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-3	27 8 0	29 0 0
చదరం ,,	24 0 0	28 8 0
రవ్వండు ,,	28 0 0	28 8 0

6. నూలు

నెం 20 నెన్ని సింహం యాకె	5 4 0	
నెం 6 ,, కటారి	8 4 0	
నెం 8 1/2 ,,	8 12 0	
నెం 10 1/2 ,,	4 4 0	
నెం 14 1/2 ,,	4 8 0	
నెం 40 రాణి	7 0 0	
నెం 4 నెన్ని మసీదు	2 10 0	
44 సాండో	4 0 0	
నెం 20 1/2 బమ్మర	4 18 0	
నెం 20 1/2 చేతిలిళ్లు	5 0 0	
నెం 20 1/2 తిరుమర	4 9 0	
నెం 24	5 8 0	
నెం 28	6 0 0	
నెం 80) చిన్న పెట్టె) తిరుమర	3 0 0	
కోలాపూర్ నెం 24	5 8 0	
,, నెం 12 1/2	8 12 0	
,, నెం 6 1/2	2 11 0	
,, నెం 22	5 6 0	
రెండుజింకలు నెం 20 1/2	5 0 0	
,, నెం 22 1/2	5 4 0	

7. హామములు

బండి 100 కులం 1-3	48 6 0	51 9 0
బంగారు కులం 1-3	21 8 0	21 18 3
పవరను 1-3	18 9 6	
ఇత్తడి కా 1-3	194 0 0	196 0 0
రాగి కా 1-3	240 0 0	422 0 0

8. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లరలాండు అలిజరంకా సింహం మార్కు		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 10 9	
,, 55 రతులు	1 8 0	
,, 1 అందర	1 8 0	

రవ్వ ముఖామూసా-కా-లిట్ అనూ (2 రిక్కి రెట్ట)	3 4 0	
కాంబా * 3	1 9 0	

రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" నే పిల్లలు సదా కోరెదరు

"ఓవల్ టైను" నందు గల మనోహరమైన మంచి సువాసనను పిల్లలు ప్రేమించి, ఈ అద్భుత ఆహారముచే దివ్యమైన ఆరోగ్యము బడయుచున్నారు. పసివారి దేహ నిర్మాణమునకు ఇతరమైన కేషియం రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" కు సమానమైనది కాదు. మన కఠినమైన శిశోష్ణస్థితి పసివారియొక్క యా, నయను చెల్లినవారియొక్క యా బలమును ప్రంగజేయుచున్నది. గాన పిల్లగువునకు ఆరోగ్యము, బలము, వీర్యము వగైరాలు సర్వోత్కృష్టమైన ఈ టూనిక్ ఆహారమునందున్నట్లు తెలుసుకొనియున్నార. "ఓవల్ టైను" మంచి బార్లీములు, దివ్యమైన అవుసాలు, కొకా మున్నగు ప్రకృతిసంబంధమైన గొప్పటూనిక్ ఆహారములనుండియే తయారుచే జబడుచున్నది. ఇది అపట్టు మైనదని, తయారుచే జబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుట లేని పూచీనివ్వబడును. రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" ను క్రమముగా మిషిల్లలు ఒక గిన్నెడు యిచ్చి మిరును పుచ్చుకొని, అస్వస్థియమైన లాభములను పొందుదు.

OVALTINE

0.13 ma

పెదడు, నరములు, శరీరము వగైరాలను స్పృహింపజేయును. బొవధధుకాదులందు, స్త్రీలందు వొరకును. ఇంగ్లాండులో లండన్ నందున్న ఎ. వాండర్ లివి టెడ్ వారిచే తయారుచేయబడినది.

జేమ్స్ రైట్

8F₂, రికా వీధి, కలకత్తా.

బొంబాయి, మద్రాసు, శంకూర్. ఇదే మారినానందువాటిని కొనవడు:— సమృద్ధము లేని, పరిమితపాళ్లు చేర్చని ఆహారము "ఓవల్ టైను" స సమానమైనదని తెలుపబడును. "ఓవల్ టైను" వలె ఆహార విలువను, ఆరోగ్యరక్షణను కలిగించునది.

గూడలూరు (ఒకవిలేఖరి)

తంతిలిగలను దొంగిలించుట

నెల్లికుప్పనకు సమీపమునందుండెడు, మల్లాకపేట లో గూడలూరు 500 వందల అడుగుల పొడవుగల కమ్ములను కోసి యొత్తుకొనిపోయిరి. వెంటనే దానిని తెలుసుకొని 2 వన్న మెంటు తంతి డిపార్టుమెంటువారు మరల తీగెను వేసివారు. దానిచేత రైలుబండ్లు వచ్చుట కాలస్యమైనది. దానిని గురించి పోలీసువారు విచారింపచున్నారు.

జిల్లా బోర్డు

దక్షిణాపూర్వ జిల్లాబోర్డులో జరిగినమిటింగలో శ్రోత్రియదార్లు ముత్తుకూరసామిశెట్టిగారికి ప్రెసిడెంటు గా ఎన్నుకొనిరి. శెట్టిగారికి మమ్ముఖనిలాస సభవారు ఒకవండు గూనించిరి.

మ్యూనిసిపల్ నభ

గూడలూరు నగరసభ కేబుగోపాలనాయుడుగారి ఆ ప్రసవాధిపత్యముక్రింద జరిగినది. ఆ కేకలబడి కిక్కిరింపునందు వి ఆలోచించిరి. ఆడపల్లికి నీళ్లుపెట్టేచేసే సకూలారముగూర్చి వై మిటింగును నిలిపిరి. బౌనులో ఎక్స్క్రెట్టెలులను వేసిటందుకు సభ కమిటిని నియమించిరి.

శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి బ్యాంక్ లిమిటెడ్ హెడ్ ఆఫీస్ నంద్యాల

వై బ్యాంక్ డైరెక్టర్లు తి 13-11-30 తేదీ వారి కర్రాలు రిజిస్ట్రేషన్ నందుకు ప్రథమ సమావేశము, వారు తొలగించునపుడతడేమి తెచ్చునవిమారుచున్న తమ మొదటి లాభరమైయుంటియు, ముఖ్యమైన మార్పులను అప్పు లిచ్చు విషయ కలకు గూర్చియు జనుప్రముగా చర్చించిరి.

ఎ. నూర్ముఖ్, మాజీ చీఫ్ డైరెక్టర్.

భారతదేశ వ్యవహార పరిష్కారము లండనులో కాదు - ఎలవాడలోనే

గాంధీమహాత్ముని మూడు మహాకార్యములు

ఇటీవల భారతదేశములో సంధిరాయదారములకు కారణభూతులైన జార్జి స్లీకోంబుగారు ఆమెరికాలోని న్యూయార్కునందు వెలువడు నేపనుపత్రికయందు వ్రాసినవ్యాసము.

ఈ వ్యాసమునుగూర్చి నేపనుపత్రికా సంపాదకుని యభిప్రాయవాక్యము:—“స్లీకోంబుగారు వర్ణించినరీతిగానే వరిస్థితు లున్నయెడల, భారతదేశ రాజకీయసమస్యల పరిష్కారమునకు తగినరంగస్థలము ఎలవాడయేగాని లండనునగరము కాదు.”

స్లీకోంబుగారి వ్యాసము న్యూయార్కునందలి కేవల పత్రికలో నిట్లు ప్రకటించబడినది:

భారతదేశములోని జాతీయోద్యమముయొక్క విజయమునుగూర్చి అభిప్రాయము చెప్పియున్నట్లు నీలలేళ్లు జార్జి స్లీకోంబుగారి వ్రాసిన అన్ని పంథులనువారికిని అన్నివర్గాలకులకూరికిని వ్యాపించినది. సాహసశక్తి, విజ్ఞానభాగ్యము, ప్రేమ, వినియోగశక్తి, బహుశక్తి, దురాచారము, విజ్ఞాన పరిజ్ఞానము, పితృ వారసక యంభము యీ అంశములను మునిగియున్నాడు.

స్వాతంత్ర్య సునెడి యయాలగర్భమును కొని తెచ్చుటకు పర్యవసాన పరిశ్రమపరిచిన సమయ మునన్న మైనదని పీఠీకి దృఢనిశ్చయము కలిగినది. గ్రామీణులలోకూడ యాయు ప్రేమ వ్యాపించినది. ఈ దేశమంతటి గ్రామములు అచంచలమైన భారతదేశమనే పట్టుకొని ప్రాచుర్యమునవలెను, జడత్వము విశిష్టతలముగా కలిగినవై నను, గ్రామములోని జనులు కూడ, ఈ సగరవాసుల నూతనోద్యమ సమస్యించి యుద్యమమున కనుగుణముగా తాళము జేయుచున్నారు.

గజరాతు రాష్ట్రములోని సేద్యగాంధ్రు కొలదిసంవత్సరములనుండియు సర్వార్థము పట్టుకొని నాయకత్వమున యాజాతీయోద్యమమును ఆగ్రహము వహించి ముందంజ వేయుచున్నాడు. వారిక వ్యభిచారి పట్టుకొని గజరాతు రాష్ట్రమునందు యున్నాడు. కొలదికాలముకొండలనే వారు తమభూమినిగూడ వసూలు చేయు కలెక్షరులతో సరిపిన పోరాటమును వారికను మరనలేదు. రాజన్న యాహేమంత యుద్ధపులో ఇక కిన్ను ఎనూళ్ళు అత్యంత కఠినమై యున్నను, భూమిపన్ను వసూలుకాకుండా వారు తీవ్రముగా ప్రతిఘటించుచున్నాడు.

రైతుల ప్రబోధము

మిగిలిన ప్రాంతములందుకూడ రైతులు నిద్రవేల్కొని రనుటకు నూచనలు కలవు. ఇంతివరకును పట్టుప్రాంతములందే ప్రబలుచుండిన యోద్యమమును గూర్చి యిప్పుడు గ్రామవాసులు కూడ తెలిసికొని కండ్లు తెరుచుచున్నారు. ప్రపంచములోని ఆర్థికపరిస్థితులకు గల మూలకారణములకు గ్రహించుచున్నాడు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యములో నున్న రాజ్యము లేయే విధముగా బ్రిటిష్ దేశముతో వర్తకవ్యాపారములందు పాటి చేయుచున్నవో గ్రహించుచున్నాడు. అట్టి పోటీలన్ని నేడేవి గణనగా గోరుదులధర భారతదేశములో పడిపోయిందో గ్రహించిరి. ఇండియా గవర్న మెంటువారు నోట్లునా వెలువచెల్పావలె విషయములో నెట్టిచెక్కిరి నవలించుచున్నదో, అట్టి పద్ధతిని వెండివిజుల రేరీతిగా తగ్గిజూయెనో, తద్వారా రైతుయొక్క నిలువధనము వీరితిగాజ్జీయించినవో యవనియు గ్రామవాసులు తీలూత్రముగా గ్రహింపగల్గుచున్నారు. వీని కన్నీటికంటె ఎక్కువైనవిషయ మింతోకటిగలదు. జాతీయకమల్యవ్యవస్థను గ్రామవాసి తన బుద్ధికింది కొంచెము కొంచెముగా గ్రహించుచున్నాడు. ఇదియే అతనిని అనేకపరచునని జేయుచున్నది. అగమ్యగోచరమైన యాజాతీయాభిమానము ఈ రాజకీయాజేతము యావద్భూమిభూమిని ముంచివేయుచున్నది. ఇది యొక నూతనమతమాలె వ్యాపించుచున్నది. ఈ నూతనమతోద్ధారకుడు, మతోపదేశకుడు, మతాధిపాన నేతత్వమును, మతసరళులు గాంధీమహాత్ముడే.

టాబ్బాయికారి కివ్యవస్థను గాంధీయొక్క దౌర్జన్య రాహిత్యము తెలిసినవిషయమే. టాబ్బాయిగారు ఊహించిన విదేశీపరిశ్రమనిన్నింటియందును ప్రజలు సాత్వికనిరోధులై యుండవలెక దౌర్జన్యనిరోధముకూడ నవలంబించవలసినవారైరి. కాని, గాంధీమహాత్ముని దౌర్జన్యరాహిత్యము అనేకదశలు దాటి సహేతుకముగా సాత్వికనిరోధ మొనవరకు పోగల్గునో అంతయును పోగల్గినది. ఇప్పుడు ఆయన యనుచుకలెన సత్త్వికనిరోధము కేవలము పాణువులుకాదు. అధర్వనామధాడికి కాంతివీక్షణతో నిరోధముజూపుటయే వారి లక్షణము కాదు. అధర్వమైన దానిని కాంతివీక్షణతో సాత్వికముగా తొలగించుటగై

కయ్యనునకు కాలదువ్వచున్నారు. దేహబలమును భుజబలమును ప్రజర్పించుకొని న్యాయజట్టును ప్రకారముగా ఆక్రమ మైన కార్యమును తాళి ముందుగా పూనుకొని చేయుచున్నాడు. భారత దేశములోని బ్రిటిష్ కట్టుబాటును అధికారమునకు వ్యతిరేకమైన పనులను చేయుచును గడంగుచున్నాడు. కట్టుబాటును మరయోగమున దాడిచెట్లును వ్యవస్థాపనయు, గవర్న మెంటు ఉత్పాదనలపై దాడిచెట్లును, న్యాయ జట్టుపై దాడిచెట్లును తమూరుచేయుట, భారత దేశములో పన్నులనువసూలు చేయు కలెక్షరులను పోలీసుకాతీని లెంతర గవర్న మెంటు అధికారమును అహింసగించుట, తీవ్రముగా చేయుచున్నాడు. ఇంతి తలుపులను బంధించియును, అన్నము నీళ్లు కూడ వారికి లభించకుండజేయుట, గ్రామములలోని బాపలకుకూడ మూసియునుట మున్నగు పనులకూడ చేయుచున్నాడు. బ్రిటిష్ వస్తువులను పట్టుదలతో జయప్రథముగా బహిష్కరించుటవల్ల టాబ్బాయిగారి సిద్ధాంతములకు నూతన శక్తిని కల్పించి శత్రువుల నిజనివాసమునందే ముప్పువాటిల్లుకట్టు చేయుచున్నది.

అసాధారణాస్త్రము

ఇటువంటి అసాధారణమైన యస్త్రములను ప్రయోగించుచుందు గాంధీ క్రొత్తగా సాధకముచేయు పనివాడు కాదు. ఇప్పుడు జగత్తున యీ కతాబ్రాంధ్ర సంవత్సరములందు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకును వహించి యీ యస్త్రములను జయప్రథముగా నతడు ప్రయోగించియుండెను. కేవలము సమయోచితోపాయముల నవలంబించెడి రాజ్యాంగ తంత్రజ్ఞానివలె గాంధీగారు యీ పద్ధతుల నవలంబించుటలేదు. కాని, సమయోచిత పద్ధతులను సార్వభౌమిత్వముగా నవలంబించెడి ప్రజ్ఞ గాంధీమహాత్మునియొక్క దురవగావ మైన క్లిష్ట లక్షణ సమస్యల చిత్రపటమైయుండును, ఆత్మ ప్రభావమునందును లేక పోలేదు. దౌర్జన్యరాహిత్యసిద్ధాంతమునందును, సహాయ నిరాకరణ పద్ధతియందును ఆయన గాఢముగా త్రికరణభూతిగా నమృతగలిగియున్నాడు. వియహింసా మతమును ప్రేమసిద్ధాంతము ననుసరించి ఆయన జాతీయ లోలోపములను అవదారములను ప్రభుత్వ దుర్మయములను సమాజబుద్ధితో ఖండించుచుండునో ఆ ప్రేమసిద్ధాంతమునకు ఈ దౌర్జన్యరాహిత్యము సహాయనిరాకరణ ప్రాతిపదికమై యున్నది.

రాతిగుండెల నైవను కరగించుట

ప్రపంచ చరిత్రలో విప్లవకారణమున తదితరులకు గాంధీ కిని గల భేదమేమనగా (ఫోరెంటి) ప్రారంభక్రవర్తల హృదయముగూడ కంగింపవచ్చునని ఆయనకు విశ్వాసము కలదు. తన యనుచరులు పడెడి బాధలను హింసలను చూచి రాతిగుండెలను కరుగకమానవు అని ఆయన చెప్పెను. అట్టిబాధలకు నేదనలను జూచిపిమ్ముట నికను ప్రారంభక్రవర్తల హృదయములు కరుగనియెడల, అహింసామార్గము సాత్వికనిరోధము వ్యర్థములని చెప్పవలెదెను. కాని, యీ అహింసావలంబులు అనిభించెడి కష్టము లింకను తగినంతగా వారి హృదయవైర్పల్యమునకు నిదర్శన మొసంగుటలేదనియే భావించవలెను.

భారతీయుల డేమభ్యుదయమునకేగక, అంశ్శాయల డేమభ్యుదయమునకు గూడ, భారతదేశమునం దిక శాంశ్శాయల ప్రభుత్వమును చాలించవలయునని గాంధీగారి దృఢాభిప్రాయమై యున్నది.

ఇప్పుడు భారతదేశ రాజ్యాంగపరిశీలించుకలవిషయమేమనగా కార్మికపక్షాభిమాని సంస్కరణవియుడైన ఇండియా కార్యదర్శిగానున్నాడు. కన్నశ్శేటిపు పక్షవాది (ప్రాతపద్ధతు లభిమానించెడి రాజకీయవేత్త) భారతదేశమునకు వై ప్రాయగా నున్నాడు. వీరిద్దరుకూడ యీ దేశమునకు స్వపరిపాలన మొసంగుటయే తమసంకల్పముని ప్రకటించియుండిరి. వారు చేసిన వాగ్దానములు ప్రస్తుత మాంగ్ల దేశమందలి రాజ్యాంగపరిజ్ఞానము నకు ఉచింపని ముందంజ కావచ్చును. కాని, స్వపరిపాలనాధికారములు చాలవరకు వెంటనే యీ దేశమునకు ప్రసాదించవచ్చుననెడి నమ్మకము. ఇరవయ్య ప్రభువునకును, ఇండియా గవర్న మెంటువారికిని కలదు. కాని గత హేమంతముకుపురో

యా విషయమై ఇంగ్లాండులోని ప్రముఖులు కొంద కొసంగిన యుపవాద సములనల్ల యీ వాగ్దానములందలి హృదయభుద్ధిని తార్చియు ఇండియా గవర్న మెంటు వారు తమ వాగ్దానముల నెరవేర్చగల సామర్థ్యమునుగూర్చి తమ ప్రజలు శంకించి అనుమానింపనాగిరి. ఇండియా గవర్న మెంటుయొక్క హృదయభుద్ధిమాల రుట్టున్నను వాగ్దాన నిర్వ వాణ సామర్థ్యమునుగూర్చి మాత్రము గాంధీగారు శంకించియుండిరి. అభిభూతజాతీయ కాంగ్రెసుపక్షలో చాలమందియును అందుముఖ్యముగా యువకులును ఇంగ్లాండు దేశములో సంబంధమున పడగొట్టు వలయునని వాదించుచున్నాడు. అట్టి సందర్భ స్వాతంత్ర్యమును విప్లవమువలెనను సాధించవలయునని యు దౌర్జన్యపీత పద్ధతియొనను తిప్పిస్తూ పద్ధతియొనను అలంబించినదనని వాది. చుచున్నాడు. ఇట్టి దౌర్జన్యపద్ధతు లలంబింపబడు నేమో యనెడి భీతికలదు. దౌర్జన్య రాహిత్య పద్ధతి యుద్భుతమనెడి నొకమాద అనుష్ఠించి జయప్రథ మొనర్చవలెననెడి సంకల్పమువల్లను, గత మాట్టి నెలకొనన గాంధీ గారు కాననోల్లంఘనము వారంభించిరి.

మూడు మహాకార్యములు

గాంధీగారు భారతదేశములో త్రిగుణాత్మకమైన మహా క్షుణ్ణము నొకటి సాధించగల్గిరి. తన శరీరతత్వమునను తననీతి మతమునను కలకలమై యున్నది హింసావిధానములను జూచి కలవించెడి సాధుప్రకృతుడైన హిందువు నేడు పితృయి పుత్రై పాతృను లాటిదెబ్బలకు నిర్బీతిగా, నిష్ఠుంకోమముగా సహించి భరించుచున్నాడు. అదెబ్బలకు అనేకపరచుడై యునం దము నొందుచున్నాడు. ఇంతకష్టము విజితమైన మింతకటి కలదు. భీకరులైన పటాను యోధులును పంచల రాష్ట్రములో పరాక్రమాత్మాచులగు సిక్కువీరులను దెబ్బగొట్టినవాని రక్తము కండ్లజూచెడివారు. దెబ్బతింటుయే వారికి దుస్సుహమైన యవమానము. అట్టియోధులు నేడు చేతులు ముడుచికొని, మారాడక ఎదురొడ్డక లాటిదెబ్బలనే మహా ప్రసాద మని స్వీకరించుచున్నారు.

మూడవ మహాద్యుక్ మింకోకటి కలదు. మతసంబంధమైన మాన్యాధిక్యమును జాతివిభేదముల తారతమ్యములను మటు మాయముగుచ్చుచు. ఈమతవై మన్యులు ఇంతకాలమును యీ భారతదేశమును చిట్టి పుడాడించి సహతనమైనవర్తాక్రమములను కూల జేసినది. లాటి దెబ్బలను తిని వైద్యకాలలో చికిత్స నొందుచున్న హిందువులు, మహమ్మదీయులు, యూదులు, క్రైస్తవులు, పారిసీలు అందఱును ఏకమందిరముందు కేయనించి సమానోపయోగములైన పాత్రలనే అందఱును ఉపయోగించి అన్న పానీయముల నారగించుచుండిరి. అంత్యవర్తములోని జాతీయ బాలండర్ మంచినీళ్లు అందివ్వగా అగ్రజాతిబ్రాహ్మణుడైన ఇంకోక వాలంటీరు త్రోగుచుండెను. కులవై మన్యులను ప్రేమిం గివేయుచుండెను. గౌరవకటుంబులలోని యుత్తమ స్త్రీలు తమ సోపాలను విడిచి వేలకొండిగా వచ్చి విదేశవస్త్ర కాలల వర్తను సారాదుకొనులవర్తను శాంతముగా విక్రయనిరోధము చేయుచుండుట నేను చూచితిని. పోలీసువా గొక యూరేగింపును నిషేధించినప్పుడును, నిలిపివేసినప్పుడును వారు నడిపిధులలో గడగడ నడకించు వాన గాలికి వెరువక తాత్రి యంతయు సడియుండుట నేను చూచితిని. ఈ జాతీయోద్యమముందు నిలిచియున్న యువకులను గొట్టుటకై లాటిలను పైకెత్తిన పోలీసువారి దెబ్బలను తాము భరించుటకై యీ స్త్రీలు తమ భుజస్థంధములను బివ్వించి చేతులను పైకెత్తి యువకులకు అడ్డము నిల్చుట నేను చూచితిని. ఈ జనసమూహమునకు గాంధీ మహాప్రవక్త. భగవత్ప్రేరేపిడైన నాయకుడు. భారత జాతీయతయు లాతనియందు మూర్తీభవించి పని. నూతన ప్రబోధ సువర్ణతమై భారతజాతి కతను అంతరాత్మ.

సంస్కరణవిముక్తులు

ఇవన్నియు యీ రీతిగా జరుగుచుండినప్పటికిని భారతదేశము స్వపరిపాలనమునకు తగవనెడి మాలులు వినిపించుచునేయున్నవి. ఈ రీతిగ మాలూడెడివారి కందరకును ఒక్కటే ప్రత్యుత్తరముకలదు. భారతీయులు అర్హులయినను సరే, కాకన్న సరే. ఈ విషయమై చర్చించుటకు ఇక కాలము మిరినది. భారతీయులు తమ రాజ్యము తాము పరిపాలన చేయుటకు అర్హులమని ఋజువుచేయుచున్నారు. ఈ దేశములో విదేశీయ ప్రభుత్వ మసాధ్యమని చూపించుచున్నారు. మట్టి ఉప్పును తయారుచేయుటకై సముద్రతీరమునున్న దండి గ్రామమునకు గాంధీమహాత్ముడు గత ఏప్రిలు నెలలో బయలుదేరి యుండినప్పుడు భారతదేశములోనే అనేకులు ఆది చూచి, నవ్వియుండిరి. ఇట్టి విషయములను వారు నవ్వెడివారు కాదు. అట్లు యుగము వారు పరిపాలించిరి. ఇండియా గవర్న మెంటువారు ప్రజల కంటకట్టిన దుర్భరమైన పన్నుల భారములో అత్యంత విమానకరమైన ఉప్పుపన్నును తొలగించుటకై గాంధీగారు ఈ ఉద్యమము ఆరంభించిరి. వారు ఉపక్రమించిన ఒక్కమాసములోనే ఈయద్యమము దేశమంతటను నల్లనిరిసినది. గవర్న మెంటువారు

సౌఖ్యమును అనుభవమును ఆరంభించి, అట్టి కావ్య నోల్లంఘనమునకు విధింపబడిన కండన ప్రాయశ్చిత్తములను వారు విధింపబడిన పాపములను అట్టి కేరసులను వారు చెరసాల యందు దురివిరేదల కేరసులను చెరసాలన్నియు గూడ సరి పోయియుండెడివి కావు. కావ్య ప్రకృతినను మేను మౌనముగా, గవ్వ మెంటువారు హింసామార్గము వలనంది నిరంకుశ చర్యలను పాల్పడిరి.

గాంధీ గారు తమ విశేష నాట్య ప్రవలన యీవర్గమునను ముంగగనే యూహించియుండిరి. ఇట్టి యూహలోచనలతో గాంధీ గారు ప్రవర్తించుట అమానుషముని కొందరు గవర్న మెంటు ఉద్ద్యోగులు గర్హించియుంటిరి. దౌర్జన్యముగనుటైన సామ్యక విరోధుల చర్యలను ప్రతికార మే ప్రభుత్వమైనను చేయవలసియు ప్రతికారము చేయవలసినదో ఆ ప్రభుత్వాధికారుల దౌర్జన్యముకంటె యే కేరసునియు గాంధీ గారు ఉహించియు యుండిరి. నేరములను ఆరంభించుటను బదులుగా చేజిక్కిలు ఎదుట విచారణలు జరుగుటవలయుగా నెదురుకట్టలతో అక్షయ పాతములు కాట్టిరి. ఒకటి రెండు సందర్భములలో పిస్తోళ్లు రివోల్వరులతో కాల్పులగూడ పంథ వించెన. అట పిమ్మట గాంధీమహాత్ము డూహించిన శాధు ప్రారంభమయ్యెను.

ఈ శాధుభరణలన్ని క్రతువత్తుమువారికి బుద్ధితిగి మందినకల్పము కుగవలెన లేదా క్రతువత్తును ఓకపోవ లెను. శాధుల పాఠ్యమే వారికి విజయము చేయవలెన అని గాంధీ యూహించెను.

బహిష్కరణ విజయము

గాంధీ యువయోగించు ఆస్త్రములన్నియు అధ్యాత్మిక క్షేత్ర సంపన్నములు కావు. అసౌఖ్యముగా కొంతకాలము కష్టములు సహించిన మీదటనే విజయము చేయచ్చెడి పద్ధతు లనే ఆయన ఎల్లప్పుడును అనులించును. బ్రిటీష్ గవర్న మెంటు వారితో జరుగుచున్న యీ పోరాటమునందు ఆయన ప్రయోగించు నట్టి ఆస్త్రము లలో అతి దారుణమైన యస్త్రముకంటెకలదు. ఇది ప్రతిపక్షనకును, వ్యాపారమునకు నులభ్య గావ్యమై యున్నది. ఇదియే బ్రిటీష్ వాణిజ్యహింసామార్గము. ప్రస్తుతము భారతదేశమునందు బహిష్కరణోద్యమము అమెరికను సర్వకలన వర్తింతులలేదు. బ్రిటీష్ వస్తువులు భారతదేశములో బహిష్కరింపబడుటవల్ల అమెరికను సర్వకలన అన్యాయ తాత్కాలికముగా హెచ్చియుండిన దేశము లో ప్రాజెక్టుయందోళనముల గల్గిన యాంధ్రములయన వర్తకము మొత్తముమీద ముడిమించుట అమెరికనువస్తువుల విక్రయముగూడ తగ్గినవనమయ్యెను. నిదేశస్త్రములను బ్రిటీష్ వస్తువుల నన్నింటిని బహిష్కరించుచున్నాము. బ్రిటీష్ వస్తువు, బ్రిటీష్ మోటార్లు, ఇంజను బ్రిటీష్ యంత్రసామగ్రి, బ్రిటీష్ మూలముల బేషములు, బ్రిటీష్ రేడియోసాధనములు, నిస్తంత్రీవారా ప్రచారక సాధనములు, బ్రిటీష్ బయస్కాపు ఫిల్ములు ఇవన్నియు బహిష్కరింపబడుచున్నది. లంకవయిన బట్టల విల్లుల వ్యాపార విస్తృతికే కృశించియున్నది. అట్టి కృశించిన దానిని సరింపజేయుచున్నాము.

ఇంకొక సంవత్సరము యీ బహిష్కరణము కొనసాగునెడల, భారతదేశమున బ్రిటీషువారికి లభించెడి విశ్వకర్మ లాభములు చాలావఱకు అదృశ్యమగును. ఈ భారతదేశాధిపత్యము నల్ల బ్రిటీష్ వారికిగల ఆత్మీయము మాత్రము మిగులును. అట్టి ఆత్మీయము వల్ల గల లాభములైన ను అనిశ్చయమే. భారతదేశము బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యమునందుట వల్ల సామ్రాజ్యసంరక్షణకు కొనసాగిన తంత్రముల కిది యుపకరించునని ఇంగ్లండులోని యచందల వ్యాయమును సంస్కరణ విమలమున వాదించుచున్నాము. కాని ఆ తంత్ర సదుపాయము లెట్టివో వారు నర్వహింపలేదు.

భారతీయులు కోరునదేమి?

ఇదియే ప్రస్తుత సమస్య పర్యవసానము. కాని భవిష్యత్తు సౌకర్యముల కేవలము నిత్యసౌకర్యముగా లేవు. బ్రిటీష్ వారిని భారతదేశ పరిపాలనాధికారులుగా నుండనలసి భారతీయులు కోరుచుండినప్పటికిని, బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యముతో వర్తక వ్యాపార సుబంధములుగా నిరాపేక్ష బాంధవ్యముగానిలేనం డ పడిపోవలయునని భారతీయులు కోరుటలేదు. గ్రేటు బ్రిటన్ తో కుడా అస్త్రీలియా మున్నగు రాజ్యములెట్లు స్వతంత్రతాభిలాషతో సుబంధ బాంధవ్యమును కలిగియున్నవో అదేరీతిగా భారతదేశమునకు కలిగియుండవలెనని వారి సంకల్పము. భారతదేశములో నేను కలిసికొనియుండిన రాజకీయ నాయకులందఱు బ్రిటీష్ విశ్వవిద్యాలయములో విద్యనేర్చి ఇ థ్లాండుదేశ పరివ్రంధ పుట్టి పోగియున్నారు. వారు శిశ్యులనియుండి న పార్లమెంటు పద్ధతులను ప్రజాధికార విధానములనుమాత్రమే వారు అభిలషించుచున్నారు.

బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యముందే భాగస్వామ్యమైయుండి స్వపరిపాలనాధికార మునభరించుచుండినయెడల భారతీయులు సంపూర్ణ సౌకర్యము. ఈ కోరికలు వారికి దౌర్జన్యరహితమైన యహింసామార్గములను సిద్ధింపకపోయిన యెడల, ఇంకొక

నూతన

నూపర్-టన్నర్ స్పిడ్ వాగన్

మిడియం మ్యాటి బ్రక్కుచందు

మిరు నిరీక్షించుదానికంటెను అత్యధికముగా గలదు

అధికకత్తి. దీని అనునీలించు అంజను సరాసరి మిడియం మ్యాటి

బ్రక్కు- అంజనుకంటెను 80% నుండి 40% పెద్దదిగా నుండును.

హెచ్చు గవనవేగము. నూపర్-టన్నర్ లాభకరమైన డెలివరీ

విస్తీర్ణమును వికాసపరచుచున్నది.

అతినులభముగా వంగునట్టిగుణమును నరళతనుగలిగియున్నది

త్వరలో బయలుదేరుట, ఆగుట, త్వరితమైన గవనవేగము, సులభమైన స్టీరింగ్, ద్రోవరుకళాశక్తి, బరువును భద్రముగా తీసుకొనిపోవుట మున్నగు వాటియందు ఇది నూతన కన్యూర్ యర్ ప్లాండ్డును నియమించుచున్నది.

దీర్ఘ కాలము మున్నుట అతిమితవ్యయము

హెచ్చుగా విస్తరించు అలమూనియం అల్లయిప్పను—నగరాణు నూపర్-టన్నర్ దీర్ఘ కాలము మున్నుట, మితవ్యయముతో తీసుకొని పోవుట మొదలగువాటియందు సుప్రసిద్ధమై రియోగారి రికార్డు స్థిరముగా నుండుట తోడ్పడుచున్నది.

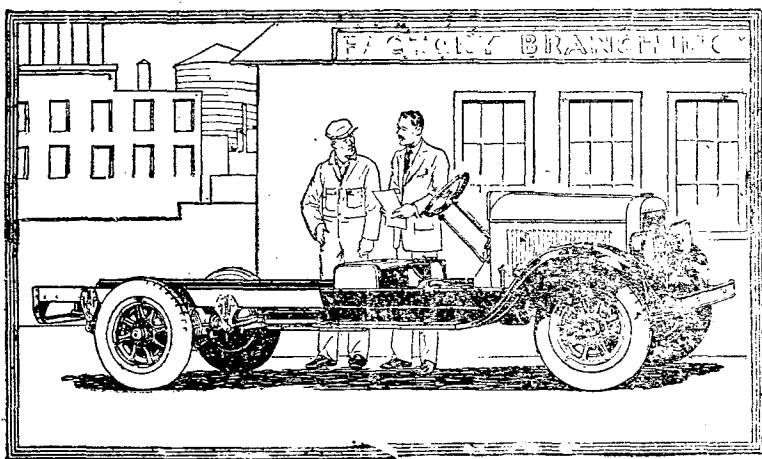
యొ నూతనమైనది. ఎక్కివ గవనవేగము గల వాగములు—

14 స్క్వేల్ టన్ నెజలు—100 కి 93 వంతుల లాగడి వనూ

కుపయోగించునట్టి దృఢమైన నమృతమైన చానీలు. ప్రశం

జగుల తీసికొని పోవుటకు సులభముల బరువు లాగు

బస్సులు లోడ్ వాగములు క్లిటన్ డి, అంతకుపైగాను గలవు.

మద్రాస్ వేర్ హౌస్,

మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

రియో మోటారు కార్ కంపెనీ—లాన్ సింగ్

కొత్తతరమువారు ప్రబలైకోహివేకేమవహించును. ఆహింసాపద్ధతులు లోలపాయ, దౌర్జన్యరహితమైన పద్ధతులవలనందింపబడును. దీర్ఘమైనదమకులహము పాపము. ఇకపక్షులు వారను గాంధీమహాత్ముని మహాపదేశములను తలపెట్టక. అప్పుడు యీ దేశముగతి యేమైననునరేయి ఎంచి ఆంగ్లేయులు తమ సుబంధమును విడగొట్టుకొందురు. గాంధీమహాత్ముడు, ఇతర హిందూ నాయకులను యీగతి సాధించునని యూహించుచునేయున్నారు.

అప్పుడు తమ సైనికాధికారమును పురస్కరించుకొని యీదేశమును తిరిగి జయించవలయునని ఆంగ్లేయులు తలపెట్టజాలరు. అట్టిసంకల్పము ఆంగ్లేయులకు కలిగియెడల లక్షలకొలది ప్రాణములను లక్షలకొలది పాసులధనమును వారు ఆర్పించునెన.

గత్యంతరము

ఇట్టిపదతిగూడ అవసరమనియు ఆచరణీయమనియు అంతరంగముగాను బహిరంగముగాను వాదించెడి ఆంగ్లేయులు కొందరు కలరు. అంతుకము చేతబట్టి నిరాశులుముగా ప్రజాసరి పాఠము చేయవలెననెడి వారివాదన ఆమోదించెడివారు ఎల్ల కాలములందును ఉండగలరు. కాని, ప్రపంచాభిమతమునకు వ్యతిరేకముగా వికార రాజ్యపరిపాలనములయందు యీ అంతుకము చేతబట్టుట యికాగలమున సాధ్యముకాదు. భారత దేశమునకు స్వపరిపాలనముసంగుట సహేతుకమనియు అవసరమనియు అది యిప్పుడుకావచ్చుననికొప్పుడైనను ప్రసాదించవలయుననియు, కాల నిర్ణయములేకుండా అనంతముగా వాయిదా వేయుటకు ఏయే దరియు అభిప్రాయపడెడి యాధునిక పురుషాంతరమువారు ఇప్పుడు ఇంగ్లాండులోనున్నారు. వీరి అభిప్రాయసారము

స్వపరిపాలన మీ దేశమునకు 10 సంవత్సరములలోనైనను వీలైనచో 5 సంవత్సరములలోనైనను ఒకసారివలెనని యూహించుట చున్నది.

ఈ గడువు మేరకూడ దానినిచ్చియెడల బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యములో భారత దేశముకు భాగముగా నుండుటకుగూడ భారతీయులు యధేచ్ఛగా సంగీకరింపజాలరు:— (నేనును ప్రతిక) న్యాయాదర్శ.

ప్రకటన

హైయ్యర్ అండు తోయర ఎమెంటరీ గ్రేడులందు తరిఫితైన స్త్రీ ఉపాధ్యాయుని యి ఈ తాలూకాబోర్డునందు నెల 1 కి రూ 25-1-30, 20-1-25 జీతములపై పనిచేయుటకు దరఖాస్తులను ఈ క్రిందివిలాసమునకు 30-1-30 తేదీలోగా చేరు నట్లు వంపుకొనవలెను.

తాలూకాబోర్డు ఎ(సం) టి. నె. రామకృష్ణారెడ్డి, అధ్యక్షుడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజ్య రత్నావళి 2-0-0

చరక చింతాస్థానము 6-0-0

డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

సంస్థాపాధిపతులు ప్రాచీన సాంప్రదాయము కను ప్రాచీన విశ్వాభిజ్ఞానమును ప్రాచీన జాగరకతను గూర్చియును ప్రామాణ్యమును నిర్ణయించుటచే వారు సంరక్షకు (కన్సర్వేటరు, లనరు)గా సంబంధితభావులు (కన్సర్వేటివు) కాదు.

సైన్యములయేర్పాటు

ప్రాచీనకాలమునందలి సైన్యములపద్ధతియును సాంప్రదాయమును సైనికజీవితమును సంస్థానములందు మాత్రమే యిప్పటికిని అభివృద్ధి నొందుచున్నవి. భారతదేశమునకు సామ్రాజ్యమునకును గూడ యిటువై సరిసానములవారు చేయగలగి యారూపకమును అమాత్యమునకు సహాయము సైనికవిధానము యగును.

ఫెడరేషను

భారతదేశమునకు ప్రతిపక్ష గౌరవమును అతిశ్రేణుముగా పృథివీనొందించుటకు ఫెడరేషను సేర్పరుచుటయే ముఖ్యసాధనమై యున్నది. మహాభారత నిర్మాణమునందు బ్రిటిషు యిండియాతో సంస్థానములవారి రీతిగా మాత్రమే చేరగలగుదురు.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో సంబంధము

ఫెడరేషను సేర్పరుచుటలో సంస్థానములవారు బ్రిటిషు యిండియావారితో చేరుటకు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందు భారతదేశ మొకభాగస్వామిగానుండవలె ననునదియే ముఖ్యనియమముని అందఱును స్పష్టముగా తెలుసుకొనగోరెదను.

సంస్థానముల పరిపాలనము

బ్రిటిషు యిండియాకు యెట్టిరాజ్యాంగ విధాన మొసగ బడినను బ్రిటిషుయిండియాకు సంబంధించిన వ్యవహారములను బ్రిటిషుయిండియా ప్రజలే పరిష్కరించుకొనుచుండవలెను. అటులే సంస్థానములకు సంబంధించిన విషయములను సంస్థానములవారే పరిష్కరించు కొనుచుండవలెను గాని బ్రిటిషు యిండియా విషయములలో సంస్థానములవారును సంస్థానముల విషయములలో బ్రిటిషుయిండియావారును యంతమాత్రమును కల్పించుకొనరాదు.

యావద్భారత సమస్యలు

యావద్భారత సమస్యలను అనగా బ్రిటిషుయిండియాకును సంస్థానములకునుగూడ సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరింపవలసి వచ్చినపుడుమాత్రము బ్రిటుప్రభుత్వ ప్రతినిధులను బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధులను సంస్థానముల ప్రతినిధులను కలిసి పరిష్కరించుచుండవలెను. ఇట్టి విధానము సేర్పరుచుట చాలకష్టతరమే యగును.

సంస్థానాధిపతుల హక్కులు

సంస్థానాధిపతుల సంధిహక్కులను, బ్రిటుదొరతనమునకును సంస్థానాధిపతులకును గల సంబంధమును, గూర్చి సంస్థానాధిపతులకు గల అభిప్రాయములను యిండియాను స్టేట్స్ కమిటీవారి రిపోర్టున అక్షేపించునెడల ఫెడరేషనులో మాకు కల హక్కులెట్టివో మాకు తెలిసియుండినచోగాని మేమెటుల వాదించ గలుగుదుమా? కావున ఫెడరలు విధానములో మేము ప్రవేశించుటకు పూర్వము మా హక్కులనుగూర్చి వ్యా యకాసన రూపకమున నిర్ణయము జరుగవలెనని కొరకు మాకు హక్కుకలదు. మేమును బ్రిటిషు యిండియావారునుగూడ కొంతవరకు త్యాగ మొనరింపక పోయినచో ఫెడరేషను యేర్పడజాలదు. అట్టి త్యాగమును చేయుటకు వారు సిద్ధముగా నున్నారనియే నేను నమ్మెదను.

మొదట కలగనున్న మార్పులనుగూర్చి సంస్థానాధిపతులెంతమాత్రమును భయపడరు. "ప్రజా పరిపాలనాసక్తి భావికా లము ప్రజలలోను ప్రబలుచునున్నపుడు సంస్థానములు పూర్తిగా నంతరించి పోవచ్చును. "అని మాటల సంద్భుయనందైన నెవ్వరును నూచించగూడదనియే నేను కోరెదను" అని పాటియాలా మహారాజుగారు నడిపిరి. (రాయలూరు)

మౌలానామహమ్మదాలీగారు

యావద్భారత

ముస్లింలీగును మొదలప్రాసించినవారు

ఇదను, నవంబరు 19:—డాక్టరు ముంజీగారితో పాటు సమీక్షాడ చేత దోహదనయే మారేయులు నుడిపిరి.

పీలు ప్రభువు ప్రసంగము

పీలు ప్రభువుగారు వెల్లడించిన భావములు "మూర్ఖు" కాకును చేరగట్లు నాకుతోచినది. ఇట్టిభావములను నిర్మూలించ వలెననియే బర్గు గర్హించెను. కాని యిపుడు బ్రిటిషువారు బర్గును పూర్తిగా మరచిపోయిరి.

మనుష్యులుగాని ఏర్పాటులుకావు

అని బర్గు నుడివెన. నాకు బరమమిత్రులగు రామ్మో మెక్తాపల్లెగారు తమ నూతనచరిత్రను నిర్మింపదగిన మానవశ్రేణు డైనట్లు లోకమునకు ఋజువు పరుపగలుగుదురనియే నే నాశించుచున్నాను.

నేను ప్రజాప్రభుత్వవాదిని

నేను ముఖ్యముగా ప్రజాప్రభుత్వ వాదిని (రిపబ్లికను) గాన యీ సభను ప్రారంభించిన జార్జియను చేరుగల మనుష్యుని నేను విశ్వసించుచున్నాను. (హర్నము)

సార్వభౌముడు

అతనిని మీరు సార్వభౌముడని పిలవినను పిలువకున్నను అతని మంత్రప్రసూనములో వెనుకపరిచేసినట్టియు యిపుడు పరిచే యుచున్నట్టియును మంత్రులలో నెవరైనను భారతదేశమునకు గూర్చి తెలుసుకొనగలిగిన దానికంటె నతడే మిక్కిలి కానుగా తెలుసుకొనగలిగెనని నేను చెప్పగలను. మానవప్రపంచమునందు అందఱును పంతం 82 కొట్ల ప్రజలకు శాస్త్రాయుధము కలిగించి విషయమున నే సత్యవంతనే దృష్టి నిగుడ్చుచున్నాను.

సంస్థానాధిపతులు

భారతదేశమునందు కన్పర్యేటిపు తెగకుచేరిన సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధిలందరును యీ సభకు వచ్చి యుండుట చే నాకు గల యీ నమ్మకము మరింత బలపడుచున్నది. నాకు చాల సార్లు చాల కష్టములు తలపించినపుడు కొంతమంది సంస్థానాధిపతులు నా కధికమున సహాయమును చేసియున్నారు.

నేను మరల బానిసదేశమునకు వెళ్లను

ఇచటను ప్రాణముల నప్పించెదను

సంతృప్తికరముగస్వాతంత్ర్యమును మీరిచట మాకిపు డియ్య నినో యిచటనే నా గౌరవకట్టుటకు మీరు సలము నియ్యవలసి యుండును. నేను మరల బానిసదేశమునకు వెళ్లను.

రాజప్రతినిధి

ఇర్వినువంటి ఒక కన్పర్యేటిపును రాజప్రతినిధిగా నియ మించుటలో స్థానీ బాధ్యతగాను చాల ప్రశంసనీయుచు పనిని చేసిరి. నేడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నే మనుష్యుడైన కాపాడి యుండినచో సన్నమును పొడుగుగకయుండు నా క్తైస్తవుడే అతడై యుండును. ఇర్విను రాజప్రతినిధిగా నుండియుండ నినో నే నీ సభకు వచ్చియుండను.

ప్రభుత్వ ప్రకటన

ఇర్విను పరిపాలనలో నాకెట్టి సంబంధమును లేదు. వారి ప్రకటన మిక్కిలి ఆకాభంగకరముగా నున్నది మన మిచట నిపుడు ప్రతిములను క్రొత్తగా వ్రాయుటకు ఉత్తమ మైన పద్ధతి.

సంధిరాయభారములు

ఈ సభకు రాదగిన వారు చాలమంది యింకను చెరసాలలోనే యున్నారు గాంధీకిని రాజప్రతినిధికిని సంధిని కలి గించుటకు ప్రమాను జయకరును నేను ప్రయత్నించితిమి గాని మా ప్రయత్నము విఫలమైనది. కాని పూర్వస్వాతంత్ర్యమును బనయగలిగితి మన శుభవార్తను మేము మరల కొనిపోగలు గుచునునయే నే నాశించుచున్నాను.

రీడింగు ప్రభువును శిక్షించుట కధికారము

నేను వృద్ధుడనను అసహాయవాదిని యొనను మనసు లోను పోరాడుటలోను స్వభావములోను నే నింకను యువకు డనే. రీడింగు ప్రభువు మొట్టమొదట నా పోదరుని నన్ను చెరసాలకు పంపెను. అందులకు నా కత్తిపై నెట్టి పగయును లేదుగాని రీడింగు తప్పుచేసినపుడు అతనిని చెరసాలకు పంపుటకు నాకుగూడ సధికార ముండవలెననియే నేను కోరెదను.

ఇండియాను కోలుపోవుట

నేను కంప్లీటు యిండియాను కోరెదనుగాన నాకు దొవినియను స్టేటునుం దెట్టి నమ్మకమును లేదు. క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన దొవినియను అఫ్ యిండియాకు మే మిపుడు వెళ్లజాలక పోయినచో బ్రిటు దేశమువారు పోగొట్టుకొనిన దొవినియను అఫ్ యిండియాకే మేము వెళ్లెదము.

యునైటెడు స్టేట్సు ఆఫ్ యిండియా

అపుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును మాత్రమేనాక సం యుక్త మతములను (యునైటెడు ఫెయిత్సు) గూడ బడకు గలిగిన భారత సంయుక్త రాష్ట్రములుగా (యునైటెడు స్టేట్సు ఆఫ్ యిండియా) భారతదేశ మేర్పడుచుగాని దానిని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు వెలుపలనే మీరు మాచెదరుగాని సామ్రాజ్య ము లోపల మాడజాలరు.

మూడవ జార్జి అమెరికాను పోగొట్టుకొనెను

అయిదవ జార్జి యిండియాను నిలుపుకొనెను

ఇంగ్లాండుదేశమునం దిపుడు నాకొక్కనియందు మాత్ర మే ఆత్మధికముగ నమ్మకము కలదు. అతడు దయామయియగు విక్టోరియా మనుమడు. ఇతని కాలమున చరిత్రమరల వ్రాయబడు ను. మూడవ జార్జి అమెరికాను పోగొట్టుకొనెను. అయిదవజార్జి యిండియాను నిలుపుకొనెను.

చావగోరినవారి నెటుల చంపగలుగుదురు

సైన్యము విషయమున బ్రిటిషు గవర్న మెంటువారు చేసిన పాపకార్యములన్నిటిలోను భారతీయుల శౌర్యమును నిర్మూలించుటయే ప్రబలతము. భారతీయుల కిపుడు మరణము నినచో లేకమైనను భయములేదు. అట్టి మనస్థితిని వారిపుడు అలవరచుకొనగలిగిరి. అట్టి 82 కొట్ల ప్రజలను నిర్మూలించుట అసంభవము.

హిందూమహమ్మదీయ సమస్య

హిందూమహమ్మదీయ సమస్యనే ముఖ్యముగా భిన్న మతములవారికి విరోధములను పృథివీనొందించుటయందును జరిగించుకొనునట్టి రాజనీతి అభివృద్ధియొందునది యు నయ్యు చున్నదియే. ఇది యే చతురదా పాత్ర యు అయిన మూడవవియకు భేదోపాయముని హిందూభావమును మహమ్మదీయులకును దేవుమహారామున సబ్బితే కలననో ఆ ముహూర్తమునందే బ్రిటిషువారి ఆక్రమణమునకుగోరు చరణ బళకలగును. అట్టిసభ్యులను కలిగించుకొనుటకే మే మిపుడు దిక్కుబానితిమి.

బ్రిటిషువారికిని భారతీయులకును మైత్రి

బ్రిటిషువారి ఆక్రమణ మంతరించినను యిండియా బ్రిటు దేశముల మైత్రి కెన్నటికినిగూడ భంగము కలుగను. నేను ఆఖ్యుప్తరు విశ్వవిద్యాలయమున చదువుచున్న రోజులలోని సంతోష విషయములు నాకెప్పుటికిని స్మృతిపథమునందే యున్నవి. నా సోదరుడపుడు మాకళాశాల ప్రిన్సిపాలుపట్ల చాల అనురాగమును కలిగియుండెను బ్రిటు దేశీయులపట్ల మాకు స్నేహభావము కలదనుట కివి నిదర్శనములు కాగలవు.

మతకలహములు

భారతదేశము నందలి పాతకాలలలో భారతదేశ చరిత్రను బోధించుటలో అసత్యములను విషయములను బ్రిటిషువారు బోధించుటయే మా దేశమునందు మతకలహములు కలుగుటకు ముఖ్యకారణమై యున్నది. ఇపుడు భారతదేశమున అధిక సంఖ్యాకుల పరిపాలన మేర్పరుపబడుచున్నది. ఇది గొప్ప పరివర్తనము. నేను అల్పసంఖ్యాక సామునుకు చేరినవాడనైనను అధిక సంఖ్యాకుల పరిపాలనము నామోదించుచున్నాను. ఏల ననగా భారతదేశము న కొన్ని రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయులే అధికసంఖ్యాకులుగ నున్నారు.

ఫెడరలు విధానము

భారతదేశమున వికమత్తకారకములు నగు విభేదకారకములు శిష్టులు సమభాగములుగా నుండుటచే ఫెడరలు విధానమే తస్పక లభింపగలదు. ఫెడరేషనును యేర్పాటుచేసినచో గాని మే మి సభలోనుండి వెడలిపోము.

"ఇంగ్లాండు దేశములలోనే యిండియా దేశము గూడ స్వతంత్ర దేశముగా సేర్పరుపబడెను" అని అభ్యుక్తుడు సభలో ప్రకటించువరకును నేను మరల మాటలాడ నవసరము లేకుండుటకే, నాకు ఆయాపకరముగానే యుండినను నే నిపుడు చెప్పవలసిన విషయములన్నిటిని పూర్తిగా చెప్పితిని" అని మహమ్మదాలీగారు నడిపిరి. (రాయలూరు)

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య

ఇంకను బడబడిక కుదురకుండుట

లండన్, నవంబరు 19:—అన్ని పక్షములకు చెందిన ప్రతినిధులను హిందూమహమ్మదీయ సమస్యపరిష్కారమున గూర్చి గట్టిగా నాలోచించుచున్నారు. ప్రతిరోజును భూపాల్ నవాబుగారి బసలో సభలు జరుగుచున్నవి. కేంద్రకాసన సభలో మహమ్మదీయుల సంఖ్య సంయుక్తనియోజకవర్గములు ఈరెండు విషయములను పరిష్కారమునకు దుస్సాధ్యములుగా నున్నవి. వాదప్రతివాదములలో ప్రధానసమస్య నోకములకు నెట్టివైచి వివరములనుగూర్చి మాత్రమే యొక్కొక చర్చసాగించుట సంభవించుచున్నది. ఆరంభదశలో పరిష్కారము ఎంత దూరముగా కనబడుచుండెనో యిప్పుడుగూడ వంతమారము ననే యున్నది.

ఫెడరలు రిలేషన్స్ సంఘము

ఈ లోపుగ ఫెడరల్ రిలేషన్స్ కమిటీవారు తమ కార్యక్రమము శారంభించి సాగించుచున్నారు. ఫెడరల్ విధానమునకు సంబంధించిన ప్రధానసిద్ధాంతము నందరను అంగీకరించుచునే యున్నారు వినును ఈ సాముయొక్క పేరును మార్పుపలయుననియు, సంఘము నిర్వహింపబడిన పనిని ముందుగా నిర్ణయింపవలయుననియు చింతాచుడిగా రొక సవరణ చెప్పుచున్నారు. ఈ సవరణ పీసరీ సమావేశమునందు చర్చకు రావచ్చును. ఇది యే ట్లున్నను, ముందుగా సాంఘికసమస్య పరిష్కారము కుదిరినచోకాని, మరియే యితరవిషయములలోను ముందుకు సాగుట పడదని యందగు ననుకొనుచున్నాను. (రూబర్ స్పెషల్ ఎక్స్ప్రెస్.)

కార్యక్రమములో కొంతమార్పును

సూచించు సవరణలు

లండన్, నవంబరు 19:—ఫెడరల్ రిలేషన్స్ సంఘమును స్థాపింపవలయునను మూడవకు చాలసవరణలు వచ్చినవి. ఈ సవరణలో ప్రధానమైన దొకటి కలది. కేంద్ర ప్రభుత్వము బాధ్యతాయుతమై యుండవలయునను సంఘమునగూర్చి విచారించుటకు సంఘము వారి కవకాశ మిచ్చు లాగున ఈ సంఘమునకు మరియొక పేరు బెట్టవలయుననియు, ఫెడరల్ రిలేషన్స్ సంఘము అను పేరును తీసివేయవలయు

క్వెట్టా, నవంబరు 19:—క్వెట్టా క్యాంట్లోను మొంటు ఆయుధాగారమునండి ఒక మరఫిరంగి తప్పిరింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. కబాబీలో నొక మరఫిరంగి అమ్మబడినట్లు సి. ఐ. డిలు కనపెట్టి తత్సంబంధాధికారికి తెలియజేసిరి. అప్పుటి వరకు అతనికి తెలియనే తెలియదు. పిమ్మట ఉన్న మరఫిరంగుల లెక్కపెట్టగా ఒకటి తక్కువపడినది. పోలీసులు ముందు సామాను రక్షణపటాలమునందు కొందరిని ఆరెస్టుచేసిరి. కబారామార్కెటులోను ఇస్లామాబాద్లోను శోధనలు సలుపబడినవి. కానియొకను పట్టా దొరకలేదు. గులామ్ మొహిద్దీను అనునతనికి రు 500 కు మరఫిరంగి నమ్మినట్లు పోలీసులముందు కంపెనీపనివా డొప్పకొనినాడట. అతడుకూడ ఆరెస్టుచేయబడినది.

ప్రమాదాలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించునేళ
శ్రేణు క్రమము 21 వ తేదీని సాయం. 6-9 గం.
శనివారము 22 వ తేదీని సాయం. 6-9 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో సంగీత
కార్యక్రమము
(ప్రతిరోజునను సాయం. 5-80 గం. నుండి 7 గం. వరకు)
(తిరువల్లి కే.జి. సమాధితీరమున)
శ్రేణు సాయంకాలము డా॥ శ్రీనివాస రాఘవనుగారు
దక్షిణయిండియా సంగీతము (గాత్రము)

గాదె సింహాచలంపంతులుగారు:— మద్రాసు
కాపనసభలో సంయుక్త జాతీయపత్రికను జేరి. 19-11-30
తేదీని జరిగిన ఈపత్రికలో కార్య నిర్వాహకవర్గసభ్యులగు
సెన్సు కోసబడిరి.

బీదలకు ఉచిత దంత చికిత్స:—మద్రాసు దంత
చికిత్సాలయము (నెం. 285 చె నాబజారు కోడ్డు) బీదలకు
ఉచితముగా దంతచికిత్స ఉదయము 7 గం. నుండి 9 వరకును
మధ్యాహ్నము 2 గం. నుండి 4 గం. వరకును యొనగబడును.
అవసరమైనయెడల, రాత్రి సమయమునందుకూడా చికిత్స బడ
యవచ్చును. అని డా॥ హెచ్. వెంకటరావుగారు చెబుతు
చున్నారు.

మద్రాసు కాపనసభ బై-ఎలెక్షన్లు:—ఈ త్తర
ఆర్కాడు మహమ్మదీయతర నియోజకవర్గమువారిచే మద్రాసు
కాపన సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిన శ్రీ వి. యస్. కుమారరావు
గారి మరణముచే కాపన సభయందు ఖాళీపడిన స్థానమునకు
మరల బై-ఎలెక్షన్లు జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటన
గావించుచున్నారు. అభ్యర్థులను నామకేటించేయు తేదీ నవం
బరు 29 వ తేదీకి మించరాదు.

నామకేటన ప్రక్రియల పరిశీలన తేదీ దిశంబరు 1 వ తేదీ
రాజ్ పు జనవరి 5-వ తేదీని పోలింగు.

రాకపోకలు:—డా॥ యస్. తిరుమూర్తిగారు ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయ వైస్ ఛాన్సలరు నిన్న రాత్రి వాల్తేరినకు వెళ్లిరి.
కాళహస్తిరాజాగారు నిన్న రాత్రి కాళహస్తికి వెళ్లిరి.
శ్రీ యం. డి. దేవదాస్ గారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరుకు
వెళ్లిరి.

మేజరు హెచ్. జి. హోవర్థుగారు నిన్న రాత్రి బెంగళూ
రుకు వెళ్లిరి.

డి. యస్. స్వామిగారు ఐ. సి. యస్. సహకారసంఘ
ముల రిజిస్ట్రార్ గోదావరినుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి
వచ్చిరి.

నూలువడుకు పరికరములు

చెన్నపురియందు అమ్మబడు స్థలము

మద్రాసు స్వదేశీసంఘ గౌరవకార్యదర్శి ఇబ్రహీం ప్రాయ
చున్నారు:—నూలువడుకుటకుగాను వలయుపరికరములు చెన్న
పురియందు దెవల దొరకునని చాలామంది మాకు ఉత్తరములు
ప్రసాదిరి. బాజీలపునందు భార్యవరభాలయమువారివద్దను శ్రీ
కేంగార్ వికసినీగారివద్దను చక్కగా తయారుచేయబడిన రాట్న
ములు దొరుకునని కార్యదర్శి యందుమూలమున తెలియజేయుచు
న్నారు. ఈ పై రెండుస్థలములందు 2 రూ. మొదలు 10 రూ.
వరకు విలువగల రాట్నములు అమ్మబడుచున్నవి. దూది ఏకుటకు
గాను వలయు పరికరములనుకూడా వీరు అమ్ముచున్నారు. వేతి
తోకబడిన దూది, తమిళనాడు ఖాదీస్త్రీలయమునందు
ను చె నాబజారుకోడ్డునందలి, లలిత భవనమునందును, సర్వతి
సంఘమునందును అమ్మబడుచున్నది. ఈ ఏకులు, పాను 10
ఆణాలు చొప్పున ధరవేయబడియున్నది.

ఆంధ్రదేశములో జనహర్షాల్ శిక్షాదినము

తూర్పుగోదావరిజిల్లా గ్రామములలో సుత్సవములు
ఆరంభం, నవం 16-క్రియతులు సి. హెచ్. నూర్య
నారాయణమూర్తి కే. వీరభద్రయ్య యం. ఏ. శాస్త్రిగారు
చేచువాడ కాజాలారు, వితంపూడి; దుర్గుడుగ్రామములలో
జనహర్షాల్ శిక్షాదినోత్సవములను జరిపి యువస్వగించిరి. ఆల్మె
క్రియత్ యం. ఏ. శాస్త్రి, విల్లూ రామమూర్తిగారు మున్నగు
మరికొందగు, గొల్లపాలెం, పెద్దాపురప్పాడు గ్రామములలో
ఉత్సవములను జరిపిరి. ఈ గ్రామములలో ఇంచుమించు 200
రాట్నములు పనిచేయుచున్నవి. (శ్రీ పే.)

నమస్తి జాతీయపత్రిక

కాపనసభయందు నూతన ప్రతిపత్తి

మద్రాసు, నవంబరు 19:—మద్రాసు కాపనసభయందలి
జాతీయ అభిప్రాయములు గల అన్ని పత్రికలకు సభ్యులు కలిసి
సంప్రదించి నమస్తి జాతీయపత్రిక మనుషేర నొక పత్రికను
స్థాపించిరి. ఈ పత్రికనుకు యాక్రిందివారు కార్యనిర్వాహకు
లుగా ఎన్నుకోబడిరి.

డా॥ సుబ్బారాయణ్ గారు, అభ్యుత్థులు వీరే లీడరుగా
నుండెదరు.

ప్లాం లీడరు, పత్రికాయొక్క ఉపాధ్యక్షులుగా నుం
డెదరు. డి||బి|| ఆర్. ఎ. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియార్ గారు,
కార్యదర్శులు బి. పోతరు, శ్రీ నంబియార్ గారు.

వై. పులు మహ్మద్ హమ్మదు, యం. ఏ. మాణిక్య
వేలు మొదలియార్ గారు కార్యనిర్వాహకవర్గము, యాజ్ఞ
హుసేను సాహెబు, స్వామి వెంకటాచలం చెట్టి, కే. ఆర్.
వెంకట్రామయ్యగారు, టి. ఏ. రామలింగం చెట్టి, పి. కలిపుల్లా
సాహెబు, ఏ. బి. పెట్టి, సింహాచలం పంతులు టి. శ్రీయం.
నారాయణస్వామిపిళ్ళ, టి. సి. శ్రీనివాసయ్యగార్ గారు.

ప్రస్తుతమున ఈపత్రికలో 85 సభ్యులు కలరు. కొంత
కాలములో ఈపత్రికాయొక్క సభ్యుల సంఖ్య అధికమునగునని
హాహుపబడుచున్నది. పత్రికాయొక్క కార్యవిధానమును నిర్ణ
యించుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు త్వరలోనే సమావేశ
మగుదురు.

నర్సారావుపేట సత్యాగ్రహ విడుదల

మద్రాసు, నవం 20:—గత జాక మాసములో నర్సా
రావుపేట యందు సత్యాగ్రహభిరమునకై తమ సాంతిభవ
నము నొసగినందులకు 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడిన
బాబు మారిసుచ్చి ఆంజనేయశాస్త్రిగారు నిన్నటిరోజున
తిరుచినాపల్లి పెంటలపై లులో తమ శిక్షాకాలసమాప్తి అనంత
రము వదలిపెట్టడిబి నేటియుదయము వారు మద్రాసుచేరి.

(ఓ. వి)

బిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరిగారి విడుదల

తూర్పు గోదావరినుండి మద్రాసు కాపనసభ్యులుగ
బనిచేసి, పిమ్మట సత్యాగ్రహోద్యమమున చేరినందుకు కారా
గృహనిర్బంధము ననుభవించిన బిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరి
గారు, యా నెల 18 వ తేదీని వెల్లూరు జయిలులో విడుదలయై
నిన్నటిదినము చెన్నపురివచ్చిరి. వీరు నిన్నటిదినము మద్రాసు
కాపనసభకు ప్రేక్షకులుగ విచ్చేసి, నిర్బంధవిధాన తీర్మానపు
చర్యను తిలకించిరి. వీరు కుప్పిందయినారు.

నిడదవోలు ప్లాటుఫారముపై అరెస్టులు

నిడదవోలు, నవం 17:—క్రియత్ వెంకట్రాజు,
నూర్యనారాయణమూర్తిగారు అను నిద్రకు భీమవరం వాలంజీర్లు
నిడదవోలు ప్లాటుఫారముపై వీరభారతీయను నొక తెలుగు
సైక్లోస్టైలు వారపత్రికను పంచిపెట్టుచుండగా అరెస్టుచేయ
బడిరి. ఈ పత్రికలో జనహర్షాల్ గారు కోర్టులో చదివిన
వాక్యాలుము గలదు. (శ్రీ పే.)

వెల్లూరులో ఆత్మహత్య

వెల్లూరు నవంబరు 20:—ప్రాపెసర్ దేవలగారి సర్క
నువెల్లూరులోనున్నది సర్కసు అసిస్టెంటు మేనేజరు విశ్వనాథ
అయ్యగారి భార్య టి. కె. జ్ఞానాంబయ్యనునామె దారుణ
ముగ మరణమునందెను. ఇంటిలోనే పైకప్పునకు కట్టబడియున్న
త్రాడొకటి ఆమెకంఠమునకురేబడి ఆమెయిట్టేవేలాడు
చుండెను పోస్తుమార్చంపరీక్ష తనమును దీసికొనిపోయి. పంచా
యతీవారు ఆమె ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని నిర్ణయించిరి.

(స్వ. వి. తం)

జయరామదాసు చౌలత్ రామ్ గారి సందేశము

మైదరాబాదు, నవంబరు 18:—జయరామదాసు చౌ
లత్ రామ్ గారు 144 వ నెక్ క్ ఆత్మతవును ధిక్కరించి ఆరెస్ట
యిన వెంటనే యాక్రిందిసందేశ మొసగిరి. “సింధురాష్ట్ర ప్రజ
లను దేశసేవకులను పిట్టానునపుడు, నేను వారిని ప్రార్థించున
దొక్కటే. వారు స్వరాజ్యవతాకను నుసీరముగా వెలుజేసి
వర్ధమానవి త్రస్తైర్యముతో స్వాతంత్ర్యోద్యమమును సాగితురు
గాక.

మనత్యాగము అనంతముగా నుండవలెను. ఎట్టి కష్టనష్ట
ములకును వెనుదీయరాదు. ఇండియన్ గ్రహములననే ఉద్య
మము త్వరలో విజయమున సమాప్తి గాంచగలదు. దురాగ్రహ
మవిలంబనకు కారణమునకు. దైవమును విశ్వాసముంచి మన
అదర్శముయొక్క స్వాధ్యమునే పట్టుకొమ్మగా గలవారమై
అహింసాపథమున చనవలయును. దేశసేవకులు తమసర్వ
శక్తులను ఉద్యమవిజయమునకై ధారవోయవలయును. వందే
మాతరం.” (శ్రీ పే.)

కెల్కరుగారి తంతివార్తకు

జయకరుగారు

మరల తంతివార్త నంపుట

స్వరాజ్యము నొనగుటకు బ్రిటిషువారు
ప్రతికూలురని మాకు స్పష్టముగా తెలియుచునే
మేము బయలుదేరి వచ్చెద మని
మీరు నమ్మియుండవచ్చును

పూనా, నవంబరు 20:—రాండుటేబిలు సభ
నిష్ఠులమని స్పష్టమైనది గానమీరు వెంటనే బయ
లుదేరి రావలెనని ఎస్. సి. కేల్కరు, లాల్లి నా
రాయణజీగార్లు పంపిన తంతివార్తకు ప్రత్యుత్తరము
గా జయకరుగారు రిటుల మరల తంతివార్త నంపిరి:
“మీనంశయము స్థిరపడుటకు తగిన కాల మింక
ను రాలేదు. భారతదేశమున కంతటికిని అనగా
బ్రిటిషు యిండియాకును సంస్థానములకును కూడ
వర్తించునట్లు ఒక ఛెడరలు గవర్న మెంటు విధాన
మును స్థిరపరుచుటను గూర్చి ఆలోచించుట కపుడె
ఒకసంఘ మేర్పరుపబడెను. మనకోరికల నన్నిటిని
పూర్తిగా నెరవేర్చవలె నని తరుణమువచ్చినపుడు
నేను తప్పక పట్టుబట్టెదను. అందులకు బ్రిటిషు
వారు ప్రతికూలురుగా నున్నారను విషయము
పూర్తిగా నిర్ధారణయైనచో మేము వెంటనే బయ
లుదేరివచ్చెదమని మీరు నమ్మియుండవచ్చును.”
అని జయకరుగారు కెల్కరుగారికి తంతివార్త నంపిరి.

సండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఆరోగ్యస్థితి

కలకత్తాలో చాలామంది డాక్టరులు పరీక్షించుట
కలకత్తా, నవంబరు 20:—త్రేయినులో ప్రయాణము
చేయుటలన నిన్నవగలు మోతీలాలుగారు విక్కిలి నీరస
ముగా నుండిరి. అందులన నిన్నను ఎక్కువ పరీక్ష జరుగలేదు.
నేడు జరుపుటకు డాక్టరు అతలుగారికి జ్వరము వచ్చినది. ప్ర
మాదకారణ మేదియును లేదని సర్ నీలరత్న సర్కారుగారు
తెలిపిరి. కలకత్తానగరమునందలి నుప్రసిద్ధవైద్యులలో డాక్టరు
యూనసు గారు మున్నగువారు పలువురు మోతీలాలుగారిని పరీ
క్షించిరి. (శ్రీ పే.)

కర్ణాటకము

ధార్యులు అరెస్టుశిక్ష

ధార్యులు, నవం 19:—ఇప్పటి కాంగ్రెసు ప్రచారకులు
గానున్న క్రియత్ ఏ. రంగాచార్యులుగారు నేడు అరెస్టు
చేయబడిరి. వారికి మూడు నెలల కఠినశిక్షయును రు 50 ల
జరిమానాయును విధింపబడెను. జరిమానా యాయకపోయిన
చో మరియొక నెల కైదులో నుండవలెను. 16 వ తేదీనాడు
జ వ హ ర్లా ల్ గా రి యు ప న్యా స ము ను
చ ది వి నం దు కై వీ రి కి శిక్ష విధిం ప బ డి న ది.
బల్లారి నియంత క్రియత్ రాఘవేంద్రరావుగారికి ఒకదేడాది
విడికైదు విధింపబడినది. ఆయనధీమను డాక్టర్ సరఫ్ గా
రు నియంతగా పనిచేయుచున్నారు.

హవేరీ అరెస్టులు

అడవుల సత్యాగ్రహమునకై సోమవారమునాడు హవే
రీలో 16 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. (శ్రీ పే.)

ఒకదొంగ పట్టుబడుట:—నిన్న సాయంకాలము
రాయపుర మందొక మాస్టుముబాటిక యొక్క బంగారు గాజా
లను, ఒకదొంగ అపహరించి పరుగెత్తెడో. ఆచొట్టట నుండిన
వారు వానిని పట్టుకొనిరి. ఇతడు పోలీసువారి కప్పగింపబడెను.
ఈ విషయమున పోలీసువారు విచారణ గావించుచున్నారు.

మోటారు బస్సు ప్రమాదము:—నిన్న సాయం
కాలము రటానుబజారు కోడ్డునందు పెరంబూరునకు పోవుచు
డిన నొక బస్సుచే, నూరి అను 12 రోండ్ల బాలుడు డిశానబడి
ప్రమాదము వాటిల్లెను. ఈ బాలుడు పిధి ఒకకై పుడుండి మరి
యొక వైపునకు దాటు సమయమున యీ ప్రమాదము కలిగెనా.
బాలుడు వెంటనే జనరలు ఆసుపత్రికి గొంపోబడెనా. బస్సు
పత్రియందు బాలుడు గాయములచే పనిపోయెను. బస్సు
ని విచారణ జరుగును.

మదరాసు శాసనసభ: నిర్బంధవిధానము

మదరాసు శాసనసభ నిన్నటితో ముగిసెను. మరల జనవరినెలలో గూడనున్నది. ఈ రెండోజులలో అనధికార తీర్మానములను చర్చించుట కవకాశ మొసగకపోవుటచే, దేశమునందు జరుగుచున్న తీవ్ర నిర్బంధప్రయోగమును గూర్చి గాని, కారాగృహములలో రాజకీయనిర్బంధితులు పడుచున్న కష్టములగూర్చి గాని, వెలుపల సాటిలేని లాతీప్రయోగముగూర్చి గాని, తదితరనిర్బంధముల గూర్చి గాని, తీర్మానములద్వారా చర్చించుటకును, శాసనసభాభిప్రాయము వెలుపడుటకును వీలులేక పోయెను. శాసనసభల వెలుపల ప్రజాభిప్రాయ ప్రకటనమునకు 144 వ సెక్షను ఎటుల యుపయోగ పడుచున్నదో, శాసనసభలోగూడ సభ్యుల యభిప్రాయము వెలుపడకుండుటకు మరియొక నిరోధ ముపయోగపడినది. శాసనసభల యుపయోగము పట్ల విశ్వాస మున్నవారికి గూడ ఈమారు జరిగిన శాసనసభతో నది తొలగిపోయెను. భారతశాసన సభలో నిర్బంధప్రయోగవిషయము చర్చకు వచ్చినపుడు, స్థానిక శాసనసభలద్వారా రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు నివేదింపవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులు సూచించియుండిరి. కాని అట్టి యవకాశము మద్రాసు రాష్ట్రీయశాసనసభలో నొసగబడ దయ్యెను. గవర్నరుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో సత్యాగ్రహవలంబును నిరసించి, వీరి సంచలనమును అణచివైచుటకు ప్రభుత్వమువారు యావచ్చిని వినియోగించెదరని పలికి, నిర్బంధవిధానమును కొనసాగించుచున్న అధికారుల నందరను జ్ఞాపించిరి. కాని నిర్బంధవిధానము చట్టముల నెటుల అతిక్రమించుచున్నదో తెలిసి, శాసనసభ తన యభిప్రాయము నీ విషయమై వెల్లడిజేయుటకు పిమ్మట అవకాశము గలుగలేదు. నిన్నటిదినము జరిగిన ప్రశ్నోత్తరముల ద్వారా కొంతచర్చ ఈవిషయమై జరిగెను గాని, శాసనసభాభిప్రాయము వెల్లడి గాజేరు. సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు వేరెడ్డియూ మార్గము గానక అడ్డరక మెండు తీర్మానము మూలమున, శాసనసభాభిప్రాయమును వెల్లడి జేయదల పెట్టిరి. కాని నిన్నటి కార్యక్రమ మంతయు ముగిసినపిమ్మట సాయంకాలము నాల్గుంటల కీ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు కాలము నిర్ణయంపబడెను. ఆరుగంటలలోపుగ చర్చ ముగిసి వోటు జరుగగలసియుండెను. కాని అట్టి ఘంటసము జరుగకుండ, ప్రభుత్వసభ్యులడ్డు

బెట్టెదరను అనుమానము ప్రబలియే యుండెను. తదనుగుణముగ హోంమెంబరుగారు ఆరుగంటల వరకు ఏదియో ముచ్చటించుచునే యుండి, వోటు జరుగకుండ జేసిరి. దీనినిబట్టి ప్రభుత్వమువారు శాసనసభాభిప్రాయము వెలుపడుట కిచ్చగింపలేదని తేల్చి మగన. కాని, ఇట్టి చర్యలవలన దేశమునకు సత్యము దెలియకపోదు. సభ్యుల విమర్శనములకు ప్రభుత్వమువారు సరియగు ప్రత్యుత్తర మొసగ జాలరని, హోంమెంబరుగారి ప్రసంగము నిన్నటి దినము వ్యక్తపరచెను. ప్రభుత్వనియమితసభ్యులగు పండిత గానాల రామమూర్తిగారు తప్ప, నిర్బంధవిధానమును సమర్థించువా రెవరును భారతీయసభ్యులలో లభింపకబోయిరి. ఎన్నికలకు ముందర నిర్బంధవిధానమును నిరసించుచు ప్రకటన గావించిన జస్టిసు కృష్ణ మునందలి ముఖ్యులు, సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారి తీర్మానము నామోదించుచు ప్రసంగించి, తమప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనవలసియుండినది. డాక్టరు నటేశమొదలి యారుగారు శ్రేష్ఠిగారి తీర్మానము నామోదించి యుండుట, శ్లాఘాపాత్రమే. కాని, వీరిపుడు జస్టిసు పక్షమునం దంత ప్రాముఖ్యము వహింపకుండుటచే, ఇప్పుడు ప్రాముఖ్యము వహించుచున్న సభ్యు లీ తీర్మానము గూర్చి ముచ్చటించియుండవలసినది. ఎన్నికలలో విజయము బడయునిమిత్తము వీరిట్టి ప్రకటన గావించిరను నపోహకు వీరి కెడ మీయ కుండుట ధర్మమై యుండెను. ఇక ముందయినను ప్రజలకు గలుగుచున్న స్వేచ్ఛాభంగమును నివారించుటకు వీరికొక్కడు పట్టుదల జూపి, జన్మస్వాతంత్ర్య నిరోధమును తా మెంతమాత్రము సహింపమనియు, అధికారపదవుల యాకర్షణము తమ సంకల్పము నెంతమాత్రము సడలించ దనియు, నిరూపించెదరు గాక యని కోరెదము. అడ్డరకమెంటు తీర్మానము వోటుకు వచ్చినచో మాత్రము, ప్రతికూలపక్షము వారను జస్టిసుపక్షమువారును చేతుల గలిపి, దాని నామోదించి యుండెడివారని నమ్మవచ్చును. అట్టి పర్యవసానము జరుగకుండ ప్రభుత్వసభ్యుడు అడ్డు పెట్టెను. కాని ఇందువలన, నిర్బంధవిధానముపట్ల ప్రజలలో మరింత యసంతృప్తి ప్రబలుట దప్ప వేరు ప్రయోజనము గలుగజాలదు. సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు, స్వప్రమగు నిదర్శనముతో నిర్బంధ తీవ్రత గూర్చి గంభీరంప న్యాయము గావించి, సభ్యుల యభినందనములకు పాత్రులయిరి. వీరు ప్రధానముగ మోకోర్టు బీదియొద్ద జరిగిన లాతీ ప్రయోగము గూర్చియు, ట్రిబ్యునేను బీచియొద్ద జరిగిన కాల్పుల గూర్చియు, మద్రాసు కార్పరేషనువారును దక్షిణ హిందూదేశ వాణిజ్య సంఘమువారును గావించిన అసమృతి తీర్మానముల గూర్చియు, పౌరులసభను చెదరగొట్టిన సంగతిగూర్చియు వివరించి, ఈ సభ నాహ్వనించిన వారిలో ప్రస్తుత కార్పరేషను అధ్యక్షులును ప్రధాన మంత్రిగారును గూడ గలరని, తెలిపిరి. లా-ఆర్డరుల పేరుతో పోలీసువారు శాసనాతిక్రమణము నెటుల గావించుచున్నదియు, ప్రభుత్వము వారు తమ యధికారములను పోలీసువారి కెటుల ఒప్పగించినదియు, వీరు తేటపరచిరి. అటు లగుచో ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభయొక్క యుపయోగ మేమని వీరడిగిరి. ప్రజలందరను నిర్బంధవిధానము

నెటుల ఏవగించుచున్నదనియు, వీరు తేటపరచిరి. ప్రధానసగర మగు చెన్నపురిలోనే యిటుల జరుగుచుండ, వెలుపల నెట్టి సంఘటనలు జరుగుచున్నవో యూహించుట సులభసాధ్యము. గాంధీజీవీని ధరించుట నేరమయ్యెను. జాతీయపతాకమును నిలుపుట నేర మయ్యెను. కద్దరు గట్టిన బెజవాడ న్యాయవాదికి జరిగిన సరిభవము, న్యాయస్థానములోగూడ గుర్తింపబడెను. గాంధీజీధారణము నేరము గాదని, మద్రాసు మోకోర్టు నిర్ణయించినను, దీనికింద శిక్షింపబడినవారిని ప్రభుత్వమువారు విడుదల జేయరయిరి. మోకోర్టు తీర్పులకుగూడ విలువలేనికాల మరుదొండెనది. నెల్లూరు సెషన్సుజడ్జిగారు, బోర్స్టలు స్కూలుకు క్రిమినల్ జాతులలో జేరనివారిని పంపగూడదని తీర్పు జెప్పినను, ఇంకను వాలంటీరులను బోర్స్టలు స్కూలుకు పంపుచునే యున్నారు. లవణ సత్యాగ్రహమునకు తోడ్పడిరను నేరమునకు పీనలుకోర్డు నందలి 117 వ సెక్షనును వర్తింపజేయగూడదని నెల్లూరు సెషన్సు జడ్జిగారు తీర్పు జెప్పియుండిరి. మోకోర్టు తీర్పులపట్లనే ఆదరణ లేనపుడు, సెషన్సు జడ్జిగారి తీర్పులపట్ల గౌరవ ముండునని తలచుట కవకాశము లేదు. సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు దెలిపినటుల, మాంటాగూగారు మద్రాసుప్రభుత్వమును గూర్చి వెనుక జేసిన వర్ణనము ఇప్పటికిని సరిపోవుచున్నది. పరిపాలనవిధానమునం దెంచ దగిన మార్పు జరుగలేదు. క్రిందియూయోగు లేది తలపెట్టిన, నదియే సాగుచున్నది. ప్రభుత్వసభ్యులు వీరికి పూర్తిగ స్వేచ్ఛ నిచ్చి, ఎప్పటికప్పుడు వారిని బలపరచుచు వారిపట్ల పూర్ణ విశ్వాసమును దెలుపుచున్నారు. వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారి తీర్మానమును ఆమోదించిన డాక్టరు నటేశమొదలియారుగారు ప్రసంగించుచు తాము మొదటినుండియు అత్యంత రాజభక్తిపరుల మనియు, ఇప్పటికిని తా మెటులనే యున్నామనియు, అనునను తమ విశ్వాసము గూడ చలించుచున్నదనియు, కాల్పులవలన చనిపోయిన గోవిందస్వామిగారి కుటుంబమునకు ఎట్టి పోషణ భృతి నొసగకుండుట మిగుల లోప మనియు, తెలిపి సమవాదమున కాధారముగ జైసిగారి అభిప్రాయము నుదాహరించిరి. కృష్ణామండలప్రతినిధి యగు సి. కొళందరెడ్డిగారు, తమ మండలమున లాతీగాన మెటుల ప్రతిఘటించుచున్నదో తెలిపి, స్త్రీలు పురుషులను భేదములేక ఎల్లరచై నెటుల లాతీలుప్రయోగింపబడుచున్నవో, బెజవాడలో పార్కుకు పికారు వచ్చినవారిపై లాతీ లెటుల ప్రయోగింపబడెనో వివరించిరి. దీనియుద్దేశ్యము లా-ఆర్డరు రక్షణము గాక, ప్రజల భయభ్రాంతుల జేయుటకే యని, రెడ్డిగారు విదితము గావించిరి. అంగలూరులో జరిగిన కృత్యములను గూడ వీరు వివరించిరి. రాముని మీసనుగారు మలబారులోను, చెలసాని సత్య నారాయణ చౌదరిగారు గుంటూరు మండలములోను జరిగిన బీభత్సమును వివరించిరి. ఖాజీపాలెములో జరిగిన ఘోరములను సూచించిరి. ఇట్టి నిదర్శనములను బాధ్యతగల ప్రతినిధులు దెలుపుచున్నపుడు, వీని కన్నిటికిని సరియగు జవాబిచ్చి, వీని యాధార్థ్యమును దెలుపుట హోంమెంబరుగారి ధర్మమై యుండెను

కాని వారందుకు బూనక, పోలీసువారు కనిన బల ప్రయోగము గావించిరి మాత్రము జెప్పిరి. మండల ప్రతినిధులు గరిష్టబల మెటుల యుపయోగింపబడెనో జెప్పినవిమృతముగాక, కనిష్ట బల ముపయోగింపబడె నని చెప్పటవలన ప్రయోజన ముండదు. ఇంతియగాక, కొంతదెడ్డిగారు దెలిపినటుల, కొన్ని సందర్భములలో కనిష్టగరిష్ట బలప్రయోగప్రశ్నయే రాలేదు. కేవలము అవమానపరచు తలంపే ముఖ్యముగా గనపట్టెను. మాన్యులలో గూడ కనిష్టబలమునే ప్రయోగింపవలయునని నియమము గలదని, నతేతముదలిగారు ఉదాహరించిరి. అట్టి తరి, దార్జన్యరహితమగు ఉద్యమము నవలంబించు వారిపై తీవ్ర బలప్రయోగము గావించుట కెట్టి యాధారము గనుపింపదు. భీమవరములో నేమి, మణిగొన్ని ప్రదేశములలోనేమి, లాతీప్రయోగము వలన చాలబాధ గలిగినటుల వార్తలు వెలువడెను. పోలీసువారికి ప్రభుత్వమువారిపై ఉత్తరపుల నిచ్చి రని యడుగగ, హోంమెంబరుగారు వానిని బయల్పరచ వీలు లేదనిరి. కారాగృహములకు పోవుపద్ధతిని నిర్దేశింపవలయుటకు లాతీప్రయోగము గావించవలెనను సూచన వీనియందున్నచో, అది మిగుల నింద్యమని ఎంచవచ్చును. కన్నటిదినము జరిగిన చర్చ లా తీ ప్ర యో గ ఘో ర ము ను బయల్పరచెను. ఇకనయినను పోలీసువారిపై సాధనములను మానుకొని, సామ్యముగ ప్రవర్తించదరేమో చూడవలయును. హోంమెంబరుగారు మోపకా అల్లరుల నుదాహరించుటలో, నెట్టి సందర్భము గనుపింపదు. దార్జన్య రహిత మయిన యుద్యమమును, దార్జన్యముతో గూడిన యుద్యమమువలె నణచివేయ గోరుట, లా-ఆర్డరులకారవము నినుమడింప జేయజాలవు.

రాజకీయనిర్బంధితులు : మజ్జిగ

రాజకీయనిర్బంధితులకు మజ్జిగ నిచ్చుటలో సంకోచము జూపుటకు కారణము గనపింపదు. మజ్జిగ భోగపదార్థము కాదు. వీడవారి మొదలు ధనికులవరకు దక్షిణహిందూదేశవాసుల కిది యవసర మని తెలిసినవిషయమే. ఇట్టిస్థితిలో సిక్లాసు ఖయిదీలకు మజ్జిగ నిచ్చువిషయమై బళ్లారిలో ముందుగ పరిశోధన జరుగుచున్నదనియు, ఈవిషయమై ఫలిత మెటు లుండునో విచారించినవిమృతముగాని దీనిని ఎల్లర కిచ్చుటకు వీలు లేదనియు, లామొబరు గారు మదరాసుశాసనసభలో జవాబిచ్చుట విచిత్రము. లామొబరుగారు విదేశీయులయినచో, ఇట్టి ప్రత్యుత్తర మిచ్చినను, ఆశ్చర్య ముండదు. కాని, గొన్నరాష్ట్రవాసు లగు లామొబరుగారిటుల బలుకుటమాత్రము, ఎల్లరకు వింతను పురికొల్పక మానదు. ఇటులనే ఆంధ్రదేశమునందు ఉప్పుడు బియ్యము దిను ఆచారము లేదని తెలిసినవిషయమే. అట్టిస్థితిలో సిక్లాసు ఖయిదీలచే ఉప్పుడుబియ్యముతో వండిన అన్నమును నిర్బంధముగ తినిపించుట ఘోర మగుచున్నది. పచ్చిబియ్యమునకు కొంచెము ఖరీదు అధిక మయినను, ఖయిదీలకు సరిపడని ఆహార మిచ్చి వారి ఆరోగ్యమునకు భంగము కలిగించుట పాడిగాదు. ఈవిషయమై త్వరలో మార్పు జరుగు ననునాశ మాత్రము గలుగకున్నది.

రాండుటేబిలు సమావేశము

రాండుటేబిలు సమావేశమునం దింకను ప్రసంగములు జరుగుచునే యున్నవి. వానిలో కొంత భాగమే బయల్పడుచున్నది. పత్రికా ప్రతినిధులు సేని రిపోర్టుజేయుట కవకాశము తొలగింపబడెను. డాక్టరు మూంజీగారు మహమ్మదాలీగారు వీలు ప్రభువుగారి ప్రసంగమునకు సరియగు జవాబిచ్చిరి. భారతదేశపరిశ్రమ లిదివర కెటుల నశింపుచేయబడెనో మూంజీగారు సోదాహరణముగ జూపించిరి. బలప్రయోగము భారతీయులను లొంగజేయజాలదనియు, ఇంగ్లండుపట్ల గల ప్రేమచేతనే తాము రాండుటేబిలు సమావేశాహ్వానము సంగీకరించితిమనియు, సంపూర్ణబాధ్యతను ప్రసాదించిన గాని హిందూదేశము తృప్తిజెందదనియు, మూంజీగారు స్పష్టపరచిరి. సిక్కులతరపున ఉజ్జయినిసింగుగారు గూడ రాష్ట్రములలోను కేంద్రప్రభుత్వమునందు గూడ బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టినగాని, తాము తృప్తిజెందజాల మని, నుడివిరి. సర్ పాట్రోగారు గూడ కేంద్రస్థానమునందు బాధ్యతలేనిది, రాష్ట్రములలో బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టి ప్రయోజనము లేదనియు, బాధ్యతను ప్రసాదించుచో దానిని నిర్వహించు వారు బయలుదేరెద రనియు, సూచించిరి. ఈ రీతిని హిందూ, సిక్కు, బ్రాహ్మణతర ప్రతినిధులు తమ తమ యభిప్రాయములను దెలిపినవిమృతము, మాలానా మహమ్మదాలీగారు గూడ స్వరాజ్యావశ్యకతను నిరూపించి, భారతీయాభిప్రాయము ఏకగ్రీవముగ నున్నదని తెలిపిరి.

పాటియాలా మహారాజుగారు భారతీయాశయములను హనుస్ఫూర్తిగా నామోదింప రని తెలిసిన విషయమే. వారి ప్రసంగముగూడ ఇందు కనుగణముగానే యున్నది. బ్రిటీషు ఇండియాకు స్వపరిపాలన మిచ్చుచో, సంస్థానములుగూడ బ్రిటీషు ఇండియాతో గలసి సమాఖ్యగ నేర్పడుటకు సమ్మతించగలవు. అందుకు మారుగ సమాఖ్య ఏర్పడిన పిమ్మట, బ్రిటీషు ఇండియాకు స్వపరిపాలన మొనగు విషయ మాలోచింపబడననుటవలన, సంస్థానాధీశులు కాలయాచన నలిపి, ప్రజల కోర్కెల కడ్డుదగులుట సంభవించును. పాటియాలా మహారాజుగారి ప్రసంగ మీవిషయమును నిరూపించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ఘడరల్ విధానము కేర్పరచుటకు విచారించుటకు ముందుగ నొకకమిటీ నియమించుట, వ్యర్థప్రయోగ యగును. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చు తలంపు గలదా లేదా? ఈ ప్రశ్నకు ముందుగ జవాబిచ్చి, ఆపిమ్మట స్వరాజ్య విధానమెటు లుండవలయు నని విచారించుచో అర్థముండును. అంతియగాని ఆవిషయమును స్థిరపరచక ఇతర విషయములతో కాలయాచన చేయుట వలన, బ్రిటీషు ప్రతినిధులకును, సంస్థాన ప్రతినిధులకును ప్రతికూలముగ సంచరించుట కవకాశము గలుగుచున్నది. మాక్స్ నాల్డుగారి వైఖరిబట్టి హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ నిచ్చువిషయము వారికి ముఖ్యముగాదని విదితమగుచున్నది. ఘడరల్ కమిటీ వారు కేంద్రస్థానమునందు బాధ్యత నొనగూడువయమును గూడ విచారించుట కేర్పరుపబడె ననియు, కమిటీపే రిందువలన మార్పుచెందె ననియు, వార్తలు చెలుపుచున్నవి. బాధ్యతను ప్రసాదించు విషయముగూర్చి కమిటీవా రెటుల నిర్ణయించెనో తెలియదుగాని, ఈవిషయము ఇతరవిషయము లంత ప్రాముఖ్యము బడయ దని యూహించవచ్చును.

ముగూర్చి కమిటీవా రెటుల నిర్ణయించెనో తెలియదుగాని, ఈవిషయము ఇతరవిషయము లంత ప్రాముఖ్యము బడయ దని యూహించవచ్చును.

మొత్తముమీద రాండుటేబిలు సమావేశమువారి రేర్పరచినకమిటీలు తొలుత లొంగరము లేని విషయములతో ప్రార్థన బయల్పరించి యూహించవచ్చును. మాలానా మహమ్మదాలీగారు సందిగ్ధ సమయమున, హిందూదేశస్వాతంత్ర్యావశ్యకతను దెలిపి, ఇతరప్రతినిధులతో చేతులు గలిపిరి. హిందూ ప్రభువును, మహమ్మదీయులకును మధ్య సత్వరదేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధివిషయమై ఎట్టి భేదాభిప్రాయము లేదని, వీరి ప్రసంగము విదితము జేసెను. ఇంకను హిందూమహమ్మదీయవిభేదములను నమ్ముకొని, హైందవస్వాతంత్ర్యమున కడ్డుదగుల దలచువారు, తమప్రయత్నముల నికనయినను కట్టిపెట్టి దేశమున జరిగిన స్వేచ్ఛాశయతీవ్రతను గుర్తించి దానిని సఫలపరచుట వివేకము. మహమ్మదాలీగారు తమ సహజ వాక్యమత్కృతి నుపయోగించిరి. రిడింగుప్రభువు గారు తప్పజేసినచో అట్టివారిని కారాగృహమున కంపెడి అధికారము తమకు గావలయుననిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారిని వీరు పొగడినచు, ఇండియాప్రభుత్వ ప్రకటనము మిగుల ఆకాశంగళరముగ నున్నదనియు, హిందూదేశమునకు తాము స్వేచ్ఛాప్రయత్నమును గొంపోగల వనునమ్మకము నీవను గలదనియు, మహమ్మదాలీగారు ఆత జూపిరి. ఆధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును గొంపోవనిచో, హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునకు దక్కదని, వీరు పలికిరి. మొత్తముమీద హిందూదేశాభిప్రాయము నీనమయమున ఇంగ్లండు నెరవేర్చుచో ప్రబల సప్తము వాటిల్లు ననుట తథ్యమని భారతీయప్రతినిధుల ప్రసంగములు స్పష్టపరచినవి. రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలిన భారతీయ ప్రతినిధులు నిజ మగు ప్రజాప్రతినిధులుగారని గ్రహించుచో, హిందూదేశాభిప్రాయ మింకను నెంత తీవ్రముగ నున్నదో, ఇంగ్లండు ఊహింపగలుగును. తానా హానించిన ప్రతినిధుల హితవునే ఇంగ్లండు చెడచెడిని జెట్టుచో, ఇంగ్లండుకు హిందూదేశముపట్ల సద్భావము లేదనియు, రాండుటేబిలు సమావేశ మంతయు కపటనాటకమనియు స్పష్టపడగలదు. పాంథికప్రశ్న పరిష్కార మయినగాని, ఏదీక్కునను అభివృద్ధిగలగదా, యాట చెలువుచున్నాడు కాని స్వరాజ్య ప్రశ్న పరిష్కార మయిన గాని, పాంథిక ప్రశ్నయు, తదితరప్రశ్నలును పరిష్కారము గాంచవని, బ్రిటీషు హరికనయినను గ్రహించుట మేలు.

మద్రాసుకార్యరేషను : ప్రభుత్వపు జోక్యము

మద్రాసు కార్యరేషనువారి బట్టెటో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుట పనికిరాదని, మొన్నటిసభలో అనభ్యుతి చెల్లబడెను. కార్యరేషను కమిషనరుగారు గూడ ఇట్టి యభిప్రాయమునే తెలిపిరి. దీనికి ప్రభుత్వమువారి రేషని బావా బిచ్చెదలో చూడవలయును.

నిల్లభాయ నీ కేసుగారు
అహమ్మదాబాదు, పంబరు 1910-11 ప్రభుత్వపత్రము
అంక 21 ను బాలగృహలోకం దేవు, వారి బాలగృహలోకం
నికడ నిశ్చయము, కాలేదు. (ఆ. (2))

శాసనోల్లంఘనము - ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానము

శాసనసభయందు శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారి నిరసన తీర్మానముపై దీర్ఘచర్చ

ప్రభుత్వసభ్యుడు తీర్మానముపై సభ్యులు తిసిగొనకుండగ ఉపాయమును గావించుట

“లాఠీప్రయోగమును” సభ్యులు తీవ్రముగ ఖండించుట

పడిత గానాల రామమూర్తిగారు నిర్బంధవిధానమును సమర్థించుట

నిన్నటి మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు చెన్నపురి శాసన సభయందు శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు “శాసనోల్లంఘన మందు పాల్గొనినవారిపై పోలీసువారు గావించిన బలప్రయోగ మును నిరసించుచు తీర్మాన ముపాదించి పోలీసుచర్యలను ప్రభుత్వకార్యకర్తలపై సభ్యుల ప్రజాకీడు నిరోధక ప్రవర్తనను తీవ్రముగ విమర్శించిరి. పలువురు సభ్యులు శ్రీ వెంకటాచలం శెట్టిగారి యభిప్రాయములతో నేకీభవించుచు మాట్లాడిరి. తీర్మానముపై సభ్యులపట్టుకులు గైకొనవలసినదిగ శ్రీ శెట్టి గారు ప్రభుత్వమువారిలో సహజమేనది. ప్రతిపక్షము ప్రభుత్వ లెంత కోరినను హోమా మెంబరుగారు 6 గంటలవరకు తమయొక న్యాయమును ముగింపవలెనని, తీర్మానముపై చర్చకు నియమింప బడిన కాలవ్యవధి ముగియుటచే తీర్మానముపై చర్చ అంతటితో ముగిసెను. సభ్యులు తీసికొనట కవకాశము లేకపోయెను.

శ్రీ జగన్నాథరాజుగారి ఉపాధ్యక్షపదవిని గవర్నరు రద్దీకరించెను.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు:—“శాసనోల్లంఘన మందు పాల్గొనిన వారిపై పోలీసు వారు గావించిన బలప్రయో గము అనుచితమును చర్చించుటకు సభాకార్యక్రమమును ని లుపజయము” అను తీర్మానమును పాదించుచు ఈ విషయమును గూర్చి యిదివరలో నగరమునందును రాష్ట్రములోనున్న బా ధ్యతలకు ప్రధాన ప్రజాసంఘము చెన్నపురి కార్మికవేమ సంఘము తదిత రములనిసితో సంఘములు భారతీయ వాణిజ్య సంఘములు మున్నగు సంఘముల ప్రజావాదముల వెక్కిరింపును గావించి న విన్నపముల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు పెడచెవినిడి నిరాద రభావము గవ్వరచి యుండగా నీ యుపాధానము మరలఈనా డీసభయందు ప్రదేశపెట్టినచో, ప్రభుత్వమునకే సభయందు గల విలువను ప్రతిపక్ష పరీక్షించి నట్లు గును. ఇటీవల కార్యనిర్వాహకవర్గము నందున్న భారతీయ సభ్యులు శాసన సభ్యులకు సరియగు సమాధాన ములూ సంకక సభ్యు లపట్ల నిరాదరణభావము గవ్వరచుచున్నారనట విదితమగుచు న్నది. తీర్మానముపై ప్రభుత్వమువారు సభవారియొక్క సమ్య కులగైకొని ఫలితమెట్లుండునో తెలిసికొన వలసినదిగా ప్రభు త్వమువారి నిర్ణయము నాకు ప్రతిపక్షమైన పక్షమున ప్రభుత్వ చర్యలను ఖండించినది తప్పని నేనంగీకరింతును. ఈ తీర్మానముపై సభ్యులపట్టుకులు తీసికొనకుండ చర్చతోడనే నిర్ణీతకాలమును గడి పిండుటకు ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవని నేను వినుచు న్నాను. ఇట్టి యుపాయములచేత ప్రభుత్వము జయమును గాంచి జాలదు. ఇంతకంటెను పీరికితనము వేరొకటి ఉండవలదు. ఇట్టి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుసభ్యులు ప్రతినిధులుగ నుండ నట్లులు గారు.

కడచిన ఆరుమాసములలోను, ఈ రాష్ట్రములోని పోలీ సుకాపువారు నాగరకతల 5 ప్రభుత్వమువారికిని అసమానమై న అగౌరవమును, అవినీతికరమును ప్రవర్తనకు బాధ్యులైరి. ధనరూపమును బహుమతులవలననేను, ఉన్నతోద్యోగములచే నైననేను, ఇంకననేక విధములను ఆశ్రయ, ఆకర్షణల మూలమున చట్టవిరుద్ధమును అరాజకత్వమునకు ప్రభుత్వమువారి పోలీసుయొ ద్యోగములను ప్రోత్సహించిరి. ఈ యాడుమాసముల వ్యవధిలో బలప్రయోగము నిర్వహించారనిపించెను. లా ఆర్డరుల సెరతులు పేజీతో జరుపబడిన విధముల కార్యనిర్వహణలను చూపుచున్న పుడు తుదికు మనము 20 వ తేదీ బ్రహ్మసండు నివసించుచున్నామా యని కేంకింపవలసి వచ్చెను. గవర్నరు గారు నిన్న ప్రారంభోపవాదము గావించుచు శాసనోల్లంఘనము నెఱచివేయుటకు ప్రభుత్వము తన యధికార మునందున్న శక్తులన్నిటిని ఉపయోగించునని ఆలోచించియో యనిరి. అను యధికారమునందున్న శాస్త్రీయముగ పద్ధతులను మాటను సమాలోచనవలెనే విధివేసిరి. శాసనోల్లంఘనమునకు సంబంధించినవాడుగాని కారణమున ప్రభుత్వమువారు శాస నోల్లంఘనము నెఱచివేయుటకు తమకు యాక్రమణతో చినపద్ధతు లునలంబించుట తప్పనితలంచుట లేదు. కాని మనవత్సమును, భూతనయ, పశ్చాత్తాపములనుబట్టి హానిన ప్రభుత్వముయొక్క కీర్తి, ప్రతిష్ఠలు సంరక్షింపబడవలయునన్న ఎట్టి తీవ్రమైన యుద్ధయమును ప్రతిఘటించుటగానైనను నాగరక సభ్యులకే అనులంబించినను, ఈ ప్రభుత్వము వారలంబించిన విధానము

లు నాగరకముని గాని, వైతికమునిగాని సమర్థింపబడవలవు. ఖద్దరుధరించి వీధిలోనికరిగడి వారెవరైనను పోలీసువారి లాటి దెబ్బలకు బలికావలసినదేనా? ఈ లాటిరాజ్యము బరంపురము, వీలూరు, గుంటూరు, రాజమండ్రి, కాకినాడ, మధుర, నేల మా, కల్లికోట, బెల్లూరి, వేదారణ్యము, మలబారు మొదలు రాష్ట్రమునందంతటను చెలరేగెను.

ఈలాటి ప్రయోగములకు తోడు అందడు తుపాకులచే కాల్పులును జరిగెను. భారత కార్యకర్తగ వనిచేసిన కీ, కే. మాంజేగూడగారు తుపాకులు మొదలగు ఆయుధము లుపయో గింపబడినపుడు విచారణసాధుమల స్థాపించి సాక్షులను గై కొని నివేదికలకు ప్రమరింపవలయునని సంస్కరణముల రిపో ర్టులో వ్రాసియుండిరి. కాని మన ప్రభుత్వమువారివద్దలిని అద రింపకుండుట విచారకరము. అట్టి విచారణ ఫలితమునకు సమా ధానము చెప్పజాలమని భయపడుటయే ఇందులకు కారణము.

చెన్ననగరమున శ్రీయుతులు, ప్రకాశం, నాగేశ్వర రావులకులుగార్లు నిర్బంధించి వెంటనే విడిచిన సత్యాగ్ర హాలనందరు లాటితో మోడుట కారంభించిరి. ఒకనాటి ఉదయము 20 మంది సత్యాగ్రహులు సమాధిరమున ఉప్పు ను తయారుచేయుటకు బయలుదేరిరి. అప్పటి పోలీసు కమిష నరుగ నుండిన శ్రీ కన్నింగహామగారి సన్నిహిత సమక్షము నందు, వారి సుప్రసన్నముగ ఆదరణక్రిందనే నిరాయుధులును,

గొట్టుముక్కల జగన్నాథరాజుగారు
మద్రాసు శాసనసభకు దీప్యతీ ప్రెసిడెంటుగా ఎన్ను కొనబడిరి. (పి. ఎన్. ఎ)

కాంతియాతలనైన ఈ సత్యాగ్రహులు లాటితో మోదబడిరి. సత్యాగ్రహులను ముందుగ చెదరి పోవలసినదని పోలీసు వారు ఉత్తమ విసంగినమాట వాస్తవమే. ఆయుధములను సత్యాగ్రహులు అంగీకరించలేదు. కాని ఆ సందర్భములో పోలీ సువారి ధర్మమేమి? నాగరకతల 5 ప్రభుత్వమైనను అట్టి సిలిలో సత్యాగ్రహులను అరెస్టుచేసి వారిపై నేరారోపణ మొ ణ్ణి విచారించి తగిన విధమున శిక్షింపవలసియుండెను. కాని అట్లు చేసిరా? లేదు. “చట్టమును తిరస్కరించువారందరకును మేము జైళ్లను జూపెమా?” అది సాధ్యముగ పనియో? అట్లు శాసనోల్లంఘన మొనర్చినవారందరకు జైళ్ల కంపిన్వో దాదా పు దేశములోని ప్రజలందరకు ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపక్షులని నెల్లడికాదా? పోలీసులు పోలీసు యభివృద్ధులకు విశదముగ దేశమును పాలించుచున్నారని బహిరంగము గాదా? అది ఎట్లు న్నను శాసనతిరస్కార మొనరించినవారి నెల్లరను జైళ్లకునుపుట సాధ్యముగ విషయము గాదు. ఇక సాధనాంతరమేమి? అట్టి వారినందరకు మైబడి కొట్టుటయే!

హోమా మెంబరుగారు తా మిపుడున్న స్థానము సురక్షి తముని ఎంచవచ్చును. కొలదికాలములో వారిసాసనమును విడిపా

నున్నారు. నేడుగానినో మరి కొంతకాలమునకే నను వా రా పదవి నుండి ప్రజలలోని కరుదెంచి ప్రజల కుత్తర వాడులుగ నుండక తప్పదు. కాని వారు హోమా మెంబరుగ నుండి నపు డిచ్చిన సమాధానము నే ఆపదని వీడి వచ్చివేస్తుంట గట్టిగ చెప్పగలను.

చెన్నపురియందు జరిగిన ఈ పోలీసు అత్యాచారములను ఖండించుటకై తిరువల్లిక్కేటి సముద్రతీరమున అఖిలపక్షముకు జెందిన పౌరసభ యొకటి జరిగెను. నేడు ప్రధానానుభ్యులుగ నున్న డి|| బి|| బి. మునిసామినాయుడుగా రాసభ కంగీకరించి, సంతకముచేసినవారిలో నొకరు. వా రాదినమున సభయందు మాట్లాడవలసినవారిలో నొకరును. సత్యాగ్రహుల నావిధముగ నిర్దయాత్ములై హింసించినందులకు సత్యాగ్రహులపట్ల వారంత యో సానుభూతిని ప్రకటించిరి.

సభ ను కడవరకును జరుగనిచ్చినచో వారాదినమున మాట్లాడియుండెడివారు. తద్వారా గవర్నరుగారిచే మంత్రిపద స్వీకారమున కాహ్వానింపబడు యవకాశమును గోల్పోయి యుండెడివారు (నవ్వు) నేటికార్మికవేమ సభాధ్యక్షులగు పి. టి. కుమారస్వామిశెట్టిగారును డాక్టరు నరేశముదలియారు గారును మరియు నెందరో పోలీసువారిచర్యలను గర్హించుచు మా ట్లాడిరి. వీరందరును ప్రభుత్వమును తూలనాడక విశిష్టావగాముల తోడనే వారిచర్యలను విమర్శించిరి. కాని ఇన్ని వేలమంది ప్రజ లు సమావేశమై పోలీసు చర్యలను విమర్శించుట గాంచి పోలీసు అధికారులు సహింపలేకపోయిరి. అందుచే ఆ సమావేశముంతలో అక్రమసభగా మారెను! ఈ ప్రతిపక్ష పక్ష స్థానములనుండి, అవలనున్న ప్రభుత్వ స్థానముల కేగి నంతనే మన పౌరబాధ్యతలన్నియు అంతరించవు. ఈ స్థానము లందు గూర్చుండినంత మాత్రముచేత బాధ్యతకలవారముగనుం డక పోము. రేపటిదినము నేనాపదవి నాక్రమించుట అసం భవముగ విషయము కాకపోదు. ఆ స్థానమున కరుదెంచునంత వరకును నేను బాధ్యత లేనివాడనుగ వరిగణింపబడవలసినదే నా? నాటి సమావేశము అంతకుముందు జరిగిన సభలకంటె నెంతో కట్టుదిట్టముగ జరిగెను. పోలీసు కమిషనరుగా రానా డు బిదికోడ్లపై నడచుబండ్లు మొదలైన రాకపోకలను నే నెటు భవమునుండి ఆ మార్గమున రానీక వేరుమార్గమున నడువనిచ్చి నచో వివిధముగ సంఘర్షణయొన్ను తలపించి యుండెడిదేకాదు. కాని ఆభిర్యక్తరముగ తెలిపాకొని తీగ ఆ సమయమునకే తెగ కొట్టబడెను. విద్యుద్దీపములు ఆరిపోయెను. తెలిపాకొని మూల మున వార్త తెలుపబడుటకు సాధ్యము కాకూడదు. ఏమియు ను జరుగరాదు. ప్రజలకు బుద్ధి చెప్పవలయును. నాయకులు సభను వీడినంతనే సభ అల్లరిమూకగ మారెనని పోలీసువారి వైటు మెంటు లో నొక అపవాదు కలదు. అట్లెన్నటికిని జరుగలేదు. పోలీసువారు అక్రమముగ ప్రజలపై బల ముపయోగించుచున్నారని మేము తెలిసికొని నంతనే సభను ముగించుటయే ఉత్తమమని మేమెంచితిమి. సభ యందు తీర్మాన ముపాదించబడి ఆమోదింపబడెను. ఇంతలో గుర్రములపైనున్న సావారులు ప్రజలపైబడి ప్రజలను వెనుక కును, ముందునకును తరచుచు వెంటనంటిరి. ఈవేలయందు వెక్కిరింపు అనేకముగ గాయములపాలైరి. మరియు నాదిన మున జరిగిన పోలీసువారి తుపాకీ కాల్పులవలన అనపరాధియు న్యాయవాదియు, సాంఘిక సేవాత్మరుడునగు శ్రీ గోవింద స్వామి ముదలియారుగారు యువకుడు అన్యాయముగ మృతి పడెను. అయభాగ్యుడగుయువకు డానాడు పోపమ! తన భా ర్యును చూచిపోవుటకై తిరువల్లిక్కేటికి వెళ్లెను. మోటారుబస్సు లోనుండి దిగుచుండిన సమయములో హతాత్మక తుపాకీవాత బడి ఆవల మరణించెను. పోలీసు కమిషనరుగారు కాల్పులకు ఉత్తరపు నొసంగవలసినవిచ్చినచో సామాన్యప్రజలెవ్వరును ఆ సమావేశమునకు రాకుండునట్లుగ హెచ్చరికచేసి యుండనక్కర లేదా? పిదప ఇట్లకాలమృత్యువువాతబడిన నీరుదర్శనమునకు డరు యువకుని కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని ప్రకటించు టకై పురమందలి న్యాయవాదులు జరుగవలసిన సభ నైనను పోలీసువారు జరుగనిచ్చిరా? అట్లు జరుగవలెదు. చెన్ననగర మునందేకాదు. రాష్ట్రమునందంతటను ప్రభుత్వమువారు తక్కు యధికారము నంతను పోలీసువారిచేతులతోబెట్టి తాము దుష్ట ముగ తొలగియుండిరి. ఈయుద్ధయమునకు సంబంధించినతవర కును అధికారమునంతయు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారికి వదిలియుంటిమి ఈయుదయమే హోమా మెంబరుగారు చెప్పి యుండిరి. దీనిని బట్టి చూడ కార్యనిర్వాహకసభ్యులకంటెను ఇకాస్పెక్టరు జనరలుగారే విశ్వాసార్హులని తోచుచున్నది. అట్టిచో నికార్యనిర్వాహకసభ్యు లంద రెందల కుండవలెను?

గాంధీబోషిలు పోలీసువారికిని, మేజస్ట్రేటులకును కం టకములుగ నుండెను. రాజకీయసంబంధ మేమియు లేకుండ గనే సామాన్యదుస్తులుగ గాంధీబోషిని ధరించినవారును పోలీసు వారి దుడుకుతనమునకు గురిగాక తప్పివదికాదు. ఈశాసన సభా సభ్యులంగ నుండిన శ్రీ. టి.కె.సి. వెంకటరత్నం చౌదరిగారిని బోలీన ప్రముఖులు నైతము పోలీసువారిచే అసమానింపబడిరి. మన మెట్టి విషమావస్థయందున్నామో, మన భావము లెంతటి తీవ్రరూపమును దాల్చెనో హోమా మెంబరుగారు ఆలోచింప దగును. శాసనవిరుద్ధముగ ఉద్ధ్యమముల నెఱచివేయవలసినదే కాదు.

వాని నాచివీయింపుట నాగరిక విధానము లవలంబించుట వలెను. గుంటూరు గాంధీజీల నిశ్చేదపు టు తరువువిషయములను, రాజమండ్రి జాతీయతాకముల నిశ్చేదము ను తరువు విషయమునందును ప్రాజ్ఞాపత్యము తరువులను రద్దుజేయుచు తీర్పు గావించిన విషయములను, అట్టి యుత్తరపుల క్రింద శిక్షింపబడిన వారిని విడుదల చేయుటచే ప్రభుత్వము వారు ప్రాజ్ఞాపత్య తరువులను సైతము మన్నింపకపోయిరి.

కాననోల్లంఘనమును పాల్గొనినవారు కోర్టులలో ప్రతి వాదమును గావింపలేదు. అందుచేతనే యాభ్యుయగ నాగరిక ప్రభుత్వమునియు, బాధ్యతాయుత్తరప్రభుత్వ మునియు, దయా దాక్షిణ్యములుగల ప్రభుత్వముని అనిపించుకొనెడి ప్రభుత్వము చాల జాగ్రత్తగ మెలగియుండవలసివడి, తా మికాననభయందు గావించిన వాదనలననుకూల వారాణసునిగారు విడుదలచేయుటవలననే నేడు లామెంబరుగ నున్న సర్ క్యుల్లన్ నాయకుగారపు డెంతవేదనపాలైరో నేను కొంతవర కెరుంగుచును.

కాననోల్లంఘనమును పాల్గొనినవారు, వారలంబించినవిషయములను సరియైనదను కాకున్నను, దేశభక్తి, త్యాగభక్తి, పాత్రని ఎల్లరును అంగీకరింపక తప్పదు. అట్టి సమాన్యతదేశభక్తి, త్యాగభక్తియును కలిగియున్నవారు భావముల నెంతయు గౌరవింపవలసియుండెను. పాతకాలలలో పడినవారలను నైతము పోలీసువారిచే క్రూరముగ కొట్టబడిరి. మనవిడ్డలాదిధముగ బాధింపబ. నేన మనముచూచి పసింపబాలుదుమా? 'గాంధీజీ' యని వారు ఆరచియుండవచ్చును. అది వైద్యశి కొట్టదగినంతటి అపరాధమా?

బాలురు బాలురే. సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ గారును ఒకప్పుడు బాలుడుగ నుండక. గోలేరు. (నవ్వు) నేడు హోముమెంబరుగ నున్నను ఒకనాడు బాలుడును, అల్లరిబాలుడుగ నుండ నుండక పోయి యుండరు. (మ. గల నవ్వు)

పిదప శ్రీ వెంకటాచలం కెట్టిగారు యూరోపియను సభ్యుల ని విషయములలో పక్షపాతిబుద్ధిని వీడి ప్రజల సదభిప్రాయముల నంగీకరింపవలసినదిగ కోరుచు అంగ్లేయులు నిజమును దైర్ఘ్యసాహసములు, కేశప్రేమ లెవ్వరు గన్నట్టివను హింసపగలరనియు, భారతీయుల తమ స్వాతంత్ర్యమునకై సలుపు ప్రయత్నములను అంగ్లేయులు సానుభూతితో పరికింపవలెననియు పలికిరి.

అల్పవయస్కులగుబాలురనేకుల యూదు నాలుగుసంవత్సరములవరకు బోర్డెస్టుల జైల్లయందు శిక్షననుభవించునట్లు కఠినమగుశిక్షల పాలైరనియు నెల్లారు నెవ ముజ్జడిగా రొక కేసువిషయములలో క్రిందికోర్టుతీర్పును రద్దుజేసి యుండిరనియు సామాన్యముగ భారతీయ మేజిస్ట్రేటులకంటెను కొన్నిత్యులగు మేజిస్ట్రేటులే ఎక్కుడుస్వాతంత్ర్యముగ ప్రవర్తించిరనియు తెల్పిరి. స్వాతంత్ర్యుల బాధ్యులెవరగు ఒకానొక మేజిస్ట్రేటుల కోర్టులలో జరిగినవ్యవహారములను కడుతీవ్రముగ విమర్శించి, ఇంతకంటెను తీవ్రమగుఖండనము చేరకగడనలేదు. కావున హోము మెంబరుగారి బాధ్యత ఈ విషయములలో అత్యధికము. కావున వారు తమ పదవిని వీడి ప్రజలలోని కరుణించు లోపల తాము ఆపతనముయమునందు ప్రజలపక్షమున నిలిచెనను కీర్తికి పాలయ్యెదరుగాకయనికోరుచున్నాననిరి. ఈతీర్మానముపై సభ్యులనమ్మకులగ కొనినవో తీర్మానము తప్పక నెరవేరి నేను ముమ్మాటికిని ఖండితముగ చెప్పగలను. హోముమెంబరుగారు దానిని తప్పించుటకు ప్రయత్నింపకుండుగాకయని నమ్మచున్నాను. శ్రీ బి. మునిస్వామిస్వామయ్యగారికంటెను నేను తీవ్రవాదియవాడినిగాను. దురదృష్టవశాత్తమున వారిదివరలో పలుతావుల మాటలాడి యున్న రీతిగ నిసమయమునందుమాట్లాడజాలరని నేనెరుంగుదును. ఈవిషయమునందు వారిభావము తెట్టివో ఇదివరలోనేకేమారులు వారు ప్రకటించియున్నారు. కావున వారు తమపక్షముకారిని ఇందులకు ప్రతి కూలముగ లేకుండునట్లు చేసేదరని నమ్మచున్నాను. నామనీపేడు సభ్యులెల్లప్పుడును ప్రభుత్వపక్షముననే సమ్మతు లొసంగెదరను సాంప్రదాయముగ అమూన మిదినమున నిసందర్భములలో భేదింపబడగలదు. శ్రీయుతులు పింజల సుబ్రహ్మణ్యంకెట్టి, గానాల రామమూర్తిగారు, పత్రికా సంపాదకులుగ నున్నవారు. ఈ సభలో నామనీపేడు సభ్యులుగ నున్నారని నేనే నెరుంగుదును. వారు తమ తెలుగు పత్రికలో ఈపోలీసువారి చర్యలను తీవ్రముగ భావలలో ఖండించుచు వ్యాసముల వ్రాసియుండిరి. పత్రికలలో వ్రాయు సంపాదకని వ్రాతలకును వారి నిజాభిప్రాయములకును భేద ముండునను పత్రికావ్యవహార సిద్ధాంతములను వారిపుడు ప్రతిష్ఠించెదరేమో నే నెరుంగను. వారి యధార్థము మనోగతాభిప్రాయముల నిపుడు వ్యక్తము గావించుటగాక యని ఆశించుచున్నాను.

నామనీపేడు సభ్యులు సముత్తము పోలీసువారికటాక్ష విక్షణములకు పాత్రులు గాకపోలేదు. భారతీయుని రాజప్రతినిధిగ నియమింపవలెనని నూచించుచు ఒక వ్యాసము నొకదానిని తన పేరిట చిన్నదొరెయనువా రొకరు ప్రచురించె నన్న కారణమున ఈసభయందు నామనీపేడు సభ్యులగు దొరెరా

జాగారిని పోలీసువార ననుమానించి వారిచుట్టు తిరుగపొగిరి. (నవ్వు.) ఈ తీర్మానము నెల్లరును బలపరచుచుగాకయని కోరుచు శ్రీ వెంకటాచలంకెట్టిగారు తమ ప్రసంగమును ముగించిరి.

రా. బ. డాక్టరు సి. నరేశముదలియ్యగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు కాననోల్లంఘనమునందు పాల్గొనినవారిపై పోలీసువారు బలమువయోగించుటకు చట్టమునుమించుచున్నను ఆది కనీసమును బలమేననియు, కాని పోలీసువారు అత్యధికమును బల ప్రయోగము గావించిరనియు, అందును పోలీసు వారి నే విధమునను ఎరుక్కొనక వారు గావించు నిర్బంధముల కెల్ల కాంతిమై తలయొగ్గు నిరాకరణోద్యమ వాదులపై నిట్లు అమానుబలము నవయోగించుట స్వాతంత్ర్యముగాదనియు ఈ యత్యధికములను వినిన పిదప బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు బ్రిటిషు పరిపాలన క్రింద నున్నామాయని శిక్షింపవలసి వచ్చెననియు హిందూజాతిచే నెల్లరు పరమపవిత్రముగ పరిగణింపబడెడి స్త్రీలు అమూనింపబడినపుడు ఎవ్వరును సహించియురకుండలేదనియు భారతీయ నాగరిక విజ్ఞానములు ప్రాచ్యఖండముల కెల్లను ఆర్యములుగ నుండెననియు అంగ్లేయులు భారతీయుల స్వాతంత్ర్యోద్యమములకు తోడ్పడవలెననియు పలికిరి. పిదప కీ|| శే|| గోవిందస్వామి ముదలియ్యగారు మరణమును గూర్చి మాట్లాడుచు పోలీసు వారి యవివేకము వలన ఇట్టి పరమసాధువు ప్రాణముల బాసెననియు, వారి కుటుంబమునకు ప్రభుత్వమువారు నష్టపరిహారముగ నేమైనను ఒపంగి యుండలేదనియు పలికిరి.

తీర్మానమునకు "ప్రాతికూల్యము"

శ్రీ గానాల రామమూర్తిగారు:— తెలుగుభాషలో తీర్మానమునకు న్యతిరేకముగ మాట్లాడుచు శ్రీ సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు రత్నంకెట్టారావోపాధ్యక్షుగ నుపపాదించిన యా తీర్మానమునకు తాము న్యతిరేక భావమును తెలియజేయునట్టి వచ్చినందులకు విచారించుచున్నా మనిరి. నామనీపేడు సభ్యులకు గూడ కొంత దేశభక్తి లేక పోలేదనియు, వారు తమ యధార్థములను అభిప్రాయములను వెల్లడించుటకానే సభయందున్నారు. కాని ప్రజలయొక్కగాని, పత్రికలయొక్కగాని పాక్షిక వాదించియుండలేదనియు, తాము సంవత్సరము క్రిందటనే సమదర్శిని పత్రికతో సంబంధము నడచుకొని యుంటిమను విషయము శ్రీ వెంకటాచలంకెట్టిగారు రెరుంగకపోయియుండవచ్చుననియు, శ్రీ పింజల సుబ్రహ్మణ్యంకెట్టిగారుగూడ పత్రికకు అధికమతేగాని ప్రధాన వ్యాసమును వ్రాయువారు కారనియు, వారి యభిప్రాయములకును పత్రికలో వెల్లడించు యభిప్రాయములకును సంబంధముండనక్కరలేదనియు నుడిచిరి. కార్యనిర్వాహకసభ్యులను గురించి శ్రీ వెంకటాచలంకెట్టిగారు విమర్శించి యుండిరనియు, శ్రీ వెంకటాచలంకెట్టిగారి ఆపదవికి నియమింపబడి యుండినవో వాడను ఆటలే ప్రవర్తించి యుండెడివారేమో తామిపుడు చెప్పదగిన స్థితిలో లేమనియు, ఇతర రాష్ట్రములందు ప్రయోగింపబడిన నిర్బంధవిధానములను జూచిన ఈ రాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వమువారు చాల సామ్యముగ ప్రవర్తించిరని చెప్పవచ్చుననియు, గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమున స్వరాజ్యమును నుపాదించవలయునను యభిలాష తమకును లేకపోలేదనియు, విశేష, దౌర్జన్యరాహిత్య మనుషేతతో సహాయనిరాకరణవాదులు దౌర్జన్య ప్రచారము చేయుట తాము గాంచితి మనియు, తూర్పు గోదావరి జిల్లాయందు పీపిల్లపాల్వీ ప్రచారముచేయుచున్నపుడు శ్రీ గాడేపల్లి నారాయణరావాయగారు మొదలైనవారు శ్రీ కేవలిరెంపుకాయగారిని మరియితరులను, రాక్షసులనియు, పలువిధములుగ తూలవాడిరనియు, ప్రభుభక్తిగల ప్రజలయొక్క స్వాతంత్ర్యమును, హక్కులను గాపాడుటయొక్క ప్రభుత్వధర్మమై యున్నదనియు, గాంధీమహాత్మునియు ద్యుతము వీడి చేసినదా, వీరి చేయకన్నను ప్రజలయందు దొక తిరుగుబాటువద్దని ప్రవేశపెట్టెననియు, ప్రజలలో చిన్న పెద్ద యనుభావమును, సాధ్యము, అసాధ్య మనుభావములను అంతరించి పోయెననియు, తాము బ్రిటిషుపరిపాలనను పూర్ణముగ అంగీకరించువారు గాకపోయినను, సక్రమశాస్త్రము పద్ధతిని, కీ. శే. దాదాభాయ్ నాథోజీ, గోఖలే మహాశయులే పద్ధతులకై తమ యనువులను భారపోసిరో ఆ పద్ధతులపై నిష్ఠపరిపాలనను సాధించుటకొరకు ప్రయత్నించవలెనని అంగీకరించెదమనియు, "కాననివారి నుతగొని కాననివాడు సమస్త వస్తువులకానని భంగి"ని దౌర్జన్యరాహిత్య మనుషేతతో దౌర్జన్యకార్యములకు గడంగు ప్రస్తుతమును బలగా నన్న పద్ధతి నంగీకరింపజాలమనియు, రాండుటేబిలు సభా పరిసమాప్తిమరునాడు వేదియుండి అటుపిమ్మట అనసరమైనవో ఈసభకుల నవలంబించిన దేశమునం దింతి సంక్షోభము ఏర్పడక పోయియుండెడిదనియు, ప్రజలకు కాననములందు అదరమును పోగొట్టరాదనియు పలికిరి.

శ్రీ. సి. కొళందరెడ్డిగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు లాతీప్రయోగమాధ్యక్షమును తనివీటిర యనభించిన కృష్ణామండలమునుండి తా ముకడెంచి యుంటిమనియు, ఈ నిర్బంధవిధానమును గూర్చిన వారలను అసంఖ్యాకములను అత్యంత విషాదకరములనై యుంటు

టచే నింకను ఈలాతీఫేలవ మంజులగానము తమ కర్మఫలములకు విందుజేయుచునే యున్నదనియు కాననోల్లంఘనమునందు పాల్గొని ఈ లాతీప్రయోగ విమలగానమును అనుభవించని తావు లేదనియు లాతీ ఎట్టివో ఈ సభయందు వెక్కుమంది సభ్యు లెనంగి పోవచ్చుననియు, లాతీ కేవలముక క్రమముక్కుగావనియు, లా నైన బరువుగల మూలము మొదలకరకు ఇట్టి లేక ఇముప పొన్ను లుండుననియు, లాతీప్రయోగ మనిన స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు, వృద్ధులను విచక్షణ లేక ప్రజలనుకొట్టుట యనియు (సిగ్గు, సిగ్గు అను కేకలు) క్రిమినల్ ప్రాసీజరుకోడు 127, 128 కేసుల లాతీప్రయోగమున కెట్లు వర్తించునో తమ కాశ్చర్య ముదయించుచున్నదనియు, ఇట్టి విచక్షణలేని లాతీప్రయోగము ప్రభుత్వమువారి చర్యలకు ఎట్టి ప్రతికారముచేయని స్త్రీపురుషులపై గావించబడు చున్నదనియు, ఇట్టి నిర్ణయాత్మకమైన లాతీరాజ్యము పశుకుల్యముగ ను అమానుషముగనులేదాదనియు, ప్రభుత్వమువారి యుద్ధమును నణచుటకు చట్టసమ్మతముగ శాస్త్రీయసాధనములు, విధానములు లేకపోలేదనియు, లాతీప్రయోగమువలన బాధితులకుగాని, బాధించువారికిగాని నష్టమేగాని లాభములేదనియు, వీరివలన క్రౌర్యము, ద్వేషములు స్థిరముగను, కాశ్చర్యముగను ప్రజలను ములందు నెలకొనుననియు, ప్రజలందరిదేశమున ఒక తల్లిబిడ్డలుగ నివసించవలసియుండ ఇట్టి సభులనవలన అత్యధిపాద్యము గాజాలదనియు, కనీసమును బలము మాత్రమే ప్రయోగింపబడెనని వాడింపబడుచున్నదనియు, కనీసమున నెట్టివో చేపున కెరుకయనియు, కనీసము గరిష్టమానున ప్రశ్నకే తావులేని విషయములు తాము కొన్నింటి నెరింగియున్నామనియు పలికిరి.

ఒక పట్టణమున దొక అవరణము గల తోటగలదు. అందోటకండు శీతల మంచవాయువులను పీల్చుచు, విశ్రాంతి ననుభవించుటకై పురజములు విచ్చేరియుండురు. హఠాత్తుగ పోలీసు వారి తోటను ముట్టడింతురు. ద్వారమునొద్ద ప్రజలు నెడలిపోకుండునట్లు పోలీసువారు కాపలాయుండురు. లోపలనున్న ప్రజలు పోలీసువారి లాతీదెబ్బలకు గురియగుదురు. గోడలను ప్రాకి తప్పించుకొని బయటపడ నువ్వించుటలో ప్రజలనేకులు గాయములుతగిలి పలుబాధలకు లోబయ్యెదరు. మరియొకనిదర్శనము విజ్ఞానసంపదలతో తులయాగడి యొక గ్రామము కలదు. ఉన్నటులుండి ఆకస్మికముగ ఒక నాటిఉదయము ప్రజలు వేంలాగించినంతనే తమ గ్రామము నలుప్రక్కలను పోలీసు వారి చేతుట్టు ముట్టబడి యుండుట ను తెలిసికొందురు. పోలీసువారు కంటికనుపడినవారిని స్త్రీపురుషు, శిశు విచక్షణ లేక ఎల్లరును హింసింతురు. పారిబావు ప్రజలను వెంటనంటి తిరుముచు మరల మరల కొట్టుదురు. ఒకస్వాయవాది, తన ఉద్యోగనిర్వహణమునందు బయట గ్రామములో పనియుండి వెళ్లె వలసివచ్చెను. ఒక పోలీసు బంట్లోకు ఆస్వాయవాదిని చూచి, ఎవరుగ వెళ్లి, నిలిపివేసి వారివంటి వైదన్న వస్త్రముల నూడదీయించి, వివస్తునిగ జేయును. ఇదియంతయు నెంచుట? పాపమా స్వాయవాది ఖద్దరు వస్త్రములను ధరించిన పాపమునకై! ఈ నిదర్శనములందు ప్రయోగించిన బలము కనీసము, గరిష్టమాను సమస్త ఉదయంచదు. కేవలము ప్రజల మనములందు భీరిని, భయోత్పాతమును బలవంతముగ నెలకొల్పుటకై గావించెడి బుద్ధిపూర్వకముగ కష్ట విధానము. కాని మా మండలము సంబంధించినంతవరకు మాకు సానుభూతి గల జిల్లా కలెక్టరు ఉండుటాకంత మాత్రము. కాని వారెన్ని తావులకి నెడలేదరు? వారు లేని తావులు, లేని సమయము లెన్నియో గలవు? కావుననే ఈ విషయ తోడంతము. అనిపలికిరి. (సశేషము)

కరాచి

జయరామదాసు అరెస్టుకై మారతాళము
కరాచి, నవం 18:—జయరామదాసుగారిని వారి అరెస్టునకును త్యాగమునకును అభినందించుచు బహిరంగరథ జరిగెను. ఇందులకు సానుభూతితో స్థానికయశావములన్నియు నిన్నుమాయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

గిద్దానిగారికి సెలవు

కరాచి, నవం 18:—కరాచిపురపాకపంపుమామారు నిన్న ఎ. టి. గిద్దానిగారికి 1980 ఆగస్టు 19 వ తేదీనుండి 1981 ఏప్రిల్ 30 వ తేదీవరకు నిబంధనల ననుసరించి యిప్పడగి న సెలవు నొసరుటకు నిశ్చయించిరి. గిద్దానిగారు మాగ్లోబోర్డు పాలనాధికారి కొంతకాలముక్రిందట వారికి పొన్న సెలవు కఠినమై విధింపబడెను. వారు తెలులలోనన్నంతకాలము ప్రస్తుతపు తాత్కాలిక సభ్యులపై సానుభూతిగూడ పురపాలక సంఘము తీర్మానించెను. (ఆ. ప్రె.)

అలహాబాదులో 21 అరెస్టులు

నవంబరు 18—నిన్నటి పిత్రింగు ఫలితముగా సివిల్ స్టేషన్లలోని భారతీయ దుకాణములన్నియు నేడు మూతపడి యున్నవి. వివిధ దుకాణముల పిత్రింగునకై 21 మంది నేడు అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రీకెట్టు

అఖిలభారత క్రీకెట్ సంఘములు

సెమి ఫైనల్స్ ఫోటీ

కాలకత్తా, నవంబరు 18:—అఖిలభారత క్రీకెట్ ఫోటీ ములయ్యి. రెండవ సెమి ఫైనల్స్ ఫోటీ సింధు ప్రాంత జట్టుకును గిల్జిట్టా క్రీకెట్ జట్టుకును మధ్య. వీరిద్దరు జట్టు మొత్తము ఇన్నింగసు ప్రారంభించి అబ్బులా, దౌలత్ రామ్ గార్లు మొదలు ఆడిరి. 98 పరువులు అనుదను వీరిరువురూ ఆడుచుండిరి. అబ్బులాగారు ప్రశం సార్ల ముగ ఆడుచుండిరి. పి. ర. వ. దౌలత్ రామ్ గార్లు అవులు గావించబడిరి. దౌలత్ రామ్ గార్లు 88 పరువులు చేసి అవులు అయిరి. ఫలాహారకాలమునకు ఈ జట్టువారు 179 పరువులు చేసిరి. అందులో అప్పటికి అబ్బులాగారు 108 పరువులు చేసియుండిరి. అబ్బుల్ కాలిక్ గారు 86 పరువులు చేసి అవులు అయిరి. మరల అబ్బులా, శంకరు గార్లు ఇరువురు కలిసి మిగుల ఆకర్షణీయును ఆటను ఆడిరి. శంకర్ గారు 78 పరువులు చేసినపుడు వారు అవులు గావించబడిరి. అబ్బులాగారు మూత్రము స్వయముగా 221 పరువులు చేసిరి. వీరి ఆట అత్యంతమగు నుండెను. ఈ జట్టువారు మొత్తముమీద 6 గురు 404 పరువులు చేసిరి. అంతటితో పోటీ ఆపివేయబడెను.

* * * * *

విజయనగరం జట్టునంచారము

రాబోవు 21 వ తేదీని కలకత్తాయందు

గవర్నరు జట్టుతో పోటీ

కలకత్తా, నవంబరు 18:—విజయనగరము క్రీకెటువారు కలకత్తా చేరిరి. వీరు రాబోవు 21 వ తేదీని కలకత్తాయందు గవర్నరు గారి జట్టుతో పోటీ ఆడెదరు. గవర్నరు జట్టు క్రీడకు పడవి ని. యల్. హాసీగారు వహించెదరు. గవర్నరు జట్టునందు ఈ క్రిందివారు ఆడెదరు. ఏ. యల్. హాసీ, ఇ. యం. స్మిత్తు, ఆర్. పి. గౌర్లు, యస్. సి. కేడ్, జి. ఆర్. ఆర్. బ్రాన్, ఏ. ఏ. టెన్సి, కే. బోస్, జి. బోస్. అనంద్ అలి, యస్. యం. ఖాన్, బి. స్విన్ గార్లు.

* * * * *

బెంగళూరు లాన్ టెన్ని సుపందెములు

పురుషుల సింగల్సు ఆఖరు పోటీ

బెంగళూరు, నవంబరు 18:—బెంగళూరులో నెంటు జో సప్పు కాలేజీ లాన్ టెన్ని సుపందెములయొక్క పురుషుల సింగల్సు ఆఖరు పోటీ నిన్న సాయంత్రము ఆడబడెను. సి. డి. చంద్ర శేఖరు గారు, ఓ. ఎడ్వర్డు గారిని ఓడించిరి. 6-3; 6-0; 6-2.

పంజాబు

లాల్ బజర్తి రాయగారి సుతగారికి శిక్ష

లాహోరు, నవంబరు 18:—లాల్ బజర్తి రాయగారి కుమారుడు పార్వతీ దేవిగారును, పురాణదేవిగారును కొంతకాలము క్రితం అరెస్టు చేయబడియుండిరి. వీరిరువురినీ రు. 10000 బావి కొనెముల నొసగవలసిగట్టు లాహోరు మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను. వారందరిని కేంద్రపంచనందు 6 నెలలు విడిఖయింపు విధింపబడిరి. పార్వతీ దేవిగారు “ఎ” తరగతిలోను, పురాణదేవి గారు “సి” తరగతిలోను చేర్చబడిరి.

లాల్ బజర్తి దాసుగారి అరెస్టు

లాహోరు, నవంబరు 19:—కాంగ్రెసు ప్రముఖుల లాల్ బజర్తి దాసుగారు జవహర్లాల్ దిసాయ్ వందర్శనమున యాదనం ఉదయం అరెస్టు చేయబడిరి, దీనితో అసందర్భమున కై జరిగిన అరెస్టుల మొత్తము 17. (ఆ. ప్రె.)

పదవిండ్ల బాలునిపై కేసు

లాహోరు, నవంబరు 19:—“డెయిలీ లాస్” పత్రిక సంపాదకులగు మహాశయ కుల్యారుగారి పుత్రుడు పదవిండ్ల కుటుంబమునకు పాలించెరి రాజద్రోహ నేరమునకై కేసు తేబడెను. మేజిస్ట్రేటు పార్సన్సులలో గారు బాలుని నిర్దోషియన వల్ల పైటిరి. అదేకొద్దగా వానిపై తేబడియున్న మరెయిక కేసు విమయమున కేసు బులాయించుకై హైకోర్టు ప్రతిపాదన సన్నుతు అనుమతి యొసగబడెను. (ఆ. ప్రె.)

జడ్జి ప్రాసిక్యూటర్ కథను త్రోసిపుచ్చుట

లాహోరు, నవంబరు 18:—మువ్వల కాంగ్రెసు సేన కలకు చెరు రు. 51 లు జరిమానా విధింపబడిన కేసు అపీలులో ఆడిమెంట్ సెషన్సు జడ్జిగారు ప్రాసిక్యూటరు కథ విశ్వసనీయముగాదని త్రోసిపుచ్చి వారిని విడుదల చేయించెను. కేసుములము ప్రాతికథయును సైమున కమిషన్ బహిష్కార ప్రదర్శనము. (ఆ. ప్రె.)

తేజసింగుగారి కేసు

పోలీసులపై జడ్జిగారి తీవ్రవిమర్శము

లాహోరు, నవంబరు 17:—లాహోరు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు తేజసింగుగారికి తగుల్కానిన కేసులో తేజు అడిమెంట్ సెషన్సు జడ్జి భోసాగారు చక్కని తీర్పు చెప్పిరి. పి. జి. 377 వ సెక్షన్ క్రింద పోలీసు సాక్ష్యము నంగీకరించి మేజిస్ట్రేటు వీరికి 4 సంవత్సరములు కఠినశ్రమ విధించెను. అపీలులో జడ్జిగారు ప్రాసిక్యూటర్ ఆరోపణలు కేవలము అబ్బులుగా నున్నవని నిర్ణయించి, నిందితుని విడుదల చేసెను. తీర్పును జడ్జిగారిట్లు వ్రాసిరి: “కాసురులో కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు కారకుడైన ప్రముఖుడగుటవల్ల వీరిని లాభిని రంగమునుండి తొలగింప దొరకొన్నవారై యిట్టి అతుకులతడకయగు అభియోగము నొకదాని నతనిపై పెట్టిరి.” (ఆ. ప్రె.)

లాహోరులో క్రొత్త కుట్ర కేసు

స్వేచ్ఛలు ట్రిబ్యునలు ఏర్పడుట

లాహోరు, నవంబరు 19:—అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు పూర్వమే యూహించినవీరిని బ్లాకర్ గంగారామ్ సోనీసీమగారు క్రొత్త కుట్ర కేసు స్వేచ్ఛలు ట్రిబ్యునలుగా నియమింపబడినట్లు ఆసాధారణపు గజెటు ప్రకటించుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో అరెస్టులు, శిక్షలు

ప్రజాదళము పి కేటింగు

బొంబాయి, నవంబరు 19:—ప్రజాదళ వలంటీర్లు ముగ్గురు సెక్రటేరియటు భవనముల ముందు గేట్లు తెలుచుకొని లాస్తికి జొచ్చి విద్యమెట్ల కెదురుగ నిలుచుకొని, జాతీయధ్వజముల గావించిరి. వారు అరెస్టు చేయబడిరి.

తపాలా ఆఫీసు పి కేటర్లు

తపాలాచేరిని పి కేటింగు చేసిన 4 గురు పి కేటర్లు 6 నెలలు కఠినశ్రమ విధింపబడిరి. విదేశపత్ర దుకాణమును పి కేటింగు చేసిన యొక వలంటీరునకు కూడ 6 నెలలు కఠినశ్రమ విధింపబడెను.

మంగళ దాసు మార్కెటు మూతపడియుండుట

మంగళదాసు మార్కెటు శేడుకూడ తెలుపబడలేదు. దేశ సేవకులు నిద్రముగా వచ్చియుండిరి. వీరి అరెస్టునకు వెలుది, వర్తకులు స్త్రీలంతయు లాస్తికేర క్షుళ యాహ్వించి వారు తన ప్షును సైతము దుకాణముల తెరవమని మాటయిచ్చిరి. విషను దేశ సేవకులు తమసాసముల వీడలేదు, అరెస్టులు జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

కోట ఆవరణములో పి కేటింగు

బొంబాయి, నవంబరు 19:—కోట ఆవరణములో విదేశపత్ర దుకాణమును పి కేటింగు చేసినందులకై ఒక స్త్రీ వలంటీరు 5 గురు పురుష వలంటీర్లును అరెస్టు చేయబడిరి.

కాంగ్రెసుసంఘముల నిషేధము

బొంబాయి, నవంబరు 19:—బొంబాయి ప్రభుత్వము వారిచే ప్రచురమైన ఆసాధారణపు గజెటు ప్రకటనవలన, కిలాబామండలమున ఖుషూరు పేటలోని కాంగ్రెసుచౌకు చట్టమునకు విరుద్ధమైనసంఘముగా నిషేధింపబడుచున్నది.

డా|| హార్దికరుగారియింటి సోదా

బొంబాయి, నవంబరు 19:—డా|| యస్. హెచ్. హార్దికరుగారి గృహము నిన్న రాత్రి సి. ఐ. డి. పోలీసులచే పరిశోధింపబడెను.

హిందూస్థాన్ నేపాదళము కుస్తును, వారి చిహ్నమును పోలీసులు గైకొనిరి. హార్దికరుగారి అరెస్టునకై వారంటు సిద్ధముగా నున్నదట. డా|| హార్దికరుగారు హిందూస్థాన్ నేపాదళ వ్యవహార. (ఆ. ప్రె.)

విదేశీవస్త్రు బహిష్కారము

బట్టలవర్తకముండలివారి తీర్మానము

బొంబాయి, నవంబరు 19:—దేశీయ వస్త్రవ్యాపారుల మండలియొక్క కార్యసంఘమువారు ప్రత్యేక సమావేశము జరిపి మాల్దీ జాతీయమార్కెటు మూసేయేయించవలయునను తమ పూర్వపు తీర్మానమును మరల నిర్ణయించిరి. సభ్యులు పలువురు రాండుటేలింగ్ సభను ప్రారంభించునపుడు రాజుగారి సగన యువస్వామము తీవ్రముగా విమర్శించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పొగాకు గిడ్డంగినివాండ్ర హారతాళము

బొంబాయి, నవం 19:—రాండుటేలింగు సమావేశప్రారంభ దినమున తమతమ పొగాకు గిడ్డంగులకు రాక హారతాళము జరిపిన పనివాండ్రు మందలించుచు, ఎత్తైన పొగాకు కాళు నూపరించెడిట్లు ఒక నోటీసు పంపినారు. ఇకముందెట్లు హారతాళము చేయుపనివాండ్రు నిలిపివేయబడుదురని ఆందుగలరు. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు

నవఖాలినియంత్ర అరెస్టు

నవఖాలి, నవంబరు 18:—నవఖాలి నుండల నియంత్రయగు ప్రియలాల్ ముజాంబూగారు 6 వ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సెక్షన్ క్రిందను పి. జి. 157 వ సెక్షన్ క్రిందను అరెస్టు చేయబడిరి. ఇది జవహర్లాల్ దిసాయుని కేంద్రపంచనందులకు ఫలితము. ఆజాదు బాఝాయా, నిజలితయనునగు ముజాంబూగారు బహిరంగసభలో పండిత జవహర్లాల్ గారి యువస్వామమునుండి కొన్ని భాగముల చదివియుండిరి. పండిత జవహర్లాల్ గారి భావములలో ఏకాభిప్రాయమును నూచించుచు తీర్మానము నుపపాదించి, వీరే సభ వారిచే ఆమోదింప జేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

మూడు రోజులలో 54 అరెస్టులు

బ్రహ్మచరీ యా, నవంబరు 17:—గత మూడు రోజులలో 54 అరెస్టులు చేయబడెను. వీరిలో 10 మందియే విచారణకు కొనిరాబడిరి. మువ్వలకి 2 నెలలు విడిఖయింపు, ఇరువారికి 6 నెలలు కఠినశ్రమ విధింపబడెను. విగతిన విడుదలయి విడిచిపెట్టబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో క్రొత్త ఉర్దూ జాతీయపత్రిక

కలకత్తా, నవంబరు 17:—జాతీయ మసల్మానులు 28 వ తేదీనుండి “సేతుం” అను సచిత్ర ఉర్దూ వారపత్రికను ప్రచురించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

రాయసాహెబ్ గిరింగ్రనాథ్ గారి కేసు

కలకత్తా, నవంబరు 19:—మద్యపూరు ముక్తరై న రాయసాహెబ్ గిరింగ్రనాథరాయి చౌదరిగారు గాధిగారి అరెస్టుసందర్భమున మేనెల 6 వ తేదీని హారతాళము చేసినందులకు ఒకమాసము స్వామవాదివృత్తినుండి తొలగింపబడవలసిందిగా హైకోర్టువారు తీర్పుజెప్పిరి. రాయసాహెబ్ గారు ప్రజలను కాసనోల్లంఘనమును చేపట్టునని బోధించినందులకు స్వామికాళును గర్హించినందులకు కఠినపర్య గైకొనవలసియు వారు పశ్చాత్తాపము తెలిపినందువలన హైకోర్టువారు జైతుప్పన శిక్షయే చాలునని తలంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ యూనియన్ కార్యనిర్వాహకవర్గసభ

కలకత్తా, నవం 19:—శ్రీ యూనియన్ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నిన్న శ్రీముత గుభాషచంద్రి బోసుగారి యధ్యక్షతన సమావేశమైరి. ఈస్టిండియా రైల్వేపై పనివాండ్రును తగ్గించు పథతని నిరసించుచు నొకతీర్మానమును పనివాండ్రందరును సమ్మేళకట్టవలయునను మరెయొక తీర్మానమును సమావేశమునా రామోదించిరి. రాండుటేలింగ్ సభను నిరసించుచు జాతీయోద్యమమునకు వ్యతిరేకముగా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముతో గలిసి పనిచేయుచున్న భారతీయ కార్మిక నాయకుల చర్యపట్ల అసమ్మతి జూపు మరెయొక తీర్మానముగూడ ఆమోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో అరెస్టు

కలకత్తా, నవం 19:—రాజవల్లభ్ వీధిలో నొక యింటిని సోదాచూచి పోలీసువారు అవియప్రసాద భట్టాచార్య అను నొకరిని అరెస్టుచేసిరి. ఏ నేరమునకో మాత్ర మింకను తెలియదు. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు గవర్నరు మొత్తము ఆదాయములో నష్టము

పిల్లంగ్, నవంబరు 19:—రాజకీయోద్యమము మూలమున తమ ఆదాయములో 14 లక్షల రూపాయల నష్టమువచ్చునని బెంగాలు గవర్నరు మొత్తమువారు రంచనా చేసిరిని తెలియుచున్నది. ఈ కారణమున ప్రభుత్వ కాళుల కన్నీటికిని వ్యయము తగ్గింపవలసినదిగా నోటీసు లంపిరిని కూడ తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నాగజ్లో స్త్రీల అరెస్టు-శిక్షలు

నాగజ్, నవం 19:—రాండుటేలింగ్ సభ పట్ల నిరక్తునము జూపుటకై యుత్సవము సలిపినందుకు 17 మంది స్త్రీలు అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో ఇద్దరికి మాత్రము చెరు 15 ల జరిమానా విధింపబడెను. జరిమానా యియకపోయినవారందఱు బారములు జైలులో నుండవలెను. వీర్ధులను అస్సాంప్రాంతపు వారు, తక్కిన 15 మంది విడిచిపెట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆర్డినెన్సు అరెస్టు

కృష్ణనగర్ నవం 19:—శ్రీయుత తారకదాస్ బెనర్జీ, గోవిందపాదకర్త, మహాదేవ సర్కార్ గార్లు రాజద్రోహపు నేరము క్రింద కైదు ననుభవించి విడిచిపెట్టబడిరి. కాని వెంటనే పోలీసువారు మరల వారిని బెంగాలు ఆర్డినెన్సు ప్రకారము అరెస్టు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

అలిపూరు కుట్రకేసు

కలకత్తా, నవంబరు 19:—డా|| నారాయణరాయిగారు, యితర 9 మంది నిందితులను అలిపూరు స్వేచ్ఛలు ట్రిబ్యునలు ముందు తమ పూర్వప్రకటనలు పోలీసునిర్దేశములను నొసగబడినవేయని వాడి నుపసంహరించుకొనిరి. నిర్దోషులమని వారు వాదించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఒక ప్రసిద్ధనటకుని వివరణ

ఆంధ్రదేశములో నాట్యరంగమున తెనాలి శ్రీకామవిలాససంఘము నుతనవంధాను ప్రాకిరి యాభివృద్ధి గడించినది. దానిలోని ప్రసిద్ధనటకులలో శ్రీ. రంగారావు అలస నేయలుగా రొకరు. వీరు గతవారమున తెనాలిలో స్వజను సమక్షమున నటయోగగీడితులై చిరుత ప్రాయముననే దివంగతులైరని ప్రాయముట కడు శాంతియున్నాడను. వీరు కన్యాశుల్కమున రామపుంజులు భూమికను ధరించి వారి యనగాన చావభావ విభ్రంభణమున యాభివృద్ధి గడించెరి. వారి శిష్యములు భగవాన్ శ్రీమ ప్రసిద్ధనటకునిగా నుండుకే నొసంగుతుంటును. ఈ భోయన ఆయన విశాల శ్రేయములు భావప్రకటనను కావలసిన చిలనము గా తీసి యుండెడివికావు. అనగాయనాటకములో పక్షవాదాప్రాప్తమధరించి మన్ననలనడసెను. వారి భార్యులము యానాటకములోగిది. శ్రీ. యజ్ఞశ్యామరాధికాశ్రమిగాను యిటీవల ప్రకటించిన నాటక ప్రకారంలో గూడ ముద్రితమైయున్నది. వీరిని సాధారణముగ విశ్రులంబుమాపురు అజి అని పిలవడివారు. వీరి మరణమున ఆంధ్రరంగస్థలి ప్రకటనమును గోల్పోయెననుటకు సందేహములేక వీరికున్న సమయముగ్గి భావప్రకటనయందభిలాష గోర్చుకొనము వారి భూమికల నేతానందముగ జూచినవారికి ఎప్పుటికి మరపునకు గాదు. భగవంతుడే ఆంధ్రనటకుని యాత్మకు శాంతి నొసంగుగాక.

వర్షపాతము పైరుల నష్టము

2 కోజులనుండి మరల వర్షము కురియుచున్నది. ఇది కొంచెము గాలివానరూపము దాల్చినది 10 సవత్సరములలో 24 గంటలకాలములో 6.28 అంగుళముల వర్షము కురిసియుండలేదు. కిళ్ల చెరువు ప్రాంతిగా నిడినది. వేరు నెనకాయలు నీటి ప్రవాహములో కొన్ని చోట్లనుండి కొట్టుకొని పోవుచున్నది. పరిపైరు గానికి నీటిమీద వాటిపోవుటచే విశేష నష్టము గల్గు నని యుచున్నాము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విద్యావిషయక మహిళాసభ, మచిలీపట్టణం

డిసెంబరు 6, 7 లేదులు

రాజోవు నెల 6, 7 లేదులలో బందరుపురమున జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విద్యావిషయక మహిళాసభకు ప్రతినిధులుగా విచ్చేయువారు తమ పేర్లకు మాకు ఈ నవంబరు నెల 26, 27 లేదులలోగా చేరుకట్టు ఆహ్వానంపు కార్యదర్శిగారి పేర తెలియజేయ గోరుచున్నాము. ప్రతినిధులు ఎవరైనా ఏ ఏ విషయములకూ ఉపన్యసించునది కూడ తెలుసగోరదము. ఆంధ్రదేశమునం నన్ని జిల్లాలవారును సోదరితలులు ఉత్సాహముతో యిసంకమంది ప్రతినిధులను పంపి సభలను జనుప్రదముగా నిర్వహింప ప్రార్థితులు.

సాధావర్ణుల సరస్వతమ్మ,

మనపాకం కమలమ్మ,

కార్యదర్శిములు, ఆహ్వానసంఘము.

విరునామా: మనపాకం కమలమ్మ, సంయోక్తకార్యదర్శిని, ఆహ్వానసంఘము, ఫ్రెంచికేట, చిలకలపూడి, మచిలీపట్టణం.

కాకినాడ 16, 17 లేదులలో మారతాళము

పెద్దాపురం, నవంబరు 19:—కాకినాడపురమున 16, 17 లేదులలో మారతాళము జరుపబడెను. 16 వ లేదీ జనరంగాల దినము. 17 వ లేదీ శల్లంరాజుగారి (జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు) అధిష్టనందర్బమున మారతాళము. శల్లంరాజుగారిపై కేసు 24 వ లేదీకి వాయిదా వేయబడినది. విరాళపురమున వివారణ జరుగగలదు. వ్యక్తిజాహిషుపై వారు విడిచిపెట్టబడిరి. ప్రతి వారన సలపబడును. (స్వ. వి.)

SALE.

"Beautiful Orchard at Panyam Nandyal Area ten acres. Offers welcome.

Apply:— THE FINANCE SECRETARY, Natianal Council, Y.M.C.A. 5, Russell Street, Calcutta.

రాజమండ్రి (స్వకీయవిలేఖరి)

జహ్వరిలాలు నెహ్రూగారి గౌరవాధము

రాజమండ్రిలో సంపూర్ణ మారతాళము

రాజమండ్రి, నవం 18:—జహ్వరిలాలు నెహ్రూగారి గౌరవాధము హిందూదేశము దంతలను ఈనెల 16 వ లేదీ మారతాళము జరుపబడినదని పండిత మోతీలాలుగారు గానించిన ఆదేశము ప్రకారము ఈపురముందు 16 వ లేదీ ఆదివార భూభాద సంపూర్ణమారతాళము జరుపబడెను. బహుశానీ ప్రకారము అన్నియు చూడబడినవి. కొందరు పోలీసు యూద్ధాగ్నిమును కుకూలులను తెనవలసినదని ఎన్నివిధముల కోరినను గుకూలుకావలం తమ మార్గము తెనవలేదు. పోలీసునిబృంద పట్టునం దంతలను రాత్రి 9 గంటలవరకు కావలాయుండెడి. మాజావిడి యేమియు జరుగ లేదు.

అధ్యుకాశేజి పాత్రవిద్యార్థిసంఘము

రాజమండ్రి అధ్యుకాశేజి పాత్రవిద్యార్థిసంఘము యొక్క కార్యనిర్వాహకవ్యవస్థ ఈ నెల 16 వ లేదీకి కాశేజి భవములో మారు ఆక్రమణిసాహెబు బి.వి. బి.ఎల్. గారి అధ్యక్షతన జరిగెను. రాజోవు జనవరి 24 వ లేదీ కులవారమునాడు. పాత్రవిద్యార్థిసంఘపు వాంఛనీక ఉత్సవము జరుపుటకున్నా రావుబహదూరు ఎస్. ఇ. రంగనాథం గారిని (అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయ ప్రెసభాస్సెలరు) అధ్యక్షులుగా ఆహ్వానించుటనని నిన్న తీర్మానింపబడినది.

డాక్టరు గురుమూర్తిగారి అప్పీలు

డాక్టరు గురుమూర్తిగారిమీద రాజమండ్రి మేజిస్ట్రేటుగాకు పీనుకొడ్డుయొక్క 186 శెక్కునందే వేదన కీడుదా గురుమూర్తిగారు పెద్దాపురం జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో దాఖలుచేసిన అప్పీలులో నిన్నటిదినము తీర్పుచెప్పబడెను. గురుమూర్తిగారు నేరమని జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగాకు స్థిరపడి అప్పీలు కొట్టివేసిరి.

గురుమూర్తిగారు తమ యింటివద్ద బయలుదేరుటలో నేరములేకపోయినను పండిత సత్య శంకం గారి యింటి వద్ద పోలీసువారు చూచినప్పుడు వారి హెచ్చరిక నకుకుచేయకుదా లోనికి ప్రవేశించుటలోను, లోనికి ప్రవేశించిన పిదప పోలీసు నలు యిచ్చెనెక్కడగారున్నా డిట్రాటి నూపరింకెం డెంటుగాకన్ను చెప్పినను అవతలపాక నిరాకరించి లోపల యుండుటలోను నేరము చేసినారనిన్ని, పోలీసువారు గురుమూర్తిగారిపై చూపిన జౌర్జన్యము అనవసరమని శిక్షలేమిన్ని, లాలయ అడ్డంకు విధూతిక కలుగుచేసే ప్రయత్నములను తీవ్రముగా శిక్షింపబడిన ఆనర మన్నందను గురుమూర్తిగారికి విధించిన శిక్షయొక్క తీవ్రత తగ్గించుటకు పిలువదనిన్ని జాయింటు మేజిస్ట్రేటు రాజరత్నంగారు తీర్పులో వ్రాసిరి.

గురుమూర్తిగారిని వెల్లూరుకు తీసికొనిపోయిరి

నిన్న మధ్యాహ్నము తీర్పుచెప్పినవెంటనే పోలీసువారు డాక్టరు గురుమూర్తిగారిని చామరకొటలో మెయిజుబండి మీద 8 వ తరగతిబండిలో నెక్కించి వెల్లూరుచెరసాలకు తీసికొనిపోయిరి. రాజరత్నంగారి జడ్జిమెంటుప్రకారమైనను గురుమూర్తిగారికి ఏ. లేక బి. క్లాసు యివ్వబడలేదు. గురుమూర్తిగారు 2 సం॥ కాలము రాజమండ్రి పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు, ఏడేండ్లకుండి పురపాలక సంఘసభ్యులు, రాబడి వన్ను చెల్లించుచు వున్నారు. ని మ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘముయొక్క యుపాధ్యక్షులు, హితకారిణి సమాజమునకు కొంతకాలము కార్యదర్శి. రాజమండ్రి యిన్ని సుకేట పరపతి అర్జును బ్యాంకునకును రామదాసు పరపతి ట్రెయినింగు పాక కాలకున్నా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా కోఆపరేటివు ఫెడరేషను కున్నా అధ్యక్షులు. రాజమండ్రి కోఆపరేటివు సెంట్రలు బాంకు కార్యదర్శి, మద్రాసు రాష్ట్రీయ కోఆపరేటివు యూనియను మెంబరు. వీరు ప్రజాశివిమునందున్న ప్రధాన స్థానముల నాక్రమించుచున్నను వీరికి ఏ. లేక బి. క్లాసు అయిన యివ్వలేదు.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు

రాజమండ్రి, సవంబరు 19:—

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డునుండి తూర్పుగోదావరిజిల్లా బోర్డుకు ఎనమండుగురు సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. అట్లు ఎన్నుకొనబడినవారిలో శ్రీరమణులు కళా నెలకొల్పావు గారున్నా వడిపల్లి సుబ్బరాజుగారున్నా సత్యాగ్రహ యుద్ధములో శ్రీ. యజ్ఞశ్యామరాధికాశ్రమి పిన్నమరాజు తిరుచిరాజుగారు సభ్యులు పోజురుజునయెట్లు అయినయొక్క జల్లాబోర్డులో తమ స్థానములను కోల్పోయిరి. నిన్నటిదినము శ్రీమతి నడింపల్లి గజ్జరాజుగారు జైలునుండి సుమారు 10 గంటలకు విడుదల అయిరి. నిన్నటి దినము జరిగిన రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు సభకు ముఖ్యరాజుగారు హాజరై, జిల్లాబోర్డులో భాగీరాజున్నా మూడు స్థానములకు శ్రీయుతులు నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు న్నూ, సర్ది రామన్నగారున్నూ, బులుగు గంగాయ్యగారు న్నూ ఎన్నుకొనబడిరి.

విదేశవార్తలు

ఇరానులో క్రైస్తవులస్థితి

పార్లమెంటు సభలో ప్రశ్నలు
లండన్, నవంబరు 19:—ఇరానులో క్రైస్తవుల స్థితి గూర్చి పార్లమెంటులో ప్రశ్నింపగా, "వారికి నూనూను శాంతిమే చూపబడుచున్నది. వారిని సానుభూతితో కి తూంకున్నాడు. ఈ విషయము యిరాన్ దొరతన ఆచార్యులైన మోషబషిన నీంక విశ్వాసమున నాకు నమ్మకము కలిగినది" అని పీల్గుగాకు తెలిపిరి. (రాయిటరు)

హైలెండు హెచ్చు స్త్రీమతులు అపాయము

ప్రయాణికులకు నావికులను యావస్థాదిని కాపాడుట

లండన్, నవంబరు 19:— నెల్సన్ స్ట్రీం నావిగేషన్ కంపెనీవారి క్రైస్తవీయమైన 'హెలాండ్ హోమ్' అనునది ఫార్మోర్లోదివులకు కొంతమారమున ముందులో చిక్కుకొని ఆపాయకరమున స్థితిలో నున్నది. అంకులోని ప్రయాణికులు 100 మంది చిన్న చిన్న పోర్టుగీసు నావలపై నెక్కి యెట్లో సుఖముగా తీరము చేరుకొనిరి. ఈ స్త్రీమతుల ప్రయాణికుల పట్టికలో 154 మంది పేరులు కలవు. వాటిలో మేరీ చచ్చెన్ గూడనున్నది. "ప్రయాణికులను నావికలను అందరినీ సురక్షితముగా దికి చేర్చితిమి." అ. స్ట్రీపురుమజునలు తెలిపిరి.

153 మంది ప్రయాణికులను, 233 మంది ఎన్నిగంటులను, 149 మంది నావికులను మొత్తము 535 మందిని దికితీసికొనివచ్చిరి. స్త్రీయకు శిక్షను ఆఖరున జడ్జునను వచ్చి 'అందరు సురక్షితముగా జడ్జునకు తీసుకొనిరాబడిరి' అని తెలిపెను అం లిస్పరునుండి నేడువార్త వచ్చినది. (రాయిటరు)

బొగ్గుపరిశ్రమ

ఆంగ్లయాధి కారికిని, జర్మనుయొత్రికిని నడుము సంప్రదింపులు

రంగీ, నవంబరు 19:—గనుల కాఖయొక్క కార్యదర్శి యగు పిన్చెట్ గారు బొగ్గుపరిశ్రమ విషయములో నంతిరాతి య యెడంబడికలను సుమారుపట్టు యత్నించుచున్నారు. ఏ రు నిన్నటిదినము జర్మను కార్మికకాళామంత్రి యగు బ్లెక్ వాల్టగారిలో సంప్రదింపిరి. వచ్చేయెడాది జూలై నెలలో అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశము జేసివాలా జరుగునపుడు బొగ్గుగనులలో కార్మికులు పనిజేయువలసిన వాలయయొక్క పరిమితి గూర్చి చక్క జరుగగలదుగాన అత్రు నడుయింపగల బుసల్లము గూర్చి వారిరువురును చుప్పటించిరి. వారింజొరుల యభిప్రాయమును చెలిసికొనగర్చిరి. అంతర్జాతీయమగు బొగ్గుపరిశ్రమను స్వలయొక్క యార్థికతూపమును గూర్చియు సంప్రతింపు జరిగినది. పిన్చెట్ గారి నూజలను జర్మన్ ప్రభుత్వమున కెరుక పరచుటకు స్ట్రీగర్ వాల్టగారు సమ్మతించిరి. (బి. ఆ. నె.)

అద్దకపు సామానుల దిగుమతులకు సంబంధించిన యేర్పాటు

లండన్, నవం 19:—కామన్సునభిలో నొక ప్రశ్నకు నీహదానము చెప్పెను గ్రాహంగారు 1920 సం॥ నాటి అద్దకపు సరకుల దిగుమతులకు సంబంధించిన చట్టము, అప్పుటి యేర్పాటు ననుసరించి, వచ్చే జనవరి 15 వ లేదీ నాటికి రద్దు పడవబడునని, లైసెన్సుల పద్ధతి ననుసరిం యితర శేశముల దిగుమతులను నిలిపివైచి అద్దకపు పరిశ్రమను రక్షించుటపై చట్టముయొక్క ఆశయమై యుండెనయె. ఆయ. శేషము నెరవేరననియు వాడు చెప్పిరి. (రాయిటరు)

కన్యూనావైలునుండి విడుదల

మదరాసు, నవం 20:—పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కాం ప్రెసునేనకు లైన వేదినే ముద్రాకుచ్చు చూడ గారు 3 నెలలు కఠినత్తుకు ననుభవించి, నిన్నునుదయము కనమూకు తెంబులనుండి వడలిపెట్టుబడిరి. వారు సేదకు మదరాసు చేరిరి. వారు 22 వ లేదీ రాత్రి కలకత్తామెయిలులో స్వగమమును దెందులూరునకు చేర్చెదరు. (బి. వి.)

3-వ బందరు తాలూకా సహకార మహాసభ

16వ తేదీన గూడూరులో జరుగుట

చెన్నరాష్ట్ర సహకార సంఘ నౌరవ సహాయ కార్యదర్శియగు మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీరాంబాబునాయుడు, బి. ఎ. బి. ఎస్., డిప్యూటీ సెక్షనరీ వమిక్సు గారిచే నొంగబడిన, అధ్యక్షోపన్యాసము. సహకార సోదరులారా!

మీ యాహ్వానము కార్యదర్శియగు శ్రీయుత కె. లక్ష్మణయ్యనాయుడు గారు, సన్నీపథి కన్యకుత్త విహారవలసినదిగా గోరెపల్లె, అతిశయించి రైల్వే కాకపోకల సౌకర్యమున బాటకముగ నుండెను. అయినను, నా జన్మస్థానమున నీతాలూకానుండి వచ్చిన యాహ్వానమును నిరాకరించుచో, నా దీనిని తిప్పివదలనగుదునను భావమున, జన్మస్థానముననుండి ప్రేమయు, వెంటనే మీయాహ్వానమును అంగీకరించుట ప్రేరేపించెను. మీలో నొకడగు నన్నీయధ్యక్షుడవది కాహ్వానించి, మీరు నాతోడను గన్వరించిన, ఆదరణమును, ప్రేమను, నేనంతయు కృతజ్ఞుడను.

మీకు దెలియునీ శ్రావ్యములగు గురించిగాని, మన దేశపరిస్థితులకు సంబంధించిన విదేశీయ సహకార వ్యవహారముల గురించిగాని, గతకాలమునకు సంబంధించిన లోపాలోపముల గురించి గతజలనీతుభూభరముగ చర్చించుటగాని నేనిపుడిచటను వచ్చియుండలేదు. మనరాష్ట్రమున కేరళకు పాఠ్యములయందలి సహకారోద్యమ వ్యవహార పరిస్థితుల గురించి తమతో ముచ్చటించి, మనతాలూకాయందు సహకారోద్యమ మెట్లు నిర్వహించబడుచున్నదియు, ఇచ్చటి కష్టసుఖములను తమవల్ల దెలిసికొని, మనల గురుగొనియెన్న సమస్యల పరిష్కారించు మార్గముల గురించి, సమష్టిగ తమతో చర్చించ వచ్చునను భావముతో నే నిపుడిచటను వచ్చియుంటిని.

సహకారోద్యమ పరిస్థితులు

మనరాష్ట్రమున ప్రతిపాతమునకు, వనూలుగాక నిలిచివున్నాను. బాకీ విశేషముగ హెచ్చిపుచ్చుచున్న విషయము మీకందరికుమ దెలిసియు యుండును. అనుభవజ్ఞులగు సహకార శాస్త్రజ్ఞులై లోబాకీలను సమగ్ర పరిష్కరించుటకు మార్గముల సూచించుటకు తమకైగలగల ఉపయోగించి కృషి సల్పుచున్నారు. బాకీలు నిలిచిపోవుటకు సంఘములపై అజమాన్యత తప్పనివగటయే కారణమని కొందరాలోపించుచు, అయావిషయములకు సంబంధించిన నివేదికలను, నేకరింపవలెనని చెప్పుచు అందుకు సహకారము నిర్దించి, అందలి అలక్ష్యములకు సంబంధించిన సంబంధములను నేకరించుటకు, సమగ్రములను సమగ్రముల నియమింపవలెనని, చెబుటలొట్టకొని పోయిచున్నారు. వారు చెప్పునది కొంతకొంత నిజమేకాని పెక్కిగోక కమిటీ నివేదికయందు చేర్చినిన, ప్రధాన సిద్ధాంతములను మనము గమనించుచుండకపోవుటయే, చాలవర కిట్టిసితికి కారణమని నాకుదోయచున్నది. సహకార సంఘము, నేర్పరుచునపుడు, నిజముగాను రానా మనమృతము మాత్రమే సభ్యులుగ చేర్చుటవలెనని, సభకు కమిటీవారు నూచించిరి. మనద్యమము నానుమాత్రముగాక నిజము సహకారోద్యమము గావలెననినచో, ప్రతిసభ్యునకును, సహకార సిద్ధాంతమునకు బాగుగా దెలిసి యుండవలెనని గూడ మెక్కిగోక కమిటీవారు నూచించిరి. మనసంఘముల సభ్యులు, నిజముగ, సహకారోద్యమ తత్వమును గ్రహించినట్లుల గన్వింపను. సహకార సంఘమునగా ఋణములొసగు సంఘమునియే వారిభావము. చెన్నపురి ప్రభుత్వ విద్యాలగ మంత్రియగు గొ॥ డి. బి. ఎస్. కమరస్వామిరెడ్డియగువారు ఇటీవల, మదరాసులో అంతర్జాతీయ సహకారోద్యమోత్సవ సందర్భమున ప్రసంగించుచు, కలెటూళ్ల యందు రైతులు సహకారసంఘమునగా, స్వంతతామినుపై తక్కువ షరతు, ఋణములొసగు సహకారి భావించుచున్నారని నుడిచెను ఋణమును దీసికొనుటకుచే, ఎట్టిఉన్నతాతమునను లేకయే రైతు సహకార సంఘమున జేయును. అతను పంచాయతీదారులకు పరిచయుండెనచో అతనిని సభ్యునిగ చేర్చుకొనివెంటనే ఋణమును మంజూరు చేయుదురు. అతని అదాయమునుండి స్వంతభూమిలొపను ఋణము వాయిదాను చెల్లించుటకు తగిన వీలగునదా లేదాయను విషయమును పంచాయతీదారుల విచారించునట్లుల గన్పట్టును. ఋణమును తిరిగి తీర్చుట కతినికి క్లిగినదా లేదా యని మాత్రమే అలోచించి, తీర్చగలడని తోచినచో ఋణమును మంజూరు చేయును. ప్రతి భూమియలొను జరుగుచున్న వ్యవహార విడి. సభ్యులు ఆ సమయమున యుండవచ్చును నాను తగినంత జామీను నొసగువచ్చును. కాని, బాకీ వాయిదాను చెల్లించుటకు వారికి క్లితేనియెడల, వాయిదామొత్తము వనూలుగాక నిలిచిపోయిన బాకీల మొత్తము హెచ్చిపుచ్చును. అందుచేతనే సభ్యులను చేర్చుకొనుటలొ చాలా జాగ్రత్త గవ్వవలెనని మెక్కిగోక కమిటీవారు నూచించిరి. సహకార సంఘము గమనింపవలసినది ఋణమును గోరు సభ్యునియొక్క ఆస్తిగాదు. వాయిదా చెల్లించుటకు ఆస్తిగలదా లేదా యను విషయము. ఆస్తి పరులై సంతకమునను, వాయిదా చెల్లించ క్లితేనివారిని సభ్యులుగ చేర్చుకొనుటవలన గలగు ఫలితములను మన పంచాయతీదారులకు సరిగ్గా దెలిసియుండలేదు. అందుచే బాకీలు హెచ్చి వ్యాపారము ప్రంభించుచున్నది కొంతకాలమునకు వనూలుగావలసిన మొత్తము చాల హెచ్చిపోయి, సంఘము ఇతర సంస్థలనుండి ఋణము దీసికొని పరిస్థితుల కేర్పరచును ప్రభుత్వము మరచిపెట్టి సితియించే యున్నాను. “ఎకెస్” బ్యాంకునందను సెంట్రలు బ్యాంకునందను కావలసినంత భరము నిలువయున్నను ప్రైవేటు సభ్యులుగా మోత్రము—వనూలుగావలసిన బాకీల మొత్తము లధికమువలె—భరములేక యల్లముచున్నవి. సభ్యులను చేర్చుకొనుటలొను ఋణముల నొసగుటలొను పంచాయతీదారుల బాగ్రత్తను గన్వరించుట—ప్రభుత్వము సెంట్రలు రాష్ట్రీయ బ్యాంకులలో వ్యర్థముగ నిలియున్న మొత్తములను వారివరకు సర్దు కొనవచ్చును మొత్తములను—ప్రైవేటు సభ్యుల కిచ్చుటలొ నివారించుటకు పరయోగపడి యుండెడివి.

దీనికంతకను, సహకారోద్యమ తత్వమును, సిద్ధాంతములను, సభ్యులకు సరిగ్గా దెలియకపోవుటయే కారణము “సహకారోద్యమము” దేశకాలపరిస్థితులనుబట్టి ఏర్పడినది. ఆ యుద్ధమునందు, గంభీరముగ ఉన్నతాధ్యాత్మికాశయములు కొన్నియున్నను దాని స్వరూపముగూడ, పరిస్థితులను బట్టియే ఏర్పడును. అందలి ఆధ్యాత్మికాశయములే, క్రోడీకరించి, సహకారోద్యమమునకు ప్రధాన సిద్ధాంతములగ నిర్వచించబూనుట నాగ్నముగాదు. ఈయుద్ధమును యొక్క ఆదర్శముగూడ, ఆస్పష్టముగ, ఆవిర్భవించుచున్నది. సిద్ధాంతమును సితికి వచ్చుటకు కొంతకాలము పట్టును. అట్టి సితివచ్చుట కియ్యవచ్చును తంటాలుపడుచున్నది. ఉద్యమము సందర్భ, ఆధ్యాత్మికతకును, విశ్వాత్మమునకును, పరస్పర సంఘటనము జరుగుచున్నది. ఇప్పుడు సహకారసంఘములందలి సభ్యులు విశ్వాత్మ ప్రయోజనములతోనే సరికెట్టికొనుచున్నారు. ఋణము లభించినంతకాత్రమున వారు సంతృప్తిపందుచున్నారు. సంఘముయొక్క మరోసభ సహజేతులను పోజరగటకై నను వారు శ్రద్ధవహించుట లేదు. సభ్యులలో నైతికపరిస్థితుల నభివృద్ధిపరిచి, దుబారా యలకలుల వదులకొనవలెనని లానిన, గ్రామమునందలి ప్రతివ్యక్తియొక్కయు సహజనను హెచ్చింప జేయువలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వము సహకారోద్యమములనుబట్టి నన్నది. సంఘశాస్త్ర నిర్వాహకసభ్యులు తమ దైనదిని జీవితమునందు విశిష్టమును పాటించుచు నితరులందరిని మౌనదర్శకులు గావలసియున్నది. అభిమానులచేగాని, భయముచేగాని, సంఘకార్యనిర్వాహకుల తవరిన అభిమానింపరాదు. సహకారసిద్ధాంతములకు చంచలముగ కట్టుదలతో ననుష్ఠించుచు, తమ కవకాశము గల్గినపుడెల్ల రైతుల ఆరికడుస్సితి నెడబాటుటకు ప్రయత్నింపవలెను.

ప్రభుత్వము సంఘమును కేవలము ప్రతిఫలదాయకములుగ, జీవితావశ్యకములుగ అరు పవలకు మాత్రమే ఋణముల నొసగుచుండుట లేదు. బాకీలు హెచ్చిపుచ్చుచుండుటకు ఇది రెండవకారణము. ఋణమును పుచ్చుకొను సభ్యులు, తాను చెల్లించవలసిన వాయిదా మొత్తమును, ఖర్చులొపను తన ఆదాయమునుండి—తన ఖర్చుల తగ్గించుకొని గాని, సభకు ఋణ మొత్తము నుపయోగించుటవలన వచ్చిన ఆదాయము నుండిగాని—చెల్లించగలసిన, సంఘ కార్యనిర్వాహకులకు ఋణపు చేసినగాని, ఋణముల నొసగరాదు. ఋణమొత్తము ఏవనికీ వంజూరుచేయుటదెనే ఆపరికి వెచ్చింపవలెనా లేదా యనువిషయమునుగూడ కార్యనిర్వాహకుల బాగ్రత్తకనిపెట్టుచుండవలెను. ఈ సిద్ధాంతములను, బాగ్రత్తగ ననుసరించినయెడల బాకీలు వనూలు గాకపోవుట యుండదు. సహకారోద్యమమునందలి భయమునకును అవకాశముండదు. ఈ సిద్ధాంతములను మొదట సరిగ్గా గమనించినయెడల పోవుటచే నిపుడు ప్రభుత్వమువారు సహకారసంఘమున, ఎంతయో మొత్తమును వెచ్చించి అజమాన్యత యుద్ధాత్మక నియమింపవలసినవైనను. అజమాన్యత కొరకు ప్రభుత్వమువారు సహకారసంఘము చాలాసామ్యును ప్రతిపత్తిరమును వెచ్చించుచున్నారు. ఈ మొత్తముల యను, తుడకు చెల్లించునది నిరుపేదయుల రైతు, సహకార సంఘముల మొదటనే ఈవిషయమై శ్రద్ధవహించిన యెడల, నీ వ్యయచుంతయు అనవసరమై యుండెడిది. ఇప్పుడైనను, సంఘముల కార్యనిర్వాహకులు మొగమోటుమనకు రావొసగక కొంత ప్రజాద్యేషమునకు వెరువక బాకీదారులపై దావాలను జేసిన యెడల వనూలుగాని బాకీల మొత్తము చాలవరకు తగ్గిపోవునని నా నమ్మకము.

దీర్ఘ కాలపు వాయిదా ఋణములు గాష్ట్రీయ కేంద్ర భూమిలొ బ్యాంకు ఇటీవలనే స్థాపించబడినది గనుక, ఇప్పుడు గ్రామములవారు తమతమ గ్రామములలో భూమి లొబా బ్యాంకుల కేర్పరచవలెనని అంతోశన జేయుచున్నారు. గ్రామములలో నీబ్యాంకుల నేర్పరచుటలొను గూగు ఫలితములేమి? అని గ్రామములలో వధిక సంఖ్యాకుల కెంతవరకు వోడ్పడును అను విషయ విమర్శను జూడవలసి యున్నది.

భూమిలొ బ్యాంకుల స్థాపన వలన సహకారోద్యమము, ప్రభుత్వ ఆరిక క్లిష్టపరిస్థితులందు, రైతుల కిక్కన వోడ్పడగలదని ఆశించుట అధిమానమున; బర్మాకమిటీసోషల వియుండెడిది. భూమిలొ బ్యాంకులను చాల మేలకున తోడగ, బాగ్రత్తతోడను స్థాపించవలెనని ఆసంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. కొన్ని సంఘములలో నిజముగ ఋణముల చెల్లించుటకువారు చాలవరకు పద్దుల మార్కులు మాత్రమే జరుగుచున్నట్లుల వినుచున్నాను. స్వంత నోమినియే డీజీ కొనవలసిన ఋణమును, వాయిదాను చెల్లించవలెనని పోయి నపుడు, దానిని తనభావ్యాత్మికాశయాన్నికొనుచున్నారు. భూమి లొబా బ్యాంకులు స్థాపించబడిన గ్రామములకుండు, సామాన్య సహకార పరపతి సంఘములను స్వల్పకాలపు వాయిదా ఋణములు, భూమి లొబా బ్యాంకులలో దీర్చవాయిదా ఋణములుగ, మార్చబడుచున్నవి. ఈవిధమున, స్వంత జామీను ఋణములను భూమి లొబా బ్యాంకులకుగ, స్వల్పకాలపు వాయిదా ఋణముల దీర్ఘకాలపు రుణములగున జరుపు మార్కులు కొంతకాలము వరకు సాగవచ్చును. కాని ఎక్కువ కాల మీ వద్దతి సాగజాలదు. భూమి లొబా బ్యాంకులు శ్రావ్య ప్రారంభింపజరుచున్న ఈవిషయమున నీటి మార్పుల జ్ఞానముతగ భయపడవలెనైదు. రైతు తిలవరకును, దీర్ఘ వాయిదాలపై ఋణములు దొరకక, స్వల్పకాలములకు పరపతి సంఘములలో ఋణముల దీసికొని ఆమొత్తముల దీర్ఘ వాయిదాల చే తీర్చదగు ఋణముల ప్రయోజనము కొరకు వెచ్చించుచుండిరి. అందుచే వాయిదా వచ్చినపుడు వారు ఋణముల తీర్చజాలక పోవుటయు, వనూలుగాని బాకీల మొత్తము హెచ్చిపుచ్చుటయు జరుగుచున్నది. భూమి లొబా బ్యాంకులు స్థాపించబడుటతో, వారికి దీర్ఘ వాయిదాల ఋణములపొకగ్య మేర్పడినది. కనుక తామిదివరకు పరపతి సంఘములలో స్వల్పవాయిదాలను దీసిన ఋణముల తీర్చకొరకు లొబా బ్యాంకులలో ఋణముచేయుటలొ అవాంఛనీయమున విషయమేమియునులేదు. అందువలన వనూలుగాని బాకీల మొత్తముతగ్గును. పరపతి సంఘము తికిమిద, స్వల్ప వాయిదాలచే తీర్చదగు కార్యముల కొరకు మాత్రమే ఋణముల నొసగును, వాయిదా మొత్తములను సులభముగ వనూలు చేయుచుండ వచ్చును. కాని ఋణము సులభముగ దొరకుచున్నది గదాయని, సభ్యులు విశిష్టమును వదలి, రెండు బ్యాంకులలోను గూడ ఋణముల జేయుటకు ప్రారంభించియెడల నీయుద్ధము ముగియు చాల ఉపద్రవము వాటిగలదు. సహకారోద్యమములంబడు ఈవిషయమున చాల జాగ్రత్తవహించవలసియున్నది. లేనిచో, సహకారోద్యమము, ప్రజలకు విశిష్టమును జోధించి, వారి ఆరికపదతి నభివృద్ధి పరచుటకు మార్గ, వారిని మరింత కుదముల వాట చేసి, కిధిల పరచుటకు కారణమగును. సాధారణ రైతు తన స్వల్ప ఆదాయమునుండి స్వల్పకాలపు రుణముల వాయిదాలను, దీర్ఘ కాలపు ఋణముల వాయిదాలను గూడ తీర్చజాలదు పరపతి సంఘ నిర్వాహకులు దీర్ఘ వాయిదాలమీదను స్వల్పవాయిదాల మీదనుగూడ ఋణముల నిచ్చుచుండియెడల ఋణముల పుచ్చుకొనినవారు వారిని తిరిగి ఎటుల తీర్చగలరుదో దెలియరాదన్నది. ఇతర దేశములలో పోల్చి చూచియెడల మనదేశమున వ్యక్తుల జీవిత వ్యయప్రమాణము చాలతక్కువ. అసలే స్వల్పము నాదాయమునుండి ప్రతివత్సరమును వాయిదాల తీర్చవలసి కొరకు కొంతభాగము నాతికు కొన్ని వత్సరములవరకును చెల్లించవలసివచ్చుచో వ్యక్తుల జీవితవ్యయప్రమాణము మరింత తగ్గును. అందువలన వ్యక్తుల క్లితానుద్యమముల తగ్గును తగ్గినంతగా దేశమున పదార్థ సంపదయొక్క యొక్క తగ్గిపోవును. కాన పరపతి సంఘములకు తనభావ్యాత్మకమును రైతులకు కిధికారణముగాక నిజముగ అభివృద్ధిదాయకము లగునట్లుల నిర్వహించుటలొ సహకారోద్యమనాయకులపై నన్న బాధ్యతను వారు గౌరవపదముగ నిర్వహించెవరొ వచ్చుచున్నాను.

మన కర్తవ్యము

మనదేశమున సహకారోద్యమము జయప్రదమ్ము గావలెననినచో వ్యక్తుల దృక్పథమును మార్చుట ముఖ్యకర్తవ్యము. ఋణముల తీసికొనుటతో తనకు సంఘముయొక్క ప్రయోజనము తీరిపోయినదనియు దానిని తిరిగి క్రమముగ చెల్లించుట అంత ముఖ్యవిషయముగాదనియు సభ్యులు భావింపరాదు. సహకార పరపతిసంఘములకును దాని ప్రక్రియలకు జాయిటుస్తాకు కంపెనీలకును చాలముఖ్యమైన భేదముగలను ఇందు మొదటిది వ్యక్తి ప్రధాన్యమైనది. రెండవది సహకారాధ్యమైనది సహకార సంఘమున వ్యక్తులకుగల చాలా సామ్యతో సంబంధములేకుండ ప్రతివ్యక్తికిని ఒక్కటే జోటుగలదు. జోటుయొక్క ఉపయోగమును దానితో సక్రియయోగపడువలసిన యుద్ధాత్మకతను సభ్యులకు బోధించుట, కార్యనిర్వాహకుల ముఖ్యకర్తవ్యము. ప్రజా ప్రాతినిధ్య పరిపాలనకు ప్రజల సిద్ధపరుచుటకు సహకారాధ్యమము తగిన ప్రదేశము. ప్రతిసభ్యునకు తనపాదగవారికి, చేత ప్రసంతపరకు వోడ్పడుటలు లొకరచ్చుటలొ సహకార సంఘముయొక్క ప్రధానదర్శము. కార్యనిర్వాహకవర్గముల కెన్న కొనబడినవారు తమ సహోద్యోగులతో నేకమై తమవదవుల

ను, సాధ్యమగుచు దుర్వినియోగ మొనర్చుకొనరాదు. వారి దురాకర్షణల కతీతులై యుండవలెను. అప్పుడే సహకారోద్యమము సఫలముగాగలదు. ప్రతిగ్రామమునను గాక పోయిన చాల గ్రామములందు భూమితనఖా బ్యాంకుల సేర్పరచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్న విషయము మీ కెల్లరకును తెలిసియున్నది. సహకారోద్యమావలంబముల కప్పగింపబడిన ప్రతిసంస్థ సరిగ నిర్వహింపవలెను. అర్హులగువారిని మాత్రమే సభ్యులుగా జేర్చుకొనవలెను. ప్రధానసూత్రమును మనము విడవరాదు. ఇతరులనుండి పొందవలసిన తీసికొనబడిన రణముల తీర్పులు తక్కువనడికి పరపతిసంఘములందు ఋణముచేయుట లాభకరముగ కార్యముగా పరిగణింపబడుచున్నది. ఈవిధముగ లభించిన లాభమున, సభ్యులు తిరిగి సంఘమునందు తమపేర జరుకట్టి నిలువజేసికొని, తాము దీసికొనిన ఋణముల సర్వీయోగ మొనర్చుకొనవలెను. అటు లొనర్చినయెడల వాపరపతిసంఘము, అతిరకాలములోనే ఇతరులనుండి ఋణములను సవరము లేకుండగనే స్వంతధనము సేర్పరచుకొని దానితో తన సభ్యుల కేకాక, ఇతరులకు గూడ ఋణ మొనగగలదు.

సంఘము - సభ్యులు

దుర్బలు లగువారిని బలపఱచుటకై నొనర్చుటకును, పేదలగువారిని ధనికులకు నొనర్చుటకును సహకారోద్యమ మేర్పడినదను విషయము మీకు క్రొత్తగా చెప్పవలసివచ్చును. శక్తులు వేరేవునగా ప్రాకంఠింతి నిర్వహింపజాలని కార్యమును అందరికీయును సంఘము ప్రారంభించి సభ్యుల ప్రయోజనార్థము నిర్వహింపవలెను. మనలో మనము జేర్చుకొనగూడని సంపాదించజాలని పరపతిని, గౌరవమును సభ్యులుగా సేర్పరచుటలన సంపాదించ గలుగుచున్న విషయము మన మనుభవమున జూచుచున్నది. ఈరహస్యమును మనము మరువగూడదు. ఇట్టి సంఘభావముతో దైర్ఘ్యసాహసములతో నూతనమార్గముల త్రొక్కి ప్రజల ఆర్థిక స్థితి నభివృద్ధి పరచుటకు ప్రయత్నించునపుడే సహకారోద్యమమువలన నీదేశీయులకు నిజమగు ప్రయోజనము సిద్ధించును. పని లేకపోవుటయే మన దేశీయులయొక్కయు, అందును ముఖ్యముగ పల్లెటూళ్ల ప్రజలయొక్కయు నిరుపేదతనమునకు కారణము. ప్రస్తుతము సహకారోద్యమము రయితులలో పేదలగువారి కెక్కువపాటు మొనర్చబడుచున్నది. వారి కీయోద్యమముతోడ పడవలె ననినచో ప్రజలకు పనిని కల్పింపవలెను. భారతీయుల నిరుపేదతనమును దారిద్ర్యమును జగద్యభ్యంతములైనవి. సామాన్యులకు నైదారుగురు జనులందు ఖటుంబమున కొక్కరే పని గలిగిన సంపాదనపక్షమందును. మిగిలినవారందరాయొక్కని సంపాదనపైన జీవింపవలసియుండును. సహకారోద్యమము మీ దుర్బలస్థితిని తొలగించి ప్రతివారికిని పనిని గల్పించి స్వతంత్ర జీవులుగా నొనర్చవలెను. అప్పుడు కుటుంబదాయమున, తద్వారా దేశీయదాయమును సంపదము నభివృద్ధిపొందగలదు. ఇందు కొక్కటే మార్గముగలదు. అది గృహపరిశ్రమల నభివృద్ధిపరచుట. సహకారోద్యమము మీ విషయమున సాధింపగల ఫలితము లింతంతయూ చెప్పరాదు. గృహపరిశ్రమల సేర్పరచి వానిని పోషించుటకు సహకారోద్యమమున కున్నంత యవకాశ మితరులెవ్వరికినిలేదు. అందుచే, ప్రతిజిల్లానుండును, తాలూకానుండును, సహకారసంస్థ లాయాప్రాంతములందును నైసర్గిక పరిస్థితులచే ప్రోత్సహింపబడిన గృహపరిశ్రమల గురించి అన్వేషణముల గావించి ప్రజలు వాని నవలంబించునట్లు లొనర్చవలయును. పూనుకొనినచో, ఈ విషయమున చేయదగిన పనియు, సాధింపదగిన అభివృద్ధియు నెంతయోగలదు. మన సహకారసంస్థల లీక్షైవులు తమదృష్టిని మరల్చి తమకర్తవ్యమును నిర్వహించి, ప్రజలకు కాళ్ళత మును మేలు నొడచూపుదరని ఆశించుచున్నాను.

మన యుద్ద్యమము సెకండ్-నియూస్ సమస్య లింకను యొన్నియోగలవు. వానిని గురించి చర్చించుచో కాలాతీతమును. అందు ముఖ్యాంశములని నాకు దోచినవిషయములను గురించి నాభావములను స్థానీవులక న్యాయముగా తమయొద్దుట నుంచి తిని. న్యాయములను ఓర్పుతో వినినందులకు మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను.

పెద్దాపురం

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

తాము యివ్వవలసిన చందా ధనము రెండు మూడుమాసములవరకు వసూలు యివ్వనట్లు మాయేజంటు పంపిన స్టేటుమెంటువల్ల తెలియుచున్నది. కాన నకాలములో ముందుగా చందా ధనము చెల్లించి పత్రికను స్వీకరింప ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు.

ఇన్సూరర్ చేయుట గృహస్థుని విద్యుత్తధర్మమైయున్నది

కుటుంబసంరక్షణకు ప్రాజెన్షియల్ లో నేడే దాచవలయును.
కొమారుల విద్యా ఎంజ్మెంటు పాలసీలో ధనమును వెచ్చించి భ్యాసమునకు కొమాదులకు విద్యగలుపును.
కొమార్తె కట్న మొభార్య సంరక్షణకొటకును,
వార్ధక్యసంరక్షణకు వృద్ధాప్యమునందు గాపాడుకొన గలుగుటకును.

THE PRUDENTIAL - OF ENGLAND -

ప్రస్తుతమైన మార్గము లిటిమ్ సామ్రాజ్యముతటిలోనికి పెద్ద ఇన్సూరెన్సు కంపెనీయై 26,000,000 పాలసీదార్లకు కలిగియున్నది వివరములకు నేడే యీకౌపనును సంపుడు.

To The Prudential Assurance Co., Ltd.,
Clive Buildings, CALCUTTA.
Please send me particulars of an Endowment Assurance, with/without profits for years for Rs.
My age next birthday will be years.
Name
Address
PLEASE WRITE IN BLOCK LETTERS.

గోదావరిజిల్లా మహిళాసభ
ఆంధ్రరాష్ట్రము మహిళాసభ యిదివరకు (పకటించి నట్లు యీనెల 22వ తేదీని రాజమహేంద్రవరములో జరగదు. డిశంబరు 6, 7 తేదీలందు మదితీపట్టణమునందు జరగను. గోదావరిజిల్లా (తూర్పు-పశ్చిమరెండుకలసి.) మహిళాసభ యీనెల 22వ తేదీని రాజమహేంద్రవరములో జరగను. సోదరీనులు లెల్ల రీమార్కుల గమనింప కోరెదను.

ఇతరజిల్లాలవారు కూడ యీ నవంబరునెలాఖరులోపుగ జిల్లాసభల జరిపి నివేదికల నాకు పంపకోరెదను.
పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మ,
ఆఖిలభారత మహిళా సాయసంఘసభ్యురాల.

కాకినాడ వార్తలు
శ్రీయుత మల్లెపూడి పళ్లెపరాజుగారు, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగాను నిన్న సాయంత్రము జావివాసుపై విడుదల చేయబడిరి. (బి. వి.)

పరిశుభ్రమైన పప్పునూనె
గోదావరి జిల్లాలో పంపిన పైరునుపువ్వుల తేల్లపళ్ల చేయబడి కర్రగానులలో తీయబడిన నూనె చాలా ఆశోగ్యము. నమోనాకు 1 డబ్బా వాడిచూడుడు. ధరలవివరములకు దిగువ చిరునామాను వ్రాయవలయును.
కె. బసవరాజు బ్రదర్సు, సామర్లకోట, తూర్పుగోదావరి.

అతిమేలైన బ్లూజాగర్ సీమకమలములకు ముప్రసిద్ధమైనది. స్థాపితము 1893.
వీకంసీ చబిల్ దాన్ అండ్ సన్స్
సీమకమలములు నగల వస్త్రములు
1 112, 118 వై నాగూరుకోట్ల, మద్రాసు.

నోటీసు
అనకాపల్లియందు రి. వెజిట్ టేబిల్ గా పనిచేయుచున్న డిప్యూటీ సి. జి. అతెగ్గాడకు రైట్ గారు చాలించుకొనినందున వారు దరఖాస్తులనుగాని లేక ప్రోమునుగాని త్రచ్చుకొనుటకు హక్కు లేదనియు, అట్లు ఎవరైన నిందుకు వ్యతిరేకముగా చెల్లించినవారి బాధ్యతైననే చేయవలసియుండునని ప్రె ఆన్సో సియేవనుకు సంబంధించిన సభ్యులకు స్పష్టముగా తెలియగలం దులై ఇందుమూలముగా ప్రచురపరచబడినది.
యూనివర్సల్ టెలిగ్రాఫ్ హెచ్. వెంకటేశయ్య, మద్రాసు.
9-11-1930 కార్యదర్శి

నెల్లూరుజిల్లా

కర్షకు ఉత్పత్తి వాస్తవికత సలీసు

తొలగించుటకు

హానువేట, నెల్లూరు.

ఈ కంపెనీ ప్రస్తుత జరిగిన పనులకు గరించి తెలుపు వారి చాటుకుండా కొరతను గ్రహించుకొని.

ఇట్లు నూరి, పీచు, రోపి, వారకనందులకు కొద్దికొద్ది దొరకినట్లు తెలుసుకొని బానిస వున్నవని కా తనంతట దగ్గరనుండి ఉత్పత్తి చేయవలసిన కర్షకులకు సంతానం అందించుటకై కర్షకుల అభివృద్ధిచేయు సాధ్యమైన 1-7-30 తేదీ ఈ కంపెనీ ప్రారంభించుచు చాల కష్టం కనుక జరుగుచున్నది.

ఈ కంపెనీ ప్రస్తుత పివాని సత్యాగ్రహ ప్రయత్నములను సేయుచున్నది.

ఈ కంపెనీవల్ల కర్షకు ఉత్పత్తి అయిన వివరం

నూరి విస్తీర్ణం పీచులు కర్షకులకు ఉత్పత్తి విస్తీర్ణం

విస్తీర్ణం, తారలు పట్టు పట్టు

పీచులు పీచులు గజములు గజములు

1-7-30 } 953 8 268 496 400

31-7-30 }

జూలై

ఆగస్టు

1-8-30 } 706 11 875 761 700

31-8-30 }

సెప్టెంబరు

30-9-30 } 452 56 2062 452 400

అక్టోబరు 404 60 1051 513 500

నవంబరు 2515 135 4256 2122 2000

ఇట్లు కంపెనీకి ముందున్న ఈ కంపెనీవారి

ధరలు ధరలు

నూరి పీ 1 కి 1-8-0 1-0-0

పీచులు ,, 2-0-0 1-6-0

నూరివారి పీ 1 కి 0-12-0 0-8-0, 0-9-0

5" పట్టు గ 1 కి, 10 పుం 0-13-0 0-13-0

0-14-0

45" ,, 16 పుం 0-10-6 0-10-0

0 11-0

85" ,, 14 పుం 0-9-6 0-9-0

కర్షకు నిండా అభివృద్ధి అయినందున ధరలు ఇంకను

తగ్గించుటకు గాను ఎ. వి. యా. ఎ. సలహా

కావలసియున్నందున వారికి ప్రాతినిధ్యము. వారియొద్ద

మండిన ఆర్డరుగానే యిజ్జలవారికిన ధర సలీసుగా ఇవ్వ

బడును. ఇప్పుడు 80 వ సంవత్సర సమావేశమున కర్షకులకు

కష్టములు కలుగుచున్నవి. కనుక అందరను కష్టమైన కర్షకు

వస్త్రములు ధరించుటకు దీక్షియినచో కర్షకు అభివృద్ధిగా

దొరకగలదు. అందుకుగాను మేము మిక్కిలికష్టపడి పనిచేయు

టను సీదముగా వుంటున్నాము. ఇప్పుడు ముంబైకి తరలిన

ప్రశ్నములలో సాయవ్యమయినరకములే గాక మృదలపట్టు

జీ వగయరాల నగిపట్టులతోనూ కొద్ది వస్త్రములు

తయారుకాబడు చున్నవి గనుక వారుచేసి అందరను వస్త్రము

ధరించుటకు దీక్షియినచో కర్షకు వీలవుతున్నది.

ములుముడి లక్ష్మీనరసింహం,

మేనేజర్, రిక్లమర్లు రామిరెడ్డిగారి కంపెనీ.

కవుతరం

ప్రస్తుతము కవుతరం బోర్డు బాలుర పాఠశాలలో

ఉపాధ్యాయులుగ పనిచేయుచున్న ఉత్పలవారి కంకటరను

దయ్యి పంతులుగారు పర్యవేక్షించి రిక్లమర్లు. ఆ సందర్భమున

వారిగౌరవము ఉపాధ్యాయ సంఘమువారు విందు జరిపిరి.

రనుదయ్యి పంతులుగారు 40 సం. రములుగా ఉపాధ్యాయు

లుగ నుండి కడు క్లాసునియముగ భాషానేవ చేసిరి. వీరు ఉపా

ధ్యాయ సహకార పరపరిపంథము నొకదానిని స్థాపించి,

దానికి ఇంకాకాలము అధ్యక్షులుగ నుండి, ఉపాధ్యాయుడతి

యొక్క కృతజ్ఞతను ప్రకటించిరి. వీరు జీవితాంతమును నెర

వేర్చి విక్రమార్గమున కొనసన్నురను అనందమున, వారి సహకార

మును, బోధనా నైపుణ్యమును గోల్పోవుచున్నాము గదా

యను విశ్వాసమున వారి సహాయపాఠ్యాయులును శిష్యులును

పొందిరి. (ఒకవిలేఖరు)

కవుతరం, పట్టెలు, పొడిగిన నగలు వస్త్రాలకు

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయలరీ కంపెనీ,

నెల్లూరు లక్ష్మీనారాయణచౌదరి 1

ప్రొఫ్రైటరు, బెజవాడ.

వృద్ధయమునందు గల్గు ఇబ్బందుల

తొలగించుటకు

పెప్సోను సేవింపుడు

తొమ్మిదవది నెము, దగ్గు, ఉబ్బసం,

మొదలైనవి నయమగును

దగ్గు, వడిసెము, ఉబ్బసము మొదలైన వ్యాధులు వచ్చిన చిరాకు నొందకుడు. అవివృద్ధయమును త్వార కోశములను బలహీనమొనర్చును. వాళ్ళును లగ్గించును, బాధను తొలగించును. త్వార తారాళముగా పీల్చుటకు వీలగును.

పెప్సో: పెప్సో
PERS

గొంతు నొప్పి, త్వార కోశ వ్యాధులకు త్రిశూలము వంటిది.

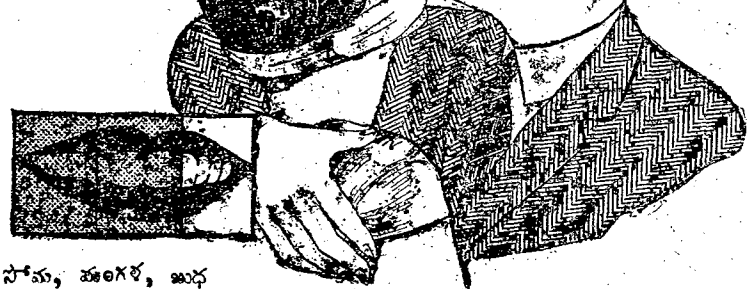

పెప్సో నోటిలో వేసుకొనిన సెంటు అందుండి తొన్ని పొగలు బయలుదేరి, త్వారకోశములోనికి చేరుగా ప్రవేశించును. గండెనొప్పిని పొగట్టును. కఫమును తెగగట్టి, త్వారనాళములకు ఉచితముగా గలిగించును. పెప్సో సేపా తాగి మి అంగడివాని యొద్ద కొనుడు. ధర రు 1/- నుండలంతకన్న తక్కువగా వుండును.

ఆతడు ఆపెను ముద్దిడు

కొనునా?

లేదు!

సోను, మంగళ, బుధ

వాదిన రి రకముల తెలుపును గలిగియుండును.

పనువువచ్చని పాచిపండ్లను దాచుకొనలేరు

మీరు నోటిని తెరిచినచో కనబడుచున్నవి

త్వారలోను, నులభముగాను ఆకో

గ్యుకరమైన, కాంతిగల దంతములను,

దృఢమైనట్టి, నలాతిరంగవలె నుండు

పంటి యిగరును గలిగియుండుటకు

సులభమైన మార్గము గలదు. శిశువులు

లు మాత్రమే కొలిసానను వాడును.

తరువాత ఫలితమును గమనింపుడు. దం

తములు మిక్కిలితెలుపున నగబడును.

పూర్తిగా మూడురకములుగా నగపడు

ను. పంటి యిగరులు దృఢముగాను,

అలోగ్యకరముగా నుండును.

ఇది నోటియందు ప్రవేశించినచో

ఈ ఉత్కృష్టమైన సారములనుండి

తయారుచేయబడినట్టియు, చెడనట్టి

యీదెంటాల్ క్రీము మీకు ఎక్కువ

అత్యుత్కృష్టమును గలిగించును. ఉల్లాసకర

మైన నుమిగులదంతములనుద్య ప్రవేశించి

సంతోషించును చిక్కగా కుద్రవరచు

చున్నది. వికారమైన పనువువచ్చని

పాచి, దుర్వాసనగల త్వారము, దంత

ములు పుచ్చుట మొదలగువాటికి కారణ

భూతమైన మితిలేనిక్రిముల త్వారలో

నాశన మొనర్చుచున్నది. తెల్లనిదంత

ములను, దంతములు పువ్వుపట్టకుండు

టను, దృఢమైన నులభించువంటి

పంటి మడుగులను గలిగియుండగోరవచో

సగము పని మాత్రమే చేయుచున్నట్టి

దంత మార్గములను వదిలివేసి—

కొలిసానునను వాడును. శిశువులు

లలో మిమ్ముల వది వశవరచుకొనగలరు.

ఈ కౌపనును

ఓరియెంట్

ఉచితముగా పంపబడు

ట్యూబునకై

2 అజాల స్టాంపుతో

పంపుకొనుడు.

డేటన్ డైరీ అండుకో., లిమిటెడ్.

పోస్టాల్ డె. 778 బొంబాయి

0-2-0 అజాల స్టాంపులను ఇండువంటికి పంపి

యున్నాను. ఉచితముగా పరిశీలన పంపుకొట్టి కొలి

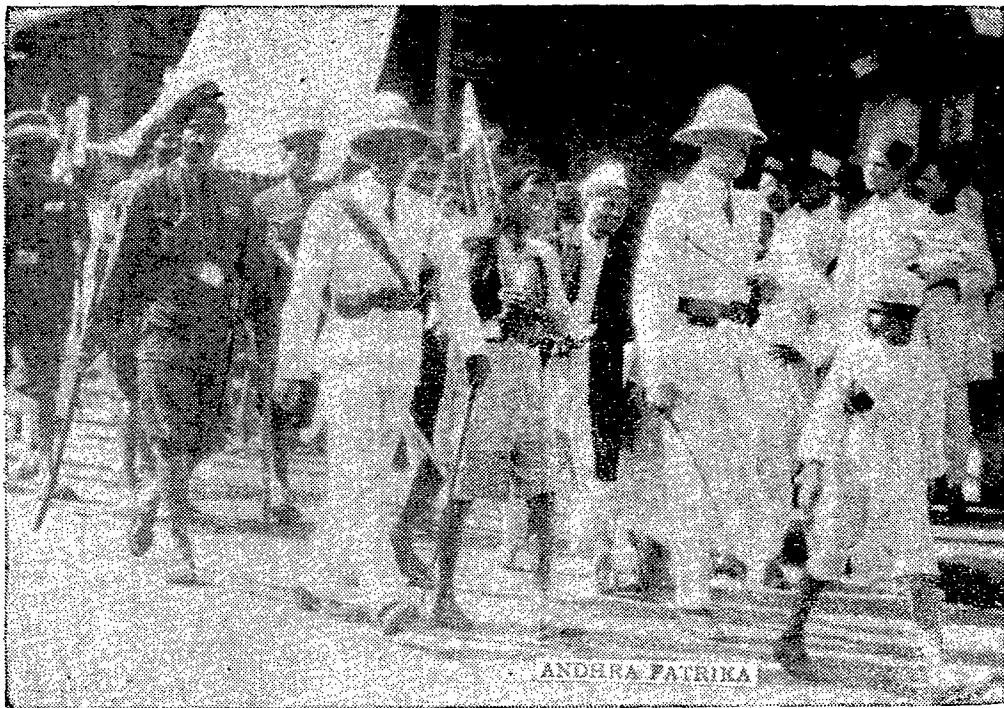
నాన్ డేంటాల్ క్రీము ట్యూబుకు పంపవలెను.

పేరు.....

పిల్లి.....

చూరవలెను.....

బొంబాయిలో “జవహర్” ఉత్సవము:— పోలీసువారు వాలంటీరుకు అరెస్టుచేసి తీసికొని పోవుట. వారిచేతులలో జాతీయపతాకములు గలవు. (ఇ. ఎఫ్. పి.)

కాండుకేబిలు సభాప్రతినిధియగు కాష్మీర మహారాజుగారు లండనులో రఘుబాకు విలి
యమ్సుగాడితోను వారి సతితోను ముచ్చటించుట. (జి. ఎస్. ఎ)

“జనహర్తా దినము”

సింధు రాష్ట్రమునం దెల్లడల జరుపబడుట
 హైదరాబాదు, నవంబరు 18:—సింధు రాష్ట్రమునం
 దంతటను జవహర్లాల్ నెహ్రు అత్యుత్సాహముతో జరుపబడెను.
 ప్రభాతభోజినిను ఊరిగింపులను విరివిగా ఏర్పాటు చేయబడె
 ను. అన్ని బహిరంగస్థలందును జవహర్లాల్ గారి యుపహ్వాస
 మునుండి కొన్ని భాగములు పంపింపబడెను. (ప్రే.పె.)

కెయిరామండలమున పోలీసు చర్యలగూర్చి

ಅನಭಿಕಾರ ವಿಚಾರಣೆ

పైదరాబాదు, నవంబరు 18:— స్వాతంత్ర్యమునకై
 క్షుణ్ణముతో క్షేత్రముపైలైన గుజరాతీయులయొడ తమ సాను
 ఘాతి తెలుపుటకై సింధు వత్సాగ్రహసంఘమువారు సింధు
 లోనిమూడుజిల్లాల నియంతలనుచేర్చి కయరామండల పోలీసు
 చర్యల విచారించుట కొక సంఘముగా నేర్పరచినారు. ప్రాథె
 సరు వాస్వాసీ, నేట్ సుందరదాసు, కాంతిదాసుగారలు
 పైదరాబాదు, కరాచీ, లాఠ్ఘానామండలముల నియంతలు, విచా
 రణసంఘసభ్యులు. వీరు ఆగమివారమున తమకార్యము ప్రారం
 భింతురు. (ప్రీ. పే.)

అలహాబాదులో వానర సేన-అరెస్టులు

నవంబరు 18:—రెండు మామూలీయ దుకానుల
మొందు పికెటింగు జరుగుచున్నది. పోలీసులకు నువలం
టీర్లకును పోటీపడియున్నది. పికెటర్లు యావల నానరసేన
తొలుగుగా నున్నారు. వరుసగా 14 గురు అరెస్టుచేయబడిరి,
(ప్రే.పె.)

అజపతిరాయదినము

కాన్పురు, నవంబరు 18—లాల్లా లజపతిరాయుడినకు నేడు జరుపబడెను. బహిరంగసభకు పలువురు విచ్చేసిరి. ప్రజాసేవాసమితిలో యాజ్ఞోపవీత్యము లైన బలదేవ చేబేగారు లాలాజీ దీక్షితులగుచున్న ఉపన్యసించిరి. (ఫీ. పే.)

కాన్యాదులో అరెస్టులు

నవంబరు 18:—హరిహర శాధకాస్త్రిగారు నవంబరు 15 వ తేదీని 124 (ఎ) నెక్స్టుక్రింద రాజహమ్మన క్లెఆర్మెంట్ చేయబడిరి. చార్జ్డ్ బ్యాంకునుండి రెండు విదేశీ వస్తువుల కట్టలను కొనిపోవుచుండి నిరోధించినందులకు ప్యూలాలో, రిభాలో, రామేశ్వరగారలు ఆర్డరుచేయబడిరి. మహమ్మదీయుల విదేశీవస్తువుకాణములను వానరసేనా రిపుకు పికటింగు చేయుచున్నారు. (ఫీ. టె.)

అహమ్మదాబాదులో 21 మంది అరెస్టులు

సంబంధము 18:—కాంగ్రెసువారిని ఇతరులను పోలీసులు అరెస్టు చేయుటతో దినుసు గడచెను. సాయుధత్రులు 21 అరెస్టులు చేయబడెను. శాశ్వతులగువాని, వైద్యశేఖరులు, యువజనులును యిందు గలరు. ఇంకను విద్యార్థుల పట్టువడ నలసియున్నది పోలీసులకు. వల్ల భాయి పట్టెను, మహాదేవ దేశాయి గారలు సరకాదేవి అంబాలాలో మున్నగువారిని పోలీసు బంధిగా వాళ్లో సందర్శించిరి.

పురమున హరతాళము

పురమున సుప్రార్థనారంభము జరిగెను. ఈ అరెస్టుల ప్రళయమును ఖండించుటకై వేలకొలదిజనులు బహిరంగసభకు వచ్చిరి. అరెస్టుయినవారిలో ముగ్గురు స్త్రీకై దౌత్యతలైన విడుదల చేయబడిరి. ఒకరు ట్రైఫాయిడ్ జ్వరముచే బాధపడుచున్నందున అరెస్టుచేయబడలేదు. విచారణ 21-వ తేదీన జరుగును.

లాకాశేజి విద్యాధుల సమ్మె

అతడు ప్రాశస్త్యమున భోగిలలో లాలాగారిని ఆరస్తుచేసి
నందులకై నేను లాకారేణి విద్యార్థులు పమ్మే చేసి
లాలాగారి సభిసందించును ప్రభుత్వనిర్మించినామనును ఖండిం
చును తీర్మానములు గానించినది. ((కీ ప్రె.))

విముక్తులైన రాజకీయ ఖయదీల సమావేశము

అనామృతాబాద్, నవంబరు 18 :—వినువల్లెన రాజ
కీడుబైదీల సమావేశ మొకటి జరిగెను. 120 మంది అట్టివారు
విచ్చేసిరి. అబ్బాస్ త్యాబ్జీ మున్షీ టెక్నకస్థుగా గ్లండుకలరు.
ప్రత్యేకావ్యసము నంగీకరించి గుజరాతువియంత సరకాజేవి
గారును వచ్చిరి. అల్లాహ్ రాముల విందె నవీదను గుజరాతులోని
ప్రస్తుతరాజకీయ పరిస్థితులు చొప్పుంబడెను. పలువురు గ్రామ
ములందు ప్రచారము చేయుట కైచ్చిక్కుముగా తమ నాయముల
నొసగిరి. అంతట సభముగ నెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

జోసెఫ్ బెన్నెగారు

బొంబాయి 16 వ కాంగ్రెసు నియంత. 9 నెలలు
కిక్కు విధించబడెను. మీరు కార్మిక నాయకులుగ చాల పనిచేసిరి.

శర్మిష్ఠా దేవిగారు

ఇందుకు పూర్వపురాణము తులనారావు హాల్యూడు
గారిసతి, అమెరికాదేశపు ప్రేమి, పారిసులో ఈ మధ్య ద్వితీయ
పులికను బడనెను, ఇందు జ్యోషపులికతో గానగడు.

(జి ఎస్. ఎ)

డా॥ సి. వి. చలపతి రావుగారు

వియన్నా (ఆస్ట్రియా) పుంపు కన్ను చుక్కలు చెరిగిపోతున్నాడని చికిత్సయింపు ప్రత్యేక పోలిక్లినిక్ ను నాంది ముద్రాను వచ్చి బ్రాజిల్ లో వైద్యశాలను స్థాపించి, తన ఆంధ్రులు డా॥ నాయుడుగారి మరణానంతరము విదేశానులో ఉద్విజృంభములు బహుశాద్విధుని యొనగిరి. (వై. భా. నీ.)

మా ఏజెంట్ల ద్వారా పత్రికలను స్వీకరించు చందాదారుల కొక నిజమి

చందాదారు లందఱును తమ చందాధనముయొక్క పరిమితి ముగియుటకు పూర్వమే రాబోవు మాసపు చందాను మాయేజెంట్లకు చెల్లించనియెడల పత్రిక నిలుపుచేయుట తలపింపగలదు. గాన చందాదారులు మా యేజెంట్లకుగాని లేక వారియనుమతి పొందినవారికిగాని చందాను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరించు బాధ్యతలు.

వ్యవస్థాపకుడు.

ZENITH DRAKSHASAVA.

జె ని డ్రాక్షా స వ

పసివారికి, ముసలివారికి, ధనవంశులకు, బీదవారికి మంచివుష్టిని, ఆకలిని గలిగించు వట్టిటానిక్. మెదడు నుపయోగించి పనిచేయువారందరికిని అమోఘమైనది.

దగ్గు, ఉబ్బుపహ, నిద్రలేమి, మామూలుగా గలుగుదుర్వలత్వము, పొండురోగము, రోగము తదితర స్వస్థపడుచున్నవారి, మామూలుగానున్న ఆరోగ్య మభివృద్ధియగుట వగైరాలకు కష్టక గుణమిచ్చు నివారిడి. ఇదే ప్రకారముగా నుండువాటిని చూచి మోసపోకుడు.

జెనిత్ మాక్కును చక్కగాగనునింపుడు. ఇది ఇండియావైద్యశాస్త్రము ననుసరించి పరిశుద్ధత, కచ్చితమైన ఆవవాలు. ఒక క్యాప్సు బుడ్డిని వాడిచూడుడు.

ధరలు:—8 బొమ్మలు రూ. 0-12-0, 16 బొమ్మలు రూ. 14-0, 24 బొమ్మలు రూ. 1-12-0.

సోల్ ఏజెంట్లు:— **CANTAN & Co., P. B. 236, MADRAS.**

2

కాంత అండ్ కో., పోస్టు బాక్సు, 236, మద్రాసు.

జిల్లాయం దంతటను ఏజెంట్లు కావలెను.

మేరెక్కు

మలేరియా సంబంధమైన జ్వరములకు దివ్యమైన నివారిణి

అశ్వాన్

అన్ని విధముల బలహీనములకు సర్వోత్కృష్టమైన టానిక్

ప్రాకిప్తులు:—

ఎన్. జేశాయి గౌండ్స్ అండుకో, 41, బంగారు వీధి, మదరాసు.

నాదం అండు కో., కొచ్చిన్ డి. వి. నాయక్ బ్రదర్స్, కల్కికోట.

BENGAL CHEMICAL &

Pharmaceutical Works, Ltd., Calcutta.

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

విక్కిలి ఘాటుగలిగి నువ్వునగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు మొదలగు వస్తువులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాపుయ, జలుబు, శైత్యము, జ్వరము, పిన్నిపాతము, కాలెంతగుణము, చిన్నకీడ్ల నుగము అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణశేదులు, దగ్గు, ఉబ్బుపహ, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రాను కాగముంటివి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. పరీక్షించి దగినవి.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి. రు. 0-4-0

12 సీసాలు రు. 2-3-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

సి. సి. ఏ. అండు కంపెనీ, ఆయుర్వేద నమాణం, పోలేటి, మైసూరు జిల్లా.

డాక్టర్ కోట్టాన్ - హార్బల్ గ్లిజరైక్ BEST INDIAN TOILET CREAM.

హిందూ దేశకాలశీతోష్ణస్థితికి తగినట్లు ఆయుర్వేదవస్తుసమదాయముచే తయారుచేయబడిన, శ్రేష్ఠమయిన గ్లిజరైక్ అసి తెలియకము—

దీనిని ప్రతిదినము ఉదయ సాయంకాలములయందు శిరస్సుకు చురచుచుండిన, దేహమునందు సిక్కికను శాంతింప జేసి కండ్లనుకలు, కండ్లమంటలు, కంట నీరుకారుట, నిద్రాభంగము మొదలగు సర్వరోగ్యాధులను హరించుటయేగాక వెండ్రుకలకు శుభ్రమును, నిగనిగమును కాయము పున్నుత్యమును గలగజేసి పట్టుపంచవలె పెంచును. మతియు దీనిచే ముఖ కాంతియు మనస్సునకు సంతోషమును కలగజేయును. ఆబాలపర్యంతము స్త్రీపురుషులు తలమెరుగుకును తలంటున్నానమునకు ఉపయోగింపవలెను. ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలుపడును.

వల-4 బొమ్మలుబుడ్డి 8 ఆణాలు, 6 బొ. బుడ్డి 11 ఆణాలు, 8 బొ. బుడ్డి 14 ఆణాలు. ఏజెంట్లు కావలెను.

చెన్నపట్నమునందు ముఖ్యవ్యాపారవద్దక, డాక్టర్ కోట్టా జనురామనాయకుడు, 159 బ్రాడ్వేయందు దొరుకును.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:— జయసుందరం అండు కంపెనీ, బ్రాడ్వే మదరాసు.

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 ఆణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మదరాసు,

హిందూ యి.

A M R A K

(of London & U.S.A.)

శ్రీ వాయింట్ హిమిస్ట్ వ్యాధులను తెలుపువారు. పుష్టి, నరములకు శక్తినిచ్చు వట్టి 2,000 మూలికలు నిలువ చేయబడియున్నవి. వైటాలిటి నరముల నిష్పత్తువ, చర్మ వ్యాధుల, మాలిను ధాతుపుష్టి, స్త్రీ

వ్యాధులు, బహుమూత్రము ప్రత్యేకముగా మొదలగువాటికి ఓషధులు గలవు.

లహరీ రు ర నుండి పుచ్చుకొనబడును. సామాన్యము పొట్టు ద్వారా పంపుటకు రు 15 నుండి రు 50 కల్పుము చెల్లించవలసి యుండును. మీ హస్తమునకు సిరా రాచి, సదరు ముద్రను పంపిన మీ జీవిత రహస్యము వ్రాసి పంపబడును 3 ప్రశ్నలకు బహులు తపోత్ ద్వారా పంపుటకు కల్పుము రు 5 లు మణియాగ్ధరు చేయవలెను.

ఒక కుర్చు శిరోజములనుండి వ్యాధి తెలుపబడును. రు 5 లు మణియాగ్ధరు చేయవలెను జురలు కార్డు 1 కి రు. రేస్ కార్డులు ఒక నుట్టుమునకు రు 10, ప్రత్యేకముగా ప్యేవల్ డి నుట్టుమునకు రు 20 ఐస్ (డబుల్.)

భగవంతుడు మానవుని హస్తమునందు చిహ్నములను కల్పించియున్నాడు. అందరు వారి విషయములను కనుగొనవచ్చును. బాబ్ 87 పేజీ 7.

ప్రత్యేక కోరికపై ప్రాసెసరు ఆమెక్ కోగరు వెకం వ్రాబాదునందు గల పెర్సన్ హోలయనందు 19-11-30 తేదీ నుండి 27-11-30 తేదీ సాయంత్రమువరకు ఖద్దర కలిసి మట్లాడుటకు చేతిముద్రలను పుచ్చుకొనుటకును, యుండురు, వ్రాబాబాదునందుగల నాటకశాలలో ఒక ప్రదర్శనముమాడ నిత్తున్నది.

Hotel Clarence,

Vepery, Madras, Phone: 2431.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతియప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని వినిపినపదములేదు. 25 మా. 2-8-0 కేట్రుగుఉచితము.

17-3

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,

కుశాంధ్రవాడ-రామచంద్రపురంపాడు, గోదానగిల్లా.